

ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อความขยันหมั่นเพียรและ
ทัศนคติที่ดีต่อการเรียนของนักเรียนในช่วงชั้นที่ 2
โรงเรียนบ้านหนองไร่ จังหวัดยโสธร

นางสาวราตรี ประชุมพันธ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาการแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2551

**The Effects of Using a Guidance Activities Package on Perseverance and
Positive Attitude towards Learning of
Second Level Students at Ban Nong Rai School,
Yasothon Province**

Miss Ratee Prachumpan

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Guidance
School of Educational Studies
Sukhothai Thammathirat Open University

2008

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติที่ดีต่อการเรียนของนักเรียนในช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนบ้านหนองไร่ จังหวัดฉะเชิงเทรา

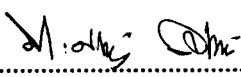
ชื่อและนามสกุล นางสาวราตรี ประชุมพันธ์

แขนงวิชา การแนะแนว

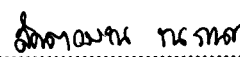
สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

อาจารย์ที่ปรึกษา 1. อาจารย์ ดร.นิธิพัฒน์ เมฆขจร
2. รองศาสตราจารย์ ดร.ลัดดาวรรณ ฌ ระนอง

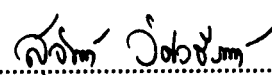
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้ให้ความเห็นชอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประดินันท์ อุปรมัย)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.นิธิพัฒน์ เมฆขจร)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ลัดดาวรรณ ฌ ระนอง)

คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชา การแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

..... ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุจินต์ วิสวธีรานนท์)

วันที่...12.....เดือน.....มีนาคม.....พ.ศ.....2552.....

ชื่อวิทยานิพนธ์ ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติที่ดีต่อ
การเรียนของนักเรียนในช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนบ้านหนองไร่ จังหวัดยโสธร

ผู้วิจัย นางสาวราตรี ประชุมพันธ์ **ปริญญา** ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การแนะแนว)

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) อาจารย์ คร.นิธิพัฒน์ เมฆขจร (2)รองศาสตราจารย์ คร.ถัดดาวรรณ ฌ ระนอง
ปีการศึกษา 2551

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เปรียบเทียบความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติที่ดี
ต่อการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวและ (2) เปรียบเทียบความ
ขยันหมั่นเพียรและทัศนคติที่ดีต่อการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวและ
นักเรียนที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาในช่วงชั้นที่ 2
โรงเรียนบ้านหนองไร่ จังหวัดยโสธร โดยการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 20 คน จากนั้น แบ่ง
ออกเป็น กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยการสุ่มอย่างง่าย กลุ่มละ 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการ
วิจัยคือ แบบวัดความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติต่อการเรียนที่มีค่าความเที่ยง .93 ชุดกิจกรรมแนะ
แนว และการให้ข้อเสนอแนะ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า (1) นักเรียนกลุ่มทดลอง มีคะแนนความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติที่
ดีต่อการเรียนสูงกว่าหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 และ (2)
นักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว มีคะแนนความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติที่ดีต่อการ
เรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ ชุดกิจกรรมแนะแนว ความขยันหมั่นเพียร ทัศนคติที่ดีต่อการเรียน ประถมศึกษา

Thesis title: The Effects of Using a Guidance Activities Package on Perseverance and Positive Attitude towards Learning of Second Level Students at Ban Nong Rai School, Yasothon Province

Researcher: Miss Ratre Prachumphan; **Degree:** Master of Education (Guidance);

Thesis advisors: (1) Dr. Nitipat Mekkhachorn; (2) Dr. Laddawan Na Ranong, Associate Professor; **Academic year:** 2008

ABSTRACT

The objectives of this research were to (1) compare perseverance and positive attitude towards learning of students before and after using a guidance activities package; and (2) compare perseverance and attitude towards learning of students who used the guidance activities package with those of students who used the provided guidance information

The research sample consisted of 20 Second Level students of Ban Nong Rai School in Yasothon Province, who volunteered to participate in the experiment and also obtained by purposive sampling. Then they were randomly assigned into the experimental and control groups each of which comprised 10 students. The employed research instruments were a test on perseverance and positive attitude towards learning with reliability coefficient of .93. Statistics employed for data analysis were the mean, standard deviation, and t – test.

Research findings revealed that (1) the post - experiment perseverance and positive attitude towards learning mean score of students in the experimental group was higher than their pre – experiment counterpart at the significance level of .01; and (2) the post - experiment perseverance and positive attitude towards learning mean score of students in the experimental group using the guidance activities package was higher than the counterpart mean score of students in the control group using the provided guidance information at the significance level of .01

Keywords: Guidance activities package, Perseverance, Positive attitude towards learning, Primarily education

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ ก็ด้วยอาศัยความอนุเคราะห์ จาก อาจารย์ ดร. นิธิพัฒน์ เมฆขจร และรองศาสตราจารย์ ดร.ถัศดาวรรณ ณ ระนอง อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.ประคินันท์ อุปรมย์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และคณาจารย์ประจำแผนกการแนะแนวทุกท่านที่ได้เมตตาให้คำแนะนำปรึกษา และแนวคิด ด้วยดี ตลอดมา และด้วยความอนุเคราะห์ของผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่เมตตาเป็นผู้ตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ จึงขอกราบขอบพระคุณในความมีเมตตาของทุกท่านไว้ ณ ที่นี้

อนึ่ง ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการสถานศึกษา คณะครูอาจารย์ประจำโรงเรียนบ้านสิงห์ และโรงเรียนบ้านหนองไร่ จังหวัดยโสธร ที่ให้ความอนุเคราะห์สถานที่ และให้ความช่วยเหลือในการแจกแบบวัด การจัดเก็บแบบวัด รวมทั้งการจัดกิจกรรมเป็นอย่างดี และขอขอบใจนักเรียนทุกคนที่ได้ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมด้วยดีตั้งแต่เริ่มกิจกรรมจนกิจกรรมสิ้นสุดลงในทุกๆกิจกรรมและขอกราบขอบพระคุณพระคุณพระมหาเกรียงศักดิ์ ภูริวฑฒโก ที่ได้ให้ความช่วยเหลือด้วยดีตลอดมา

สุดท้ายขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ น้องๆ และญาติๆทุกคนที่ได้ให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจในการศึกษาในครั้งนี้ ท้ายสุดนี้ข้าพเจ้าขอขอบคุณกำลังใจทุกกำลังใจที่มอบให้และข้าพเจ้าจะระลึกถึงความเมตตา ความปรารถนาดีของทุกท่านตลอดไป

ราตรี ประชุมพันธ์

กันยายน 2551

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
สมมติฐานการวิจัย	4
ขอบเขตการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	7
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความขยันหมั่นเพียร	8
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติที่ดีต่อการเรียน	23
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรมแนะแนว	36
กรอบแนวคิดการวิจัย	43
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	44
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	44
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	44
การเก็บรวบรวมข้อมูล	51
การวิเคราะห์ข้อมูล	53
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	53
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	57
การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานและทดสอบสมมติฐานการวิจัย	57
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	57

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	60
สรุปการวิจัย.....	60
อภิปรายผล.....	62
ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้.....	64
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป.....	64
บรรณานุกรม.....	65
ภาคผนวก.....	72
ก แบบวัดความขยันหมั่นเพียร.....	73
แบบวัดทัศนคติต่อการเรียน.....	77
ข โปรแกรมการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว.....	78
ชุดกิจกรรมแนะแนว.....	92
ค โปรแกรมการให้ข้อเสนอแนะ.....	134
ชุดการให้ข้อเสนอแนะ.....	147
ง ผลการหาค่าความตรงเชิงประจักษ์ โดยวิธีการ IOC.....	184
จ คำอำนาจจำแนกรายชื่อ ของแบบวัดความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติต่อการเรียน....	188
ผู้ทรงคุณวุฒิ.....	192
ประวัติผู้วิจัย.....	195

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 3.1 รูปแบบการทดลองในการวิจัย.....	52
ตารางที่ 4.1 เปรียบเทียบความขยันหมั่นเพียรของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการใช้ ชุดกิจกรรมแนะแนว	58
ตารางที่ 4.2 เปรียบเทียบความขยันหมั่นเพียรของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและ หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว	58
ตารางที่ 4.3 เปรียบเทียบทัศนคติที่ดีต่อการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการใช้ ชุดกิจกรรมแนะแนว	59
ตารางที่ 4.4 เปรียบเทียบทัศนคติที่ดีต่อการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมหลังการ ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว	59

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันประเทศไทยกำลังประสบปัญหามากมายนานับการ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม หลายคนเชื่อว่าแนวทางหนึ่งที่สามารถแก้ปัญหาให้กับประเทศได้ คือ การใช้ระบบการศึกษาเข้ามาแก้ไข (ประณม จันทิม และกานต์กมล ปิติสุข.2541 : 3) เพราะว่าการที่จะพัฒนาประเทศให้เจริญรุ่งเรืองนั้น จำเป็นต้องอาศัยองค์ประกอบที่สำคัญคือ การพัฒนามนุษย์ (ศสุวรรณ เทศศรีเมือง. 2535 : 1) และการพัฒนามนุษย์ให้มีคุณภาพนั้น จะต้องพัฒนาควบคู่กันไปทั้ง 4 ด้าน คือ ร่างกาย อารมณ์ สังคม และ สติปัญญา ซึ่ง ปัจจุบัน กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดหลักเกณฑ์การพัฒนาคุณภาพในระบบการศึกษา เรียกว่า “นโยบายสี่ประกัน” คือ การประกันโอกาส การประกันประสิทธิภาพ การประกันคุณภาพ และการประกันความปลอดภัย (กษมา วรวรรณ ณ อรุชยา. 2541: คำนำ) โดยเฉพาะการประกันคุณภาพทางการศึกษา ได้กำหนดคุณสมบัติของนักเรียนไว้หลายมาตรฐานที่เป็นตัวบ่งชี้คุณภาพของนักเรียน และในมาตรฐานที่ 4 และมาตรฐานที่ 8 เป็นตัวบ่งชี้ที่ต้องการพัฒนาคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต ซึ่งเป็นคุณธรรมที่จำเป็นในการดำรงชีวิตให้เป็นสุข และเมื่อสามารถพัฒนาเกณฑ์มาตรฐานทั้งสองได้แล้ว ก็จะบ่งชี้ถึงคุณภาพของนักเรียนประถมศึกษาในเกณฑ์มาตรฐานอื่น ๆ ได้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2541 : 17 – 18)

การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข ท่ามกลางสภาพสังคมในปัจจุบันนับว่าเป็นสิ่งที่ท้าทาย โดยเฉพาะในยุคที่สังคมโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม ส่งผลกระทบโดยตรง และโดยทางอ้อมต่อการดำเนินชีวิตของคนทุกเพศ ทุกช่วงวัยของชีวิต ซึ่งปัญหาสังคมได้ทวีความซับซ้อนรุนแรงขึ้นทุกขณะ ดังนั้น กระบวนการแนะแนวจึงเป็นกลไกสำคัญในการป้องกัน ช่วยเหลือ ส่งเสริม และพัฒนาผู้เรียนตั้งแต่เยาว์วัย เพราะจุดหมายของการแนะแนว เป็นกระบวนการที่มุ่งสร้างเสริมผู้เรียนให้มีคุณภาพเหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตน มีทักษะการดำเนินชีวิต มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ ศีลธรรม จริยธรรม รู้จักการเรียนรู้ในเชิงพหุปัญญา รู้จักคิดตัดสินใจแก้ปัญหา ในช่วงวิกฤต วางแผนการศึกษาต่อ และการพัฒนาตนสู่โลกอาชีพ และการมีงานทำ รวมทั้งดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข (กรมวิชาการ. 2545 : 2)

จะเห็นได้ว่า ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนเป็นสิ่งจำเป็นต่อผู้เรียนอย่างมาก ที่ต้องใช้ในการพัฒนาตนเอง พัฒนาอาชีพ และ พัฒนาสังคม (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.2537 :67) นอกจากนี้ อิริคสัน ได้กล่าวถึง ความขยันหมั่นเพียรเป็น พัฒนาการขั้นที่ 4 ของทฤษฎีจิตสังคม ซึ่งเป็นช่วงวัยเด็กอายุ 6 – 12 ปี เด็กวัยนี้จะมี ความสามารถ ทำหลายสิ่งหลายอย่างที่ผู้ใหญ่ทำได้ แต่ยังไม่สมบูรณ์เท่าผู้ใหญ่ จึงแสวงหาความรู้ และประสบการณ์ใหม่ ๆ และพยายามปรับปรุงตัวเพื่อให้ตนเองมีทักษะ อิริคสัน ได้ให้ความหมายของความขยันหมั่นเพียรว่า เป็น “ ความรู้สึกรู้สีกที่มีประโยชน์สามารถทำในสิ่งต่าง ๆ ได้ดี และสมบูรณ์ ” (นันทวัน พนมเขต.2543:3 ; อ้างอิงมาจาก Erikson ; 123) ดังนั้น การพัฒนาเด็ก ในวัยประถมศึกษา จึงควรตระหนักถึงการพัฒนาความขยันหมั่นเพียรของนักเรียน ซึ่งจะมีผล ส่งเสริมไปสู่พัฒนาการด้านอื่น

การจัดการศึกษาเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์จะต้องคำนึงถึงการจัดและการส่งเสริมให้ บุคคลพัฒนาศักยภาพ และใช้ความสามารถของตนให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่ โรงเรียนถือว่าเป็น แหล่งปลูกฝังคุณธรรมความดีให้แก่เด็ก แต่ด้วยโรงเรียนก็เป็นแหล่งรวมของเด็กและเยาวชนที่มีภูมิ หลังแตกต่างกัน ดังนั้นเด็กอาจถ่ายทอดความรู้ แนวคิด ทักษะ ค่านิยม ตลอดจนพฤติกรรมต่าง ๆ ทั้งทางดีและไม่ดีให้แก่กัน (ประทีน มหาจันทร์ .2523 : 59) โรงเรียนจึงเป็นแหล่งสำคัญในการ สร้างและปลูกฝังทัศนคติที่พึงประสงค์ และไม่พึงประสงค์ ทั้งทางด้านอารมณ์และพฤติกรรม พื้นฐานต่าง ๆ จากการศึกษาของอวยชัย วิสุวรรณ (2521 : 120) พบว่าองค์ประกอบที่มีอิทธิพล ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นอกเหนือจากความสามารถทางสติปัญญา ได้แก่สถานภาพทาง เศรษฐกิจ คุณภาพการจัดการศึกษา กิจกรรมนักเรียน และความสามารถที่ติดตัวมาแต่กำเนิด คุณลักษณะของผู้เรียน แรงจูงใจ แนวความคิด และทัศนคติที่มีต่อการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ เมเฮิน และ เลมาน (สุดฤทัย มุขยวงศา .2533 : 1 : อ้างอิงมาจาก Meherm and Lehmann.1965 : 12 – 13) ที่กล่าวว่า นักเรียนจะเรียนได้ดีเพียงใดนั้น ไม่ได้ขึ้นอยู่กับสติปัญญาเพียงอย่างเดียว แต่ ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบอื่น ๆ เช่น วุฒิภาวะ แรงจูงใจ นิสัยในการเรียน และทัศนคติของ นักเรียนที่มีต่อการเรียน นอกจากนี้ ไรท์แฮนด์ (จารุลักษณ์ พินพรหมราช .2528 : 3 ; อ้างอิงมา จาก Righthand.1965 : 68 – 72) ยังพบว่า ตัวทำนายผลการเรียนว่าจะประสบความสำเร็จหรือไม่ นั้น คือทัศนคติของผู้เรียนที่มีต่อการเรียน จะเห็นได้ว่าทัศนคติต่อการเรียนเป็นองค์ประกอบหนึ่ง ที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

ความขยันหมั่นเพียรมีความสำคัญต่อการเรียน เพราะถ้านักเรียนมีความขยันหมั่นเพียร ในการเรียนก็จะทำให้ประสบผลสำเร็จในการเรียน เพราะนักเรียนมีความมุ่งมั่นที่จะศึกษาเล่าเรียน มีความตั้งใจ ไม่ย่อท้อ มาเรียนอย่างสม่ำเสมอ มีความมานะอดทน พยายามทำงานที่ได้รับ

มอบหมายให้สำเร็จตามเวลาที่กำหนด รู้จักการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น ให้ความร่วมมือร่วมใจในการทำงานร่วมกับผู้อื่น เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆของโรงเรียน แต่ว่าการที่จะประสบผลสำเร็จในการศึกษาเล่าเรียนจะมีแต่ความขยันหมั่นเพียรเพียงอย่างเดียวไม่ได้นักเรียนจะต้องมีทัศนคติที่ดีในการเรียนด้วย เพราะทัศนคติเป็นลักษณะที่เกิดขึ้นภายในใจของคนเรา ซึ่งเป็นสิ่งที่ใช้ตัดสินใจในการแสดงความชอบหรือไม่ชอบ ทัศนคติดีมีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมซึ่งรวมทั้งในเรื่องของการเรียน (สิริพร คาวาน 2540:11) การที่นักเรียนเกิดทัศนคติที่ดีต่อการเรียนก็จะช่วยให้นักเรียนบรรลุเป้าหมายในการเรียนได้ แต่ถ้านักเรียนมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเรียนก็จะทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย ไม่สนใจ ขาดความตั้งใจในการเรียน ทำให้เกิดความล้มเหลวได้เช่นกัน อย่างไรก็ตามทัศนคติเป็นสิ่งที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ เพราะทัศนคติไม่ใช่สิ่งที่ติดตัวมาตั้งแต่เกิด แต่ทัศนคติเกิดจากประสบการณ์ที่สะสมมาและเกิดจากการเรียนรู้ของบุคคล (ปาริฉัตร ภูมุลนา 2547:9)

คณาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา แขนงการแนะแนว

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ปีการศึกษา 2545 (นิชลักษณ์ สุขสวัสดิ์ 2546:27) ได้ให้ความหมาย “ชุดกิจกรรมแนะแนว” ว่า คือเครื่องมือทางการแนะแนวที่ประกอบด้วยกิจกรรมแนะแนวหลายๆ กิจกรรม ที่นำมารวมกันเข้าอย่างเป็นระบบ ตามเป้าหมายและขอบข่ายของการแนะแนว โดยชุดกิจกรรมแนะแนวประกอบด้วย 1) คู่มือผู้ให้บริการ ซึ่งมีคำชี้แจง การเตรียมการของผู้ให้บริการ และแผนการจัดกิจกรรมต่างๆ 2) คู่มือผู้รับบริการ ซึ่งมีใบงาน ใบความรู้ และแบบทดสอบก่อนและหลังการร่วมกิจกรรม และ 3) สื่อหรืออุปกรณ์การจัดกิจกรรม

จากการศึกษาของ วลัยลักษณ์ ภักดีผล (2533: 39) ที่ได้ศึกษาผลของการใช้ชุดการแนะแนวที่มีต่อความไม่ประมาทในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวิจิตรวิทย กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการแนะแนว มีความไม่ประมาทในการเรียนสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับ มลิวรรณ นิรมลพิศาล (2539: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ผลของชุดการแนะแนวที่มีต่อทัศนคติต่อการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสีกัน (วัฒนานันท์อุปถัมภ์) กรุงเทพมหานคร ที่พบว่าภายหลังจากที่นักเรียนได้รับการใช้ชุดการแนะแนวแล้วมีทัศนคติต่อการเรียนดีขึ้นมากกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการสัมภาษณ์ครูโรงเรียนบ้านหนองไร่ จ.ยโสธร พบว่า นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาในช่วงชั้นที่ 2 ของปีการศึกษา 2547 มีผลการเรียนต่ำ มีพฤติกรรมไม่สนใจในการเรียน นักเรียนบางคนอ่านหนังสือไม่ได้เลย ต้องให้เพื่อนบอกถึงจะอ่านได้ เนื่องจากไม่เห็นถึง

ความสำคัญและประโยชน์ของการเรียน เพราะคิดว่าไม่ได้นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน บางคนคิดว่าเรียนจบไปแล้วก็ไปช่วยพ่อแม่ทำไร่นา หรือไม่ก็ไปทำงานในโรงงาน จึงทำให้นักเรียนไม่มีความขยันหมั่นเพียรในการเรียน และเกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเรียน

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติที่ดีต่อการเรียน ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ในช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนบ้านหนองไร่ จังหวัดยศธร เนื่องจากชุดกิจกรรมแนะแนวที่ใช้วิจัยในครั้งนี้ เป็นเครื่องมือที่สร้างขึ้นอย่างเป็นระบบ มีอุปกรณ์การสอนเป็นสื่อประสม มีรายละเอียดประกอบด้วย คู่มือครู และโปรแกรมกิจกรรม มีการใช้เทคนิคต่าง ๆ ได้แก่ การอภิปรายกลุ่ม การใช้กรณีตัวอย่าง และสถานการณ์จำลอง ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติที่ดีต่อการเรียน ประกอบไปด้วย 3 ขั้นตอน คือ ขั้นนำ ขั้นดำเนินการ และขั้นสรุป ซึ่งผู้วิจัยคิดว่าประโยชน์ที่นักเรียนจะได้รับจากการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวนี้ คือ การส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนเกิด ทัศนคติที่ดีต่อการเรียน มองเห็นคุณค่าของการศึกษาเล่าเรียน และมีความขยัน มั่นเพียรในการเรียนมากขึ้นกว่าเดิม มีความพยายาม อุตุน ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคปัญหาต่าง ๆ ทั้งที่เกิดขึ้นจากตัวเองหรือจากสิ่งแวดล้อม

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 2.1 เพื่อเปรียบเทียบความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติที่ดีต่อการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว
- 2.2 เพื่อเปรียบเทียบความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติที่ดีต่อการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวและนักเรียนที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะ

3. สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า

- 3.1 นักเรียนมีความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติต่อการเรียนสูงขึ้น หลังจากได้รับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01
- 3.2 นักเรียนที่ได้รับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว มีความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติต่อการเรียนสูงขึ้นมากกว่านักเรียนที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01

4. ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1 ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ระดับชั้นประถมศึกษาในช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนบ้านหนองไร่ จังหวัดยศโสธร ปีการศึกษา 2547

4.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ เป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาในช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนบ้านหนองไร่ จังหวัดยศโสธร ปีการศึกษา 2547 โดยการสุ่มแบบเจาะจงและโดยสมัครใจ จำนวน 20 คน แล้วสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 10 คน

4.3. ตัวแปรอิสระ คือ วิธีพัฒนาความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติที่ดีต่อการเรียนแบ่งออกเป็น 2 วิธี

4.3.1 การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว

4.3.2 การให้ข้อเสนอเทศ

4.4 ตัวแปรตาม คือ ความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติที่ดีต่อการเรียน

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 ชุดกิจกรรมแนะแนว หมายถึง เครื่องมือทางการแนะแนวที่ประกอบด้วยกิจกรรมแนะแนวหลายๆ กิจกรรมที่นำมารวมกันเข้าอย่างเป็นระบบตามเป้าหมายและขอบข่ายของการแนะแนว ซึ่งชุดกิจกรรมแนะแนวประกอบไปด้วย คู่มือผู้ให้บริการ และผู้รับบริการ ที่จะทำให้นักเรียนเกิดการพัฒนาความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติต่อการเรียน ซึ่งใช้เทคนิคต่างๆ ได้แก่ กิจกรรมกลุ่ม การทำงานเป็นกลุ่ม การอภิปรายกลุ่ม และกรณีตัวอย่าง ใบงาน ใบความรู้ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติต่อการเรียน นอกจากนี้ยังมีสื่อหรืออุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมด้วย

5.2 ความขยันหมั่นเพียร หมายถึง การที่นักเรียนมีความตั้งใจเรียน โดยแสดงความเอาใจใส่ในการเรียน กล่าวที่จะแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทเรียน ถามและตอบคำถามของครูเกี่ยวกับบทเรียน มีความกระตือรือร้นในการเรียน มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย มีความมานะพยายาม อดทน ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคปัญหาที่เกิดขึ้นจากตัวนักเรียนเอง หรือสิ่งแวดล้อม และปฏิบัติตนอย่างสม่ำเสมอ

5.3 ทักษะคิดต่อการเรียน หมายถึง ความรู้สึก ทำที่ความคิด หรือแนวโน้มในการแสดงพฤติกรรมของนักเรียนต่อการเรียน ที่เป็นไปในทิศทางที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ เช่น การเห็นคุณค่าและประโยชน์ของการเรียน ความรู้สึกพอใจ ชอบ เห็นด้วย ความต้องการ การสนใจมาเรียนอย่างสม่ำเสมอ หรือความเกลียด ความเบื่อหน่าย ไม่พอใจ ไม่เห็นด้วย ไม่ชอบ ไม่สนใจการเรียน ขาดเรียนบ่อยๆ ซึ่งพฤติกรรมเช่นนี้ไม่สามารถวัดได้ แต่สามารถสังเกตได้จากพฤติกรรมที่แสดงออกในลักษณะ ความเชื่อ ทำทางและความคิดเห็น

5.4 นักเรียน หมายถึง นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาในช่วงชั้นที่ 2 ของโรงเรียนบ้านหนองไร่ จังหวัดยโสธร ปีการศึกษา 2547

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการศึกษาในครั้งนี้ จะเป็นแนวทางสำหรับครูแนะแนว ครูประจำชั้น และครูผู้สอน รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน ได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว เพื่อเป็นการส่งเสริมและพัฒนาความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติที่ดีต่อการเรียนให้แก่นักเรียน

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัย ได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่นำมาศึกษา ได้แก่ พฤติกรรมความขยันหมั่นเพียร,ทัศนคติที่ดีต่อการเรียน และชุดกิจกรรมแนะแนว โดยเรียงตามลำดับดังต่อไปนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความขยันหมั่นเพียร

- 1.1 ความหมายของความขยันหมั่นเพียร
- 1.2 ลักษณะของความเพียร
- 1.3 พฤติกรรมของผู้ที่มีความขยันหมั่นเพียร
- 1.4 ทฤษฎีทางจิตสังคมกับความขยันหมั่นเพียร
- 1.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความขยันหมั่นเพียร

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติที่ดีต่อการเรียน

- 2.1 ความหมายของทัศนคติที่ดีต่อการเรียน
- 2.2 ลักษณะสำคัญของทัศนคติที่ดีต่อการเรียน
- 2.3 องค์ประกอบของทัศนคติที่ดีต่อการเรียน
- 2.4 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงทัศนคติที่ดีต่อการเรียน
- 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติที่ดีต่อการเรียน

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรมแนะแนว

- 3.1 ความหมายของชุดกิจกรรมแนะแนว
- 3.2 ลักษณะของชุดกิจกรรมแนะแนว
- 3.3 วิธีการของชุดกิจกรรมแนะแนว
- 3.4 เทคนิคของชุดกิจกรรมแนะแนว
- 3.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรมแนะแนว

4. กรอบแนวคิดการวิจัย

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความขยันหมั่นเพียร

1.1 ความขยันหมั่นเพียร

1.1.1 ความหมายของความขยันหมั่นเพียร

ได้มีผู้ให้ความหมายของความขยันหมั่นเพียรไว้ดังนี้

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2523 : 61 อ้างถึงในยุพดี ปิตตะคุ 2537: 18-19) ให้ความหมาย ความขยันหมั่นเพียรว่าเป็นธรรมชาติที่ช่วยเสริมสร้างความสำเร็จในชีวิต ควรใช้ร่วมกับปัญญา และจริยธรรมในหมวดอภิทธิบาท 4 ที่เน้นความพอใจ ความเพียร ความมีใจจดจ่อ และความไตร่ตรอง การฝึกปฏิบัติควรเน้นการควบคุมตนเอง ลักษณะพฤติกรรมที่ชี้บ่งได้แก่

1. มาโรงเรียนสม่ำเสมอ ไม่ขาด ถ้าไม่จำเป็น
2. กระตือรือร้นและรักที่จะมาโรงเรียน โดยไม่ต้องให้ใครเตือน
3. ตั้งใจทำงานที่ครู อาจารย์กำหนดให้ และทำเสร็จภายในเวลาทุกครั้ง
4. อ่านหนังสือทุกครั้งที่มีเวลาว่าง
5. จัดของใช้ส่วนตัวให้เป็นระเบียบอยู่เสมอ
6. เข้าเรียนทุกรายวิชา ไม่ขาดถ้าไม่จำเป็น
7. พยายามแก้ไขข้อบกพร่องของตนเองที่เกี่ยวข้องกับการเรียน
8. ทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความเข้มแข็ง อดทน เอาธุระไม่ทอดลอย
9. มีความมานะ บากบั่น ที่จะทำงานให้ผิคน้อยที่สุด
10. ชอบศึกษาค้นคว้า สอบถาม หาความรู้ ความจริงอยู่เสมอ
11. ไม่ละเลย หรือทอดทิ้งภาระการทำงานของตน
12. ทำงานต่างๆ เช่น อ่าน เขียนหนังสือ คิดคำนวณ สังเกตสิ่งแวดล้อมเป็นกิจวัตรหรือสม่ำเสมอ
13. ควบคุมตนเองให้ใช้เวลาในการทำงานได้ตามกำหนดเสมอ
14. มีความตื่นตัวในการทำงานสม่ำเสมอ
15. ทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความตั้งใจ ไม่ละทิ้งหน้าที่ของตนและพยายามทำงานสำเร็จ
16. ตรวจสอบปรับปรุงวิธีทำงานให้มีประสิทธิภาพ และก้าวหน้าอยู่เสมอ

17. แสวงหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ โดยเฉพาะในสายวิชางานของตน
18. ใช้เวลาว่างของตนทำงานที่เป็นประโยชน์
19. แนะนำเพื่อน หรือผู้ที่ใกล้ชิดให้ขยันในการเรียน
20. ทำงานกลุ่มตามที่ได้รับมอบหมายด้วยความเต็มใจ
21. ช่วยเหลืองานของครู อาจารย์ หรือเพื่อนเท่าที่จะช่วยได้ด้วยความเต็มใจ
22. ช่วยทำงานบ้าน เพื่อแบ่งเบาภาระของพ่อแม่ หรือ ผู้ปกครอง
23. ช่วยเหลือกิจการงานของบ้านและทาง โรงเรียนด้วยความเต็มใจและตั้งใจทำ

ให้ดีที่สุด

24. เข้าร่วมทำงานกับหมู่คณะด้วยความเต็มใจ และทำให้ดีที่สุด
25. ช่วยแนะนำและถ่ายทอดความรู้ให้แก่เพื่อนที่ยังไม่เข้าใจด้วยความเต็มใจ
26. ให้ความคิดเห็นและความร่วมมือ ในการทำงาน of หมู่คณะด้วยความเต็มใจ

ใจ

27. ให้ความเอาใจใส่ คอยชวนชวน ช่วยเหลือกิจกรรมของเพื่อน ผู้ใกล้ชิดให้สำเร็จลุล่วงไปได้ดี ไม่หวั่นต่ออุปสรรคใด ๆ

28. หมั่นตักเตือนเพื่อนร่วมงานให้ทำด้วยความเต็มใจและอดทน

29. ช่วยดูแลรักษาความสะอาดของห้องเรียน และบริเวณ โรงเรียน ให้สะอาดอยู่เสมอ

เสมอ

30. ช่วยเหลือกิจกรรมของหมู่คณะตามความรู้ ความสามารถของตนอย่างเต็มที่

มิลินทร์ สำเนาเงิน (2524:11) กล่าวว่า ความขยันหมั่นเพียร หมายถึง พฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออก โดยการทำการบ้านและงานสม่ำเสมอ ตั้งใจเรียนด้วยความเอาใจใส่ ช่วยผู้ปกครองทำงานบ้าน ทำงานอดิเรกเมื่อมีเวลาว่าง ตั้งใจทำงานที่มอบหมายให้ มีความกระตือรือร้นในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ

ชม ภูมิภาค (2525 : 169) ให้ความหมายของความขยันหมั่นเพียรว่า หมายถึง ความขยันขันแข็งเอาการเอางาน มีความพยายาม มีความบากบั่นมั่นคงไม่ทอดถอนใจ นอกจากนั้น ความขยันหมั่นเพียรจะประสบผลสำเร็จได้ดีก็ด้วยอาศัยคุณธรรมประการหนึ่งควบคู่กัน คือ อิทธิบาท 4 ได้แก่

ฉันทะ คือ ความพอใจในสิ่งที่กำลังกระทำอยู่ เป็นเรื่องเกี่ยวกับทัศนคติต่อเรื่องนั้นเมื่อมีทัศนคติที่ดีมีความพอใจในเรื่องนั้น ก็ย่อมกระตือรือร้นที่จะประกอบงานนั้น

วิริยะ ความเพียรบากบั่น แม้พบความล้มเหลวก็ไม่ยอมทอดทิ้งไม่ท้อแท้

จิตตะ เป็นความเอาใจใส่ด้วยความตั้งใจ เฟื่องเล็งต่องาน เป็นความตั้งใจที่จะทำงานให้สำเร็จ

วิมังสา เป็นการหมั่นตรึกตรอง พิจารณาสอบสวนในการปฏิบัติงาน การทำงานด้วยการใช้สติปัญญาตรึกตรองหาเหตุผลให้ประจักษ์ชัดว่า งานนั้นจะอย่างไร โดยวิธีใด จึงจะสำเร็จผลตามความต้องการ

ธรรมะ 4 ประการนี้ มีความเกี่ยวโยงต่อเนื่องกัน คือ ฉันทะจะช่วยให้เกิดวิริยะ เมื่อวิริยะเกิดแล้วก็สนับสนุนจิตตะให้เกิดได้ด้วย เมื่อเกิดจิตตะแล้ววิมังสาก็เกิดได้ เมื่อบุคคลมีธรรมะครบ 4 ประการแล้ว จะทำกิจกรรมใดไม่ว่าจะเป็นการศึกษาเล่าเรียน การประกอบอาชีพ การประพฤติปฏิบัติธรรมะหรือทำธุระหน้าที่ใดก็ตาม ย่อมสำเร็จตามความประสงค์

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ (2529 :35) ให้ความหมายของความขยันหมั่นเพียรในการศึกษาเล่าเรียนว่า หมายถึง การที่นักเรียนมีความรับผิดชอบ และมุ่งมั่นในการศึกษาเล่าเรียนให้สำเร็จ โดยเร็วที่สุด มีความอดทน ไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก และรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ในการศึกษาเล่าเรียนให้มากที่สุด

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2539 :55 - 56) ให้ความหมายของความขยันหมั่นเพียรว่า ความขยันหมั่นเพียร หมายถึง ความพยายามที่ทำงานให้สำเร็จ ซึ่งรวมไปถึงความพึงพอใจ ความมีใจจดจ่อ และการควบคุมตนเองอยู่ด้วย และผู้ที่มีความขยันหมั่นเพียรในการเรียนจะต้องแสดงพฤติกรรม ดังนี้

1. มาโรงเรียนสม่ำเสมอไม่ขาดเรียนถ้าไม่จำเป็น
2. กระตือรือร้นมาโรงเรียนโดยไม่ให้ใครเตือน
3. ตั้งใจทำงานให้เสร็จภายในเวลาที่กำหนดทุกครั้ง
4. อ่านหนังสือเมื่อมีเวลาว่าง
5. ทำงานที่ได้รับมอบหมายโดยไม่บ่น ไม่ทอดทิ้ง
6. ช่วยเหลืองานครู เพื่อน หรืองานโรงเรียนเท่าที่จะช่วยได้ด้วยความเต็มใจ
7. ส่งงานสม่ำเสมอ
8. ใช้เวลาว่างของตนทำงานที่เป็นประโยชน์
9. มีความมานะบากบั่นที่จะทำงานให้ผิคน้อยที่สุด

สิริพร คาวาน (2540, 11) ได้ให้ความหมายของความขยันหมั่นเพียรในการเรียนว่า หมายถึง พฤติกรรมการเรียนที่นักเรียนแสดงออกด้วยความตั้งใจ เอาใจใส่มีความมานะพยายามอดทนไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคที่เกิดขึ้น จากตัวนักเรียนเองหรือสิ่งแวดล้อม ตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จทันเวลาที่กำหนด มีความกระตือรือร้น เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ให้ความร่วมมือกับเพื่อนในการทำงาน เพื่อให้ได้รับความสำเร็จ

สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (2541 :3) ให้ความหมายของความขยันหมั่นเพียรว่า หมายถึง ความตั้งใจที่ปฏิบัติหน้าที่และกระทำกิจของตนให้สำเร็จด้วยความมานะอดุทธสาหัส อดทนไม่ย่อท้อและปฏิบัติตนอย่างสม่ำเสมอ จนหน้าที่การงานนั้นสำเร็จลุล่วงไป

นันทวัน พนมเขต (2543 :3) กล่าวว่า ความขยันหมั่นเพียร หมายถึง ความอดทนในการทำงาน และใช้ความพยายามอย่างสุดความสามารถ ไม่หวั่นไหวต่ออุปสรรคมุ่งสู่จุดหมายไม่ทอดทิ้ง เพื่อให้งานที่ได้รับมอบหมายสำเร็จและมีคุณภาพ

กู๊ด (Good. 1973 : 132) กล่าวว่า ความขยันหมั่นเพียร หมายถึง ความมุ่งมั่นในการใช้ความมานะพยายามเพื่อทำงานที่ได้รับมอบหมายให้ประสบสำเร็จ

เวบสเตอร์ (Webster International Dictionary. 1973 : 231) ให้ความหมายของความขยันหมั่นเพียรว่า หมายถึง ความพยายามอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้ได้รับผลสำเร็จในงานที่ทำด้วยความระมัดระวัง เอาใจใส่ และอดุทธสาหัส

จากความหมายของความขยันหมั่นเพียรที่กล่าวมาแล้ว พอจะสรุปได้ว่า ความขยันหมั่นเพียร หมายถึง พฤติกรรมการเรียนที่นักเรียนแสดงออกในทางที่พึงประสงค์ คือการที่นักเรียนตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ของตนเองให้สำเร็จ โดยการที่นักเรียนมีความตั้งใจเรียน โดยแสดงความเอาใจใส่ มีความมานะพยายาม มีความรับผิดชอบ อดทน ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคปัญหาที่เกิดขึ้นจากตัวนักเรียนเองหรือสิ่งแวดล้อม และปฏิบัติตนอย่างสม่ำเสมอ

1.2 ลักษณะของความเพียร

กรมวิชาการ .(2523 :131 - 132) ได้กล่าวถึงลักษณะของความเพียรไว้ ดังนี้

1. เพียรหา เช่น หาความรู้ หาทรัพย์
2. เพียรรักษา คือ การรักษาของที่มีอยู่มิให้สูญหายก่อนเวลาที่ควรจะเป็น เช่น การรักษาความดี การรักษาทรัพย์

3. เพียรละ คือ การละทิ้งความชั่วทั้งปวงที่มีอยู่ เช่น ละความเกียจคร้าน ละความโลภ ละความหลง ละความโกรธ เป็นต้น

4. เพียรระวัง คือ ระวังระวังมิให้ความชั่วเกิดขึ้น พยายามหลีกเลี่ยงหนีห่างไกลจากความชั่วทั้งปวง

ชม ภูมิภาค (2525 :169) ได้กล่าวถึงลักษณะของความขยันหมั่นเพียร ซึ่งประกอบด้วยลักษณะย่อย 3 ประการ คือ

ประการแรก คือ ความขยันขันแข็ง ทำอะไรรวดเร็ว จริงจัง ไม่ชักช้าเนิบนาบ

ประการที่ 2 คือ ความพยายาม งานนั้นต้องกระทำด้วยความยากลำบาก ต้องพยายามทำให้ได้

ประการที่ 3 คือ เกี่ยวข้องกับเวลา ความคิดพลาด และความล้มเหลว แม้ว่างานนั้นจะเสียเวลานานหรือพบกับความล้มเหลวบ้างก็ไม่ท้อถอย พยายามหาทางแก้ไขให้เป็นผลสำเร็จ

นอกจากนี้ยังกล่าวไว้อีกว่า ความขยันหมั่นเพียรจะประสบผลสำเร็จได้ดี ต้องอาศัยคุณธรรมควบคู่ด้วย คือ อิทธิบาท 4 ได้แก่

ฉันทะ คือ ความพอใจในสิ่งที่กำลังกระทำอยู่ เมื่อเกิดทัศนคติที่ดี ย่อมจะกระตือรือร้นที่จะประกอบงานนั้น

วิริยะ คือ ความเพียร ความพยายาม แม้จะพบความล้มเหลวบ้างก็ไม่ท้อแท้

จิตตะ คือ ความเอาใจใส่ด้วยความตั้งใจ เพื่อให้งานสำเร็จ

วิมังสา คือ การหมั่นตรึกตรอง พิจารณาสอบสวนในการปฏิบัติงาน ทำงานโดยใช้สติปัญญา

จากลักษณะของความขยันหมั่นเพียรที่กล่าวมาในข้างต้น สรุปได้ว่า บุคคลที่มีความขยันหมั่นเพียร นั้น จะเป็นผู้ที่มีความเพียรพยายามศึกษาหาความรู้ มีความขยันขันแข็ง มีความตั้งใจที่จะทำงานให้สำเร็จ ไม่ย่อท้อต่อความล้มเหลว พยายามหาทางแก้ไข และมีสติในการทำงาน

1.3 พฤติกรรมของผู้มีความขยันหมั่นเพียร

นันทวัน พนมเขต.(2543 :22) พฤติกรรมของผู้มีความขยันหมั่นเพียร มีดังต่อไปนี้

1. ตื่นนอนแต่เช้าทุกวัน
2. ทำงานที่ได้รับมอบหมายแล้วเสร็จตามกำหนดเวลาทุกครั้ง
3. ไม่จับจด ล่าช้า เลี่ยงงาน เกี่ยงงาน และผัดวันประกันพรุ่ง
4. ไปโรงเรียนและไปทำงานทุกวันสม่ำเสมอ
5. ใช้เวลาว่างทำในสิ่งที่เป็นประโยชน์ เช่น อ่านหนังสือ ทำงานอดิเรก
6. มีความมานะบากบั่น อดทนต่ออุปสรรคและความยากลำบากในการเรียนและทำงาน
7. ศึกษา ค้นคว้า สอบถาม หาความรู้อยู่เสมอ
8. แนะนำเพื่อน หรือ ผู้ใกล้ชิด ให้ขยันในการเรียนและการทำงาน
9. ช่วยเหลืองานของเพื่อน หรือ ครูเท่าที่จะช่วยได้
10. ช่วยแบ่งเบาภาระของผู้ปกครอง เพื่อน ครู ฯลฯ
11. ให้ความร่วมมือในการทำงานของหมู่คณะ

ฯลฯ

จากที่กล่าวมาในข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า พฤติกรรมของผู้ที่มีความขยันหมั่นเพียร จะเป็นไปในทางที่พึงประสงค์ คือเป็นผู้ที่มีความขยันหมั่นเพียร มีความกระตือรือร้นในการเรียนหรือการทำงาน มีความรับผิดชอบต่อน้ำที่ให้ความร่วมมือ ร่วมใจ ในการการทำงานกลุ่ม รู้จักให้ความช่วยเหลือผู้อื่น และรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ทั้งต่อตนเอง และส่วนรวมด้วย

1.4 ทฤษฎีทางจิตสังคมกับความขยันหมั่นเพียร

ได้มีผู้คิดทฤษฎีทางจิตสังคมกับความขยันหมั่นเพียร ไว้ดังนี้

ทฤษฎีทางจิตสังคม (Psychosocial theory) ของอิริคสัน ฮอมเบอร์เกอร์ อิริคสัน (Erik Homburger Erilson) (นันทวัน พนมเขต . 2543 : 8 ; อ้างอิงมาจากวันเพ็ญ เกาสมบัติ . 2536 : 4) ชาวเดนมาร์ก ซึ่งเป็นนักจิตวิทยาที่มีชื่อเสียงคนหนึ่งในกลุ่มจิตวิเคราะห์แนวใหม่ (Neo - Freudian) การตั้งทฤษฎีนี้มีแนวคิดพื้นฐานบางส่วนมาจากพัฒนาการทางจิตเพศ (Psychosexual Development) ของฟรอยด์ แต่มีความแตกต่างอย่างชัดเจนใน 3 ประเด็น คือ

ประเด็นที่ 1 อิริคสันให้ความสำคัญต่ออีโก้ (Ego) มากกว่า อิด (id) เขาเชื่อว่าอีโก้เป็นตัวกำหนดพัฒนาการของมนุษย์โดยใช้พัฒนาการทางเพศ ภายในการทำงานของพลังเพศ (Libido) นอกจากนี้อิริคสัน ยังได้ปรับปรุงขั้นพัฒนาการของฟรอยด์ และเพิ่มขั้นพัฒนาการที่ไม่มีในทฤษฎีของฟรอยด์ เพื่อให้ครอบคลุมตลอดช่วงชีวิต อย่างไรก็ตาม อิริคสัน ยอมรับว่าการจูงใจของจิตไร้สำนึก (Unconscious motivation) มีอยู่จริงแต่ไม่ได้เกิดจากพลังเพศดังที่ฟรอยด์กล่าวไว้ แต่เกิดจากกระบวนการทางสังคม (Socialization) ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ระหว่างอีโก้กับสิ่งแวดล้อมหรือสังคม

ประเด็นที่ 2 อิริคสันได้เสนอ “โซเซียล เมทริกซ์” (Social matrix) ใหม่ ซึ่งกว้างกว่าฟรอยด์ คือ ความสัมพันธ์ของบุคคลกับผู้เลี้ยงดู และบุคคลภายนอกครอบครัวรวมทั้งวัฒนธรรมของเขาเหล่านั้น โดยสังคมและวัฒนธรรมจะส่งผลกระทบต่อครอบครัว และครอบครัวจะส่งผลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพอีกทีหนึ่ง ในขณะที่ฟรอยด์เน้นความสัมพันธ์ระหว่างพ่อ แม่ และลูก เป็นสำคัญ

ประเด็นที่ 3 อิริคสันให้ความสนใจกับโอกาสที่บุคคลจะพัฒนาตนเอง เพื่อดำรงชีวิตในสังคม เขาเชื่อว่าทั้งบุคคลและสังคมต่างมีความสำคัญต่อการพัฒนาบุคลิกภาพ และอธิบายว่า ความสามารถในการแก้ปัญหาแต่ละขั้นพัฒนาการได้สำเร็จ จะทำให้เกิดการพัฒนาการทางบุคลิกภาพ ในขณะที่ฟรอยด์สนใจในความคงอยู่ และการทำหน้าที่ของจิตไร้สำนึก และอธิบายความเจ็บป่วยทางจิตในวัยเด็ก ที่จะนำไปสู่ความเจ็บป่วยทางจิตในวันผู้ใหญ่

ข้อสมมติฐานเบื้องต้นของทฤษฎี (Basic assumption) อาจสรุปได้ดังนี้

1. วิธีการสร้างทฤษฎี (Approach to theory Formation) อิริคสันได้ใช้วิธีและเทคนิคของจิตวิเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และเขาให้ความสำคัญต่อจิตก่อนสำนึก (Preconscious) และจิตไร้สำนึก (Unconscious) ซึ่งแสดงออกในรูปพฤติกรรมต่างๆ โดยพยายามค้นหาความรู้สึกที่ส่งผลให้คนทำพฤติกรรมต่างๆ นั้น แนวความคิดทางจิตวิเคราะห์ในทัศนะของอิริคสัน คือ การทำความเข้าใจบุคลิกภาพของแต่ละบุคคล ซึ่งเกี่ยวข้องกับประสบการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นประจำในชีวิตประจำวันทั้งที่ดีและไม่ดี และจะต้องพิจารณาในกลุ่มสังคมและวัฒนธรรมของบุคคลนั้นด้วย อิริคสันเห็นว่าจิตวิเคราะห์เป็นสิ่งที่อยู่ระหว่างวิทยาศาสตร์กับศิลปะ การตรวจสอบทางวิทยาศาสตร์วิธีใดๆ ก็ตาม จะต้องมียุทธวิธีพื้นฐานรองรับและการศึกษาจะต้องมีเวลาในการศึกษาที่นานพอเพียง ข้อมูลที่ได้จึงจะมีคุณภาพซึ่งสำคัญมากกว่าปริมาณของข้อมูล เขาใช้คนไข้ในคลินิกของเขาเป็นกลุ่มตัวอย่าง และศึกษาคนไข้จากสิ่งแวดล้อมและประวัติส่วนตัว

โดยเชื่อว่าพฤติกรรมได้ชัดเจนมากขึ้น อิริคสันสร้างทฤษฎีโดยใช้ความรู้ในหลายสาขาวิชา คือ แนวความคิดทางจิตวิเคราะห์ พัฒนาการเด็ก มนุษยวิทยาภาค วัฒนธรรม และประวัติศาสตร์

2. แบบแผนชีวิต (Order Of Human Life) ธรรมชาติของจิตมีขั้นพัฒนาการ คล้ายโครงสร้างทางชีววิทยาและทั้งจิตวิทยา และชีววิทยามีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกันมากตั้งแต่ ทารกแรกคลอด จะมีพัฒนาการโครงสร้างทางกายควบคู่กับทางด้านจิตใจ สิ่งแรกๆที่ช่วยให้ทารกมี ชีวิตรอด คือ ความสามารถทางการกิน การดูด การกลืนอาหาร ที่เหมาะสมกับการย่อยอาหาร และการขับถ่าย ซึ่งในขณะเดียวกันกับการดูดก็ให้ความสุขกับเด็กด้วย เมื่อทารกเจริญเติบโต อวัยวะแต่ละส่วนจะพัฒนาขึ้น ทำให้สามารถช่วยเหลือตัวเองได้มากขึ้น และจะมีการพัฒนา ทางด้านจิตใจควบคู่ไปด้วย พัฒนาการของมนุษย์เกิดขึ้นตลอดชีวิต โดยประกอบด้วย 3 ระบบ หลัก คือ ระบบร่างกาย ระบบจิตใจ และวัฒนธรรม

3. คุณค่าพื้นฐานของมนุษย์ (Fundamental Human Value) มนุษย์มีศักยภาพ ในการสร้างวิถีชีวิตของตนเองทั้งในทางที่ดีและไม่ดี อิริคสันไม่ได้มองมนุษย์ในแง่คนดีหรือเลวแต่ มองในแง่ความสามารถที่จะทำพฤติกรรมดีหรือเลวนั้น โดยเชื่อมนุษย์มีความคิดริเริ่มและ ความสามารถในการปรับตัว โดยความคิดริเริ่มจะขึ้นอยู่กับเงื่อนไขและสภาพแวดล้อมต่างๆ ส่วน การปรับตัวจะมีพฤติกรรมไม่ดีเพียงเล็กน้อยที่ไม่สามารถแก้ไขได้ในภายหลัง แต่มีพฤติกรรมไม่ดี มากมายที่สามารถป้องกันได้ มนุษย์ต้องการทราบการยอมรับจากสังคม ในขณะเดียวกันสังคมก็ ต้องการให้มนุษย์อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข คุณค่าทำของมนุษย์จึงหมายถึง การได้รับความ ไว้วางใจ และยอมรับจากสังคม และมีความเคารพในสถาบันสังคมไม่ใช่เพื่อให้มีชีวิตอยู่รอด เท่านั้น

4. สาเหตุของพฤติกรรม (Etiology of Human Behavior) อิริคสัน ขอมรับ แนวความคิดของจิตวิเคราะห์ ว่าโครงสร้างมี 3 ลักษณะ คือ อิด (id) อีโก้ (Ego) และ ซุปเปอร์ อีโก้ (Super ego) และระดับความจำ หรือ ประสบการณ์การรับรู้ของจิตมี 3 ระดับ คือ

1. ประสบการณ์สำนึก (Conscious experience)
2. ประสบการณ์ก่อนสำนึก (Preconscious experience)
3. ประสบการณ์ไร้สำนึก (Nuconscious experience)

นอกจากนี้ยังเชื่อว่า แรงผลักดันหรือแรงขับภายในทำให้เกิดพฤติกรรม โดยถือ ว่าแรงขับนี้เกิดจากสัญชาตญาณ (Instincts) และทำหน้าที่เป็นแรงจูงใจ เรียกว่า พลังเพศ (Libido) ซึ่งจะแสดงในพฤติกรรมดังนี้

1. พฤติกรรมเพื่อให้มีชีวิตอยู่รอด แรงขับภายในจะทำหน้าที่จูงใจให้มีการตอบสนองความต้องการที่เกิดจากสัญชาตญาณของการมีชีวิต (Life instincts) เพื่อให้บุคคลเจริญต่อไป

2. พฤติกรรมเพื่อการทำลาย แรงขับภายในจะทำหน้าที่จูงใจให้แสดงพฤติกรรมก้าวร้าว ซึ่งเกิดจากสัญชาตญาณความตาย (Dead instincts) พลังเพศจะทำงานผ่านระบบโครงสร้างทางจิต โดยการทำงานของจิต ซุปเปอร์อีโก้จะขัดแย้งกัน และมีอีโก้เป็นตัวกลาง ประนีประนอมจิต 2 ประเภทแรก ดังนั้นอีโก้จึงเป็นตัวตัดสินการที่บุคคลจะแสดงพฤติกรรมใดออกมาโดยนำความรู้จากประสบการณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประสบการณ์การรับรู้ในระดับก่อนสำนึก และจิตไร้สำนึกจะมีอิทธิพลต่อแรงจูงใจการกระทำพฤติกรรมต่างๆ

3. แกนกลางการทำหน้าที่ของมนุษย์ (Core of Human function) อิริคสัน มีความคิดเช่นเดียวกับฟรอยด์ว่า อารมณ์แรกซึมอยู่ในการทำหน้าที่ของมนุษย์ทั้งหมด แตกต่างกันคือ อิริคสันเชื่อว่าธรรมชาติของอารมณ์ พิจารณาได้จากความสัมพันธ์ของบุคคลกับบุคคลอื่น โดยเฉพาะ 2 ปีแรกของชีวิต ทารกแรกเกิดสามารถพิจารณาธรรมชาติของอารมณ์ของเด็กได้จากคุณภาพความสัมพันธ์ระหว่างเด็กทารก เพราะในวัยนี้การเล่นจะเป็นหน้าที่สำคัญของอีโก้ การเล่นประกอบด้วย รูปแบบความคิดขณะเล่น การสื่อสารซึ่งกันและกัน และมีทั้งการใช้ภาษาท่าทางและภาษาพูด และพฤติกรรมที่แสดงออกขณะเล่น การเล่นแสดงให้เห็นประสบการณ์ต่างๆ ในชีวิตที่เด็กสะสมมาช่วยให้เด็กเข้าใจตนเองมากขึ้น เป็นเรื่องสะท้อนถึงโครงสร้างของแต่ละสังคม เพราะสิ่งที่เด็กนำมาเล่นจะมาจากการจำลองสภาพชีวิตจริงของสังคมนั้น ๆ อิริคสัน อธิบายว่า การเล่นของเด็ก และการใช้เหตุผลของผู้ใหญ่เป็นผลอันเดียวกัน แต่เกิดขึ้นในเวลาที่แตกต่างกัน

4. ทารกแรกเกิด (The Newborn) ทารกเมื่อแรกเกิดจะประสบกับสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างจากสิ่งแวดล้อมเมื่อเด็กอยู่ในครรภ์ สิ่งแวดล้อมนี้จะมีอิทธิพลต่อพัฒนาการทุกๆด้านของเด็กตั้งแต่เด็กเกิด และเมื่อเด็กเกิดจนเด็กโตเป็นผู้ใหญ่ อย่างไรก็ตามเด็กทารกตั้งแต่แรกเกิดจะมีพลังและศักยภาพในการพัฒนาบุคลิกภาพ และการมีเพศที่แตกต่างกันทำให้เด็กได้รับประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมแตกต่างกันด้วย วัฒนธรรม และสถาบันต่างๆในสังคมจะต้องขัดเกลาพฤติกรรมและบุคลิกภาพของเด็ก สังคม และทารกแรกเกิดจึงมีความสำคัญซึ่งกันและกันเพราะในขณะที่ทารกต้องการสังคมเพื่อให้มีชีวิตอยู่รอด สังคมก็ต้องการเด็กแรกเกิดเพื่อสืบต่อให้สังคมยังคงอยู่ต่อไป

5. อิทธิพลจากสิ่งแวดล้อม (Environmental Forces) อิทธิพลของสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ (Physical) ทางสังคม (Social) ทางวัฒนธรรม (Cultural) และทาง

ความคิด (Ideational) จะมีผลต่อรูปแบบการพัฒนาบุคลิกภาพของบุคคล โดยขึ้นอยู่กับโอกาสและเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป รวมทั้งสถานที่ เวลา และวิธีการส่วนใหญ่ที่ใช้ตอบสนองกับเหตุการณ์เดิม สังคมได้ให้อิสระและโอกาสแก่เด็ก ในขณะที่เดียวกันก็กำหนดขอบเขตให้เด็กทำพฤติกรรมที่สังคมต้องการ โดยมีสถาบันทางสังคมทำหน้าที่กล่อมเกลา เช่น ครอบครัวเลี้ยงดูอบรมสั่งสอนให้เด็กมีรูปแบบพัฒนาการตามสังคม ศาสนาให้คำอธิบายในสิ่งที่มนุษย์หาเหตุไม่ได้ วัฒนธรรมกำหนดรูปแบบการแสดงออกที่เหมาะสม การพัฒนาของเด็กแต่ละขั้นจะทำให้เด็กได้รับความจริงจากประสบการณ์ของตัวเอง เด็กที่กำลังพัฒนาจึงต้องการสังคม และสังคมก็ต้องการเด็ก เพื่อการพัฒนาสังคมเช่นเดียวกัน ดังนั้นความแตกต่างของวัฒนธรรมและกลุ่มสังคมจึงมีผลทำให้รูปแบบพัฒนาการแตกต่างกันด้วย

อิริคสัน ได้แบ่งขั้นพัฒนาทางจิตสังคมไว้ 8 ขั้น ดังนี้ (ประสาธ อิศรปริดา. 2541 : 78 –86 ; อ้างอิงมาจาก Dembo , Lefton. 1991)

ขั้นที่ 1 ความรู้สึกไว้วางใจ ความไม่ไว้วางใจ (Trust VS. Mistrust)

ขั้นที่ 2 ความรู้สึกเป็นตัวของตัวเอง ความอายหรือเคลือบแคลงสงสัย (Autonomy VS. Shame / Doubt)

ขั้นที่ 3 ความคิดริเริ่ม ความรู้สึกผิด (Initiative VS. Inferiorty)

ขั้นที่ 4 ความอดุสาหะ พากเพียร ความรู้สึกค้อย (Initiative VS. Guilt)

ขั้นที่ 5 ความมีเอกลักษณ์ ความสับสนในบทบาท (Identity VS. Roleconfusion)

ขั้นที่ 6 ความรู้สึกผูกพัน ความรู้สึกโดดเดี่ยว (Intimacy VS. Isolation)

ขั้นที่ 7 การเป็นหลักให้ผู้อื่น การเป็นผู้นำ ความเฉื่อยชา (Generativity VS. Stagnation)

ขั้นที่ 8 ความรู้สึกสมบูรณ์และความสมหวังในชีวิต ความรู้สึกสิ้นหวัง (Ego Intergrity VS. Despair)

จากทฤษฎีดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นว่า การพัฒนามนุษย์ให้สมบูรณ์ได้ต้องให้ความสำคัญต่อจิตสำนึกและจิตไร้สำนึก ซึ่งจะแสดงออกในรูปพฤติกรรมต่างๆ ธรรมชาติของจิตมีขั้นพัฒนาการคล้ายโครงสร้างทางชีววิทยา และจิตวิทยา เริ่มตั้งแต่ทารกแรกเกิดจะมีการพัฒนา

ทางด้านร่างกายควบคู่ไปกับด้านจิตใจ ซึ่งจะแบ่งการพัฒนาออกเป็นขั้นตอนในแต่ละขั้นตอนนี้ก็จะมี ความสำคัญต่อการพัฒนามนุษย์

1.4.1 ทฤษฎีการเรียนรู้ของนักจิตวิทยากลุ่มพฤติกรรมนิยม (Behaviorism) ซึ่ง ประกอบด้วย 3 ทฤษฎี ได้แก่

- 1) ทฤษฎีการวางเงื่อนไขคลาสสิก (Classical Coning) ของนัก สรีรศาสตร์ชาวรัสเซีย ชื่อ พาฟลอฟ (Ivan P. Pavlov มีอายุระหว่าง ค.ศ.1849 – 1936)
- 2) ทฤษฎีการวางเงื่อนไขการกระทำ (Operant Conditioning) ของ นักจิตวิทยาชาวอเมริกัน ชื่อ สกินเนอร์ (Burrhus F. Skinner มีอายุระหว่าง ค.ศ.1904 – 1990) และ
- 3) ทฤษฎีปัญญาสังคม (Social Cognitive Theory) ของนักจิตวิทยา ชาวแคนาดา ชื่อ แบนดูรา (Albert Bandura) (1925 - ปัจจุบัน)

ทฤษฎีการเรียนรู้ เริ่มมาแล้วประมาณ 100 ปี สามารถจำแนกตามการ พัฒนาทางความคิดของเงื่อนไขที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ ได้เป็น 3 ระยะ ดังนี้

- 1) ทฤษฎีการวางเงื่อนไขคลาสสิก ระยะที่ 1 เป็นแนวคิดของพาฟลอฟ พาฟลอฟมีแนวคิดว่า สิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นต้องมีสาเหตุ และเรียกสาเหตุนี้ว่าเงื่อนไข (Condition) ถ้า ว่าเงื่อนไข หมายถึง การเกิดสิ่งใดสิ่งหนึ่งขึ้น จะต้องมียสิ่งนี้จึงจะทำให้เกิด หากไม่มีสิ่งนี้จะไม่ทำให้ เกิด (Harvey Wallerstein, 1981 : 48) เช่น ไฟจะติดที่เทียนไขได้ต้องมีเงื่อนไข อยู่ดี ๆ เทียนไขไม่ สามารถติดเองได้ เงื่อนไขที่ทำให้เทียนติด ต้องประกอบด้วยความร้อน เชื้อเพลิงจากเทียน และ ออกซิเจน ทั้งออกซิเจน เชื้อเพลิง และความร้อนนี้เป็นเงื่อนไขที่ทำให้เทียนไขติด พฤติกรรมมนุษย์ ก็เช่นเดียวกัน พฤติกรรมจะเกิดขึ้นหรือยุติลงจะต้องมีเงื่อนไข และนักจิตวิทยาต่างพยายามหาว่ามี เงื่อนไขอะไรที่ทำให้มนุษย์ทำเช่นนั้น ๆ ในแนวคิดของพาฟลอฟ อธิบายว่าเงื่อนไขที่ทำให้เกิด พฤติกรรม คือ เงื่อนไขสิ่งเร้า

พาฟลอฟ เชื่อว่าในสภาพแวดล้อมทั่วไป มีสิ่งเร้า (stimulus) มากมายที่ สามารถกระตุ้นให้บุคคลเกิดการตอบสนอง (response) ได้ เช่น ฟังร้องกระตุ้นให้เรตคใจกล้ว มะนาวกระตุ้นให้น้ำลายเราไหล และมนุษย์จะเรียนรู้ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้าที่มากกระตุ้นกับ ตอบสนองตลอดเวลา พาฟลอฟจำแนกสิ่งเร้าออกเป็น 2 ประเภท ประเภทแรกเรียกว่า สิ่งเร้าที่ไม่ มีเงื่อนไข (UCS – Unconditional Stimulus) หมายถึง สิ่งเร้าที่ทำให้เกิดกิริยาสะท้อนอย่างหนึ่งได้

อย่างอัตโนมัติ เช่น อาหารทำให้น้ำลายไหล ฟังร้องทำให้คนตกใจ สิ่งเร้าประเภทที่สองเรียกว่า สิ่งเร้าที่มีเงื่อนไข (CS – Conditional Response) หมายถึงสิ่งเร้าที่เป็นกลาง ๆ ที่นำไปเข้าคู่กับสิ่งเร้าที่ไม่มีเงื่อนไข การเรียนรู้เงื่อนไขสิ่งเร้า จึงมีขอบข่ายครอบคลุม วิธีการใช้สิ่งเร้ามาเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ แล้วเกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมต่าง ๆ ดังนี้ การสร้างพฤติกรรม การทำให้พฤติกรรมหาย การทำให้พฤติกรรมฟื้นคืนมาเอง การทำให้พฤติกรรมแผ่ขยาย และทำให้เกิดการจำแนกพฤติกรรม

2) ทฤษฎีการวางเงื่อนไขการกระทำ ระยะที่ 2 ซึ่งค้นพบโดย สกินเนอร์ ซึ่งสกินเนอร์มีแนวคิดว่าการกระทำของคนเรา ทำให้เกิดผลของการกระทำเสมอ ไม่ว่าการกระทำนั้นจะทำไปอย่างตั้งใจหรือไม่ตั้งใจก็ตาม ทำไปโดยรู้ตัวหรือไม่รู้ตัวก็ตาม สกินเนอร์เรียกพฤติกรรมที่ทำของเราแล้วเกิดผลอย่างใดอย่างหนึ่งตามมานี้ว่าพฤติกรรมที่เกิดจากการเรียนรู้ Operant และเรียกผลที่เกิดจากการกระทำนี้ว่า “ผลที่เกิดจากการกระทำ หรือผลกรรม” หรือ Consequence จากแนวคิดนี้ การกระทำทุกครั้งของมนุษย์ จะมีผลที่เกิดจากการกระทำทุกครั้ง เพียงแต่ผลที่เกิดขึ้นนั้น เรารู้ตัวหรือไม่รู้ตัว เกิดขึ้นทันทีหรือไม่ทันทีเท่านั้น จากแนวคิดนี้ ทฤษฎีของสกินเนอร์ จึงมีชื่อเรียกอย่างน้อย 3 ชื่อ ได้แก่

(1) ทฤษฎีการเรียนรู้เงื่อนไขการกระทำ (Operant Conditioning) หมายถึง มนุษย์เรียนรู้ว่า การกระทำของตนนำไปสู่ผลอะไร จนเกิดเป็นการเรียนรู้เงื่อนไขว่า ถ้าทำเช่นนี้แล้ว จะได้ผลอะไร ดังนั้นจึงต้องแสดงการกระทำนั้น ๆ ออกมา จึงจะได้ผลที่ตนเองต้องการ เช่น การทำรายงานจึงจะได้คะแนน ทำงานจึงจะได้เงิน

(2) ทฤษฎีการเรียนรู้เงื่อนไขเครื่องมือ (Instrument Conditioning) หมายถึง การกระทำของมนุษย์เป็นเครื่องมือที่จะทำให้ได้ผลที่ตนเองต้องการ เช่น การทำรายงานเป็นเครื่องมือที่จะทำให้ได้คะแนน หรือ ทำงาน เป็นเครื่องมือที่จะทำให้ได้เงิน

(3) ทฤษฎีการเรียนรู้เงื่อนไขผลจากการกระทำ หมายถึง การใช้ผลจากการกระทำเป็นเงื่อนไขทำให้มนุษย์เกิดการเรียนรู้ว่าต้องทำอะไร เช่น ใช้คะแนนเป็นเงื่อนไขทำให้คนทำรายงาน ใช้เงินเป็นเงื่อนไขทำให้คนทำงาน

พฤติกรรมที่สกินเนอร์ ให้ความสนใจคือพฤติกรรมที่ทำออกมาเองแล้ว ได้รับผลบางอย่างนี้ ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้เกิดขึ้นในสังคม เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน เช่น พฤติกรรม การสอน การทำงาน การแนะนำ การบริหาร โรงเรียน พฤติกรรมเหล่านี้ไม่ใช่พฤติกรรมที่เกิดขึ้นเองโดยอัตโนมัติ ไม่ใช่พฤติกรรมกิริยาสะท้อน ไม่ใช่พฤติกรรมที่ไม่ต้องเรียนรู้ก็ทำได้ แต่เป็น

พฤติกรรมที่มนุษย์เรียนรู้ว่าต้องทำ หากทำแล้วจะได้อะไร (ตัวเสริมแรง) ไม่ทำแล้วจะเสียอะไร (การลงโทษ)

จากแนวคิดสกินเนอร์สรุปว่า พฤติกรรมเกิดจากการเรียนรู้ความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำกับผลที่เกิดจากการกระทำ หากผลที่เกิดจากการกระทำเป็นสิ่งที่พึงพอใจ จะทำให้เกิดพฤติกรรมนั้นบ่อยขึ้น หากผลที่เกิดจากการกระทำนั้นเป็นสิ่งที่ไม่พอใจ จะทำให้เกิดพฤติกรรมนั้นลดน้อยลง

3) ทฤษฎีปัญญาสังคม ระยะที่ 3 ค้นพบโดยเบนคูรา ซึ่งเบนคูรามีแนวคิดที่มนุษย์เรียนรู้จากการสังเกต (Observation Learning) ได้แก่เห็นตัวแบบ (Modeling) ผู้สังเกตจะดูว่า ตัวแบบทำอะไรแล้วได้รับจากการกระทำอะไรในวันข้างหน้า ผู้สังเกตจะระลึกแบบแผนพฤติกรรมและทำตามตัวแบบนั้น เบนคูราอธิบายว่า มนุษย์มีความคิด (Thinking) ได้แก่ การสังเกต ความจำ จินตนาการ และมนุษย์มีความรู้สึก (Feeling) ได้แก่ ความกลัว ความชอบ ความโกรธ ซึ่งความคิด ความรู้สึกของมนุษย์ เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้มนุษย์ตัดสินใจทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งด้วย ดังนั้น ความคิด หรือเรียกว่าปัญญา จึงเป็นปัจจัยสำคัญร่วมกับเงื่อนไขที่เกิดจากสังคม ดังนั้นจึงเรียกทฤษฎีนี้ว่า ทฤษฎีปัญญาสังคม

ธรรมชาติของมนุษย์ตามแนวทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

ธรรมชาติของมนุษย์ตามแนวคิดของทฤษฎีพฤติกรรมนิยมมี 4 ประการ (Skinner,1971, Bandura,1986, Kazdin,1994 อ้างอิงจาก Corey,1996 : 285 – 286) ดังนี้

- 1.1 มนุษย์เกิดมา ไม่ได้หรือไม่เลว แต่จะเริ่มต้นชีวิตในลักษณะว่างเปล่า
- 1.2 มนุษย์เป็นสัตว์มีชีวิตที่สามารถตอบสนองสิ่งเร้าต่าง ๆ ในสิ่งแวดล้อมแบบแผนพฤติกรรม มนุษย์จะเรียนรู้จากการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม หรือจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม
 - 1.3 พฤติกรรมมนุษย์เกิดจากการเรียนรู้ และจากการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม การเรียนรู้ทำให้เกิดขึ้นได้ โดยการจัดสิ่งแวดล้อมภายใต้เงื่อนไขต่าง ๆ ส่วนการเรียนรู้เดิมสามารถทำให้หมดไปได้ และทำนองเดียวกันสามารถทำให้เกิดการเรียนรู้ใหม่ได้
 - 1.4 มนุษย์สามารถควบคุมและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเองได้ แม้ว่าจะตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของสิ่งแวดล้อมก็ตาม

จากทฤษฎีดังกล่าว สรุปได้ว่า มนุษย์ทุกเพศทุกวัย เริ่มต้นที่จะใช้ชีวิตอยู่ในสังคมจากการเรียนรู้ และการเรียนรู้ทำให้มนุษย์เกิดการมีพฤติกรรมที่แสดงออกหลาย ๆ อย่าง ทั้งที่ดีและไม่ดี ซึ่งพฤติกรรมที่เกิดสามารถที่จะปรับเปลี่ยนได้ขึ้นอยู่กับการเรียนรู้ของแต่ละคน รวมทั้งสิ่งแวดล้อม และสังคมรอบๆ ตัว

1.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความขยันหมั่นเพียร

ความขยันหมั่นเพียร

1.5.1 งานวิจัยในประเทศ

นิตา คำนวิริยะกุล (2527 : 92 – 99) ได้สร้างแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความขยันหมั่นเพียรของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แบบทดสอบฉบับนี้วัดจริยธรรม ด้านความขยันหมั่นเพียรของนักเรียนทั้งหมด 4 ด้าน คือ ความขยันหมั่นเพียรในการศึกษาเล่าเรียน ความขยันหมั่นเพียรในการปฏิบัติงานของตน ความขยันหมั่นเพียรในการช่วยเหลืองานของครอบครัว และความขยันหมั่นเพียรในกิจกรรมของโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่าแบบทดสอบทั้งสองฉบับมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 2.10 ถึง 17.22 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบหาโดยวิธีแบ่งครึ่งแบบทดสอบ โดยที่แบบทดสอบตอนที่ 1 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.6605 แบบทดสอบที่ 2 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.6625 และแบบทดสอบทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.6620 ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบหาโดยใช้ Known – Group Technique มีค่าตั้งแต่ 1.87 ถึง 6.99 ค่าความเที่ยงตรงตามสภาพของแบบทดสอบหาโดยวิธีสหสัมพันธ์แบบอันดับ Known – Group Technique ระหว่างอันดับของนักเรียนที่สอบแบบทดสอบ กับอันดับของนักเรียนที่ได้จากอาจารย์ประจำชั้นมีค่าเท่ากับ 0.685 และแบบทดสอบทั้งสองตอนมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในเท่ากับ 0.7872

วาสนา ปัทมาลัย (2529 : 74 - 77) ศึกษาผลการใช้บทบาทสมมุติที่มีต่อความขยันหมั่นเพียรในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเลขานุกุลวิทยา จังหวัดเลย จำนวน 14 คน นักเรียนกลุ่มทดลองได้รับการสอนโดยใช้บทบาทสมมุติ กลุ่มควบคุมได้รับการสอนปกติ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีพัฒนาการความขยันหมั่นเพียรในการเรียนวิชาภาษาไทยสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วัลย์ลักษณ์ ภักดีพล (2533: 39) ที่ได้ศึกษาผลของการใช้ชุดการแนะแนวที่มีต่อความไม่ประมาทในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวิจิตรวิทยา

กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการแนะแนว มีความไม่ประมาทในการเรียนสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากผลงานวิจัยดังกล่าว สรุปได้ว่า นักเรียนที่ได้รับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวมีความขยันหมั่นเพียรในการเรียน ในการปฏิบัติงานของตน ช่วยเหลือผู้ปกครองทำงาน ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมของโรงเรียนอย่างขยันขันแข็ง และมีความไม่ประมาทในการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

1.5.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

เดลลา และดูเสก (Della and Dusek 1984 อ้างถึงใน วันเพ็ญ เถาสมบัติ 2536:20) ศึกษาบทบาททางเพศกับความอดสาหะของวัยรุ่น ผลการศึกษาพบว่า ผู้ชายมีความอดสาหะต่ำกว่าผู้หญิงและผู้มีลักษณะทางเพศเป็นแบบเพศชายและเพศหญิงในคนเดียวกัน (Androgynous) จะมีคะแนนความอดสาหะมากที่สุดและคะแนนความด้อยต่ำสุด ส่วนกลุ่มที่มีลักษณะทางเพศเป็นแบบเพศชาย (Masculine) และลักษณะทางเพศเป็นผู้หญิง (Feminine) มีคะแนนความอดสาหะในระดับกลาง สำหรับกลุ่มวัยรุ่นที่มีลักษณะทางเพศที่แบ่งแยกไม่ได้ จะมีคะแนนความอดสาหะต่ำสุด

นัมน์ (Nunn 1978,2802 อ้างถึงใน วันเพ็ญ เถาสมบัติ 2536:21) ศึกษาความมานะอดสาหะและพฤติกรรมของเด็กชายเกรด 5 ผลการวิจัยพบว่า ความมานะอดสาหะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับระดับการศึกษาของบิดามารดา

เบอร์นาค (Bernard 1991 อ้างถึงใน นันทวัน พนมเขต 2543 :34) ศึกษาการปรับปรุงและการประยุกต์ใช้ตัวอย่างการถอดถอนด้านความสามารถและความขยันหมั่นเพียรเพื่อประกอบการอธิบายและการทำนายความสามารถในหมู่นักเรียนชั้นต้นและชั้นสูงของโรงเรียนมัธยมที่ได้รับคัดเลือกเข้าร่วม โครงการในมลรัฐมิชิแกน โดยมีจุดประสงค์เพื่อพัฒนาองค์ประกอบที่เกี่ยวกับความขยันหมั่นเพียร และเพื่อที่จะใช้สูตรสมการการถอดถอนที่หลากหลายเพื่อทำนายความสามารถในการเรียน (เกรดเฉลี่ยในแต่ละภาค) ของนักเรียนจากความขยัน ผลการศึกษาพบว่า ค่าความสัมพันธ์ที่มีนัยสำคัญระหว่างความสามารถกับคะแนนความสามารถจะเท่ากับ .54 และค่าความสัมพันธ์ระหว่างความขยันกับคะแนนความสามารถจะเท่ากับ .32 ค่าสัมประสิทธิ์ที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญระหว่างความสามารถกับผลรวมของความขยันกับความสามารถเท่ากับ .01 และสิ่งสำคัญที่มีผลต่อความขยันของนักเรียนคือ เพศ กับระดับชั้น นักเรียนหญิงมีแนวโน้มที่จะมีความขยันหมั่นเพียรมากกว่านักเรียนชายในทุกระดับชั้น และนักเรียนชั้นต้นๆจะมี

ความขยันหมั่นเพียรมากกว่านักเรียนในระดับสูงทั้งเพศชายและเพศหญิง จากการศึกษายังพบว่า กลุ่มนักเรียนอายุต่ำสุดจะมีความขยันมากกว่านักเรียนที่มีอายุมากกว่า

จากงานวิจัยดังกล่าวสรุปได้ว่า องค์ประกอบสำคัญที่มีผลต่อความขยันหมั่นเพียรคือ เพศ อายุ ระดับชั้นการศึกษา ซึ่งนักเรียนเพศหญิงจะมีความขยันหมั่นเพียรมากกว่านักเรียนเพศชาย ในทุกระดับชั้น และกลุ่มนักเรียนที่มีอายุต่ำสุดก็จะมีขยันหมั่นเพียรมากกว่านักเรียนกลุ่มที่มีอายุมาก

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเรียน

2.1 ความหมายของทัศนคติต่อการเรียน

ได้มีผู้ให้ความหมายของทัศนคติต่อการเรียน ไว้หลายท่านดังนี้

ทัศนคติ (Attitude) เป็นคำศัพท์ที่มาจากภาษาละตินว่า “Aptus” แปลว่า ความโน้มเอียงที่เหมาะสม (Allport . 1967 : 3 ; อ้างอิงมาจากสมชาย แสงฉนอม . 2540 : 48) และคำว่า ทัศนคตินี้ นักวิชาการหลายท่านอาจใช้คำว่า “เจตคติ” ซึ่งมีความหมายเช่นเดียวกัน

สุดฤทัย มุขวงศา (2533 :7) ได้อธิบายทัศนคติต่อการเรียนว่า เป็นสภาพทางอารมณ์ ความรู้สึก ความคิด ความเชื่อ และพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกเพื่อตอบสนองต่อครู โรงเรียน และระบบการศึกษา เกิดขึ้นจากประสบการณ์และการเรียนรู้ ซึ่งอาจแสดงออกได้ 2 ด้าน คือ

1. ทัศนคติต่อการเรียน นักเรียนจะแสดงออกในลักษณะของความพอใจ สนใจ มาเรียนอย่างสม่ำเสมอ ยอมรับความสามารถและวิธีการของครู เห็นคุณค่าของการศึกษา

2. ทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเรียน นักเรียนจะแสดงออกในลักษณะที่ไม่พึงพอใจ ไม่เห็นด้วย ไม่ชอบครู ไม่ตั้งใจเรียน ขาดเรียนบ่อยๆ และไม่เห็นคุณค่าของการศึกษา

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2535 :328) ได้ให้ความหมายของทัศนคติไว้ว่า เป็นท่าทีหรือความรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งสมบุรณ์ ชิตพงศ์ (2519 :14) ก็ได้ให้ความหมายที่สอดคล้องกันว่า ทัศนคติเป็นความคิดเห็น ท่าที ความรู้สึกอันเนื่องทางจิตใจของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดภายหลังจากที่ให้บุคคลมีประสบการณ์ต่อสิ่งนั้น พฤติกรรมเช่นนี้ไม่อาจสามารถวัดได้โดยตรงแต่สามารถสังเกต และวัดได้จากพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกต่อสิ่งนั้น โดยอาจแสดงให้เห็นได้ในลักษณะความเชื่อ ท่าทาง ความคิดเห็น

อัมพัน ทันสม (2535 :11) กล่าวว่า ทักษะคิด หมายถึง ความรู้สึก ความคิดความเชื่อของบุคคลที่มีต่อประสบการณ์ หรือสิ่งใดที่บุคคลได้รับ โดยมีแนวโน้มที่ตอบสนองหรือแสดงพฤติกรรมออกมาในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง คือ ทางบวกหรือทักษะคิดที่ดี จะแสดงออกในลักษณะความชอบ ความพึงพอใจ ความสนใจเห็นด้วย ทำให้อยากปฏิบัติ อยากรู้จักสิ่งนั้น อีกลักษณะหนึ่งคือ ทางลบหรือทักษะคิดที่ไม่ดีจะแสดงออกในลักษณะ ความเกลียด ไม่พึงพอใจ ไม่สนใจ ไม่เห็นด้วย อาจทำให้เกิดความเบื่อหน่ายหรือ ต้องการหนีห่างจากสิ่งเหล่านี้

ทศนีย์ เจริญเลิศ (2538 :29 - 30) สรุปไว้ว่า ทักษะคิด หมายถึง ความรู้สึก ความคิด ความเชื่อ ของนักเรียนที่มีต่อประสบการณ์ที่เกี่ยวกับการเรียนไม่ว่าจะเป็นครู เพื่อน วิชาเรียน สภาพที่เอื้อต่อการเรียนที่โรงเรียนและที่บ้าน ซึ่งส่งผลให้แสดงพฤติกรรมออกมา 2 ลักษณะ คือ

1. ทักษะคิดที่ดีต่อการเรียน นักเรียนจะแสดงออกในลักษณะของความพึงพอใจ เห็นด้วยสนใจ มาเรียนอย่างสม่ำเสมอ ยอมรับความสามารถ และพฤติกรรมของครู เห็นคุณค่าของการศึกษา
2. ทักษะคิดที่ไม่ดีต่อการเรียน นักเรียนจะแสดงออกในลักษณะของการตีไม่ เห็นด้วย ไม่สนใจ ขาดเรียนบ่อยๆ ไม่ชอบและไม่ยอมรับความสามารถและพฤติกรรมของครูไม่เห็นคุณค่าของการศึกษา

เกษม ศัลยาวุฒิ (2539;อ้างอิงในปาริฉัตร ภูมุลนา.2547 : 7) ได้ให้ความหมายว่า ทักษะคิดเป็นนามธรรมที่เกิดจากการเรียนรู้หรือประสบการณ์ในชีวิตของบุคคลและทักษะคิดจะเป็นเครื่องกำหนดทิศทางพฤติกรรมของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งความรู้สึกนั้น อาจจะเป็นไปในทางที่พึงพอใจ หรือไม่พึงพอใจก็ได้

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2539. ; อ้างอิงมาจากประยงค์ ธรรมสุภา.2546 : 7) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ทักษะคิด คือ ความรู้สึกนึกคิดของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือ ความโน้มเอียง ที่เกิดจากการเรียนรู้ในการตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้นไปในทิศทางที่สม่ำเสมอ โดยมีองค์ประกอบในการเกิดทักษะคิด 3 ส่วน คือ

1. ส่วนของความเข้าใจ (Cognitive component)
2. ส่วนของความรู้สึก (Affective component)
3. ส่วนของพฤติกรรม (Behavioral component)

มลิวรรณ นิรมลพิศาล (2539 :15) กล่าวว่าไว้ว่า ทักษะคติ หมายถึง ความรู้สึก ทำที่ ความคิด หรือแนวโน้มในการแสดงพฤติกรรมของบุคคลต่อบุคคล สถานการณ์สิ่งแวดล้อม ซึ่งอาจเป็นไปในทางบวก (Positive) คือ ชอบ เห็นด้วย พอใจ สนับสนุน เป็นต้น หรือในทางลบ (Negative) คือ ไม่ชอบ ไม่เห็นด้วย ไม่พอใจ ไม่สนับสนุน เป็นต้น และทักษะคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใด ๆ นั้น สามารถสร้างขึ้นและเปลี่ยนแปลงได้

สมชาย แสงถนอม (2540 :49) กล่าวว่าไว้ว่า ทักษะคติ หมายถึง ความคิด ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่างๆ ซึ่งเป็นผลมาจากการเรียนรู้ประสบการณ์ และสภาพการณ์ที่เกี่ยวข้องเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมหรือแนวโน้มที่จะตอบสนองต่อสิ่งเรานั้นๆ ซึ่งอาจจะเป็นไปในทางสนับสนุนหรือคัดค้านก็ได้

ปิยะธิดา เกษสุวรรณ (2542 :24) กล่าวว่าไว้ว่า ทักษะคติ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิด ความคิดเห็น ความเชื่อ และแนวโน้มพฤติกรรม หรือทำที่ที่จะตอบสนองต่อประสบการณ์หรือต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งทั้งในแง่ดีและในแง่ไม่ดี ในแง่ดี ได้แก่ การเห็นคุณค่าและประโยชน์ ความรู้สึกพอใจ ความต้องการ ความตั้งใจที่จะกระทำต่อสิ่งนั้นหรือต่อประสบการณ์นั้น ในแง่ไม่ดี ได้แก่ การไม่เห็นคุณค่า ความรู้สึกไม่พอใจ ความรู้สึกไม่ต้องการ อยากหลีกเลี่ยงจากสิ่งนั้น ๆ

ประยงค์ ธรรมสุภา (2546 : 21) ได้สรุปความหมายไว้ว่า ทักษะคติต่อการเรียน หมายถึง ความรู้สึก ความคิด ความเชื่อของนักเรียน นักศึกษา ที่มีต่อประสบการณ์ที่เกี่ยวกับการเรียน ไม่ว่าจะเป็นครู เพื่อน วิชาเรียน สภาพที่อำนวยความสะดวกการเรียน และที่บ้าน ซึ่งส่งผลให้พฤติกรรมออกมา 2 ลักษณะ คือ

1. ทักษะคติที่ดีต่อการเรียน นักเรียนจะแสดงออกในลักษณะความพึงพอใจ เห็นด้วย สนใจมาเรียนอย่างสม่ำเสมอ ขอมรับในความสามารถและพฤติกรรมของครู เห็นคุณค่าของการศึกษา
2. ทักษะคติที่ไม่ดีต่อการเรียน นักเรียนจะแสดงออกในลักษณะของการติ ไม่เห็นด้วย ไม่สนใจ ขาดเรียนบ่อยๆ ไม่ชอบ ไม่ขอมรับความสามารถและพฤติกรรมของครู ไม่เห็นคุณค่าของการศึกษา

ปาริฉัตร ภูมุลนา (2547: 8) ได้สรุปความหมายไว้ว่า ทักษะคติหมายถึงผลรวมทั้งหมดของบุคคลเกี่ยวกับภาวะทางจิตใจที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งและเป็นตัวกำหนดแนวโน้มที่จะแสดงปฏิกิริยาตอบสนองต่อสิ่งนั้น บุคคลแสดงพฤติกรรมหรือมีแนวโน้มที่จะตอบสนองต่อวิชา

สังคมศึกษาไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง อาจจะเป็นบวกหรือลบ หรือเป็นกลางได้ และทัศนคติสามารถเปลี่ยนแปลงได้

บลูม และคนอื่น ๆ (กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์ . 2527 : 170 - 171 ; อ้างอิงมาจาก Bloom and Other. 1971 ได้กล่าวถึงทัศนคติในลักษณะที่เป็นพัฒนาการทางด้านความรู้สึก ได้แก่ การชอบ ไม่ชอบ และด้านการแสดงออกทางพฤติกรรม ได้แก่การเข้าไปหาหรือถอยหนีจากบุคคลหรือสิ่งของนั้นๆ โดยเสนอแนะว่า ทัศนคติของบุคคลนั้นมีรูปแบบของการพัฒนาตามลำดับขั้นต่อไปนี้

1. มีการรับรู้สิ่งเร้าและทำความรู้จัก ตลอดจนมีความเข้าใจกับสิ่งเร้า นั้น ๆ
2. มีการตอบสนองต่อสิ่งเร้า ไปในทิศทางที่บุคคลนั้นยอมรับ และจัดเรียงลำดับของพฤติกรรมตามลักษณะของความพอใจ
3. จัดสร้างคุณค่าหรือค่านิยมจากการตอบสนอง โดยมีเงื่อนไข หรือข้อตกลงของสถานะของสิ่งเร้า เป็นตัวกำหนดลำดับขั้นของแบบแผนในการสร้างคุณค่า นั้น
4. จัดระเบียบค่านิยมเหล่านั้น ให้อยู่ในระบบของมโนภาพแห่งตน
5. จัดนำค่านิยมเหล่านั้นมาสร้างเป็นปรัชญาชีวิต หรืออุดมคติแห่งตน ซึ่งในภายหลังจะก่อรูปเป็นอุปนิสัย และจะรวมตัวเป็นบุคลิกภาพอันเป็นเอกลักษณ์ของบุคคลนั้น

คอมบี้ (Comb. 1954 : 128) ให้ความคิดเห็นว่า ทัศนคติเป็นความรู้สึกอันเนื่องของจิตใจ มีต่อประสบการณ์ที่มนุษย์เราได้รับเข้ามา ทัศนคติจะส่งผลต่อการแสดงออกของพฤติกรรม 2 ลักษณะ คือ การแสดงออกในลักษณะของความพอใจเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย

เทอร์สโตน (Thurston . 1967 : 479) มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกับข้างต้น กล่าวคือ ทัศนคติเป็นความโน้มเอียงทางด้านจิตใจและจะแสดงออกให้เห็น โดยแสดงออกทางพฤติกรรม และนอกจากนั้น เทอร์สโตน (Thurston) ได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า ทัศนคติเป็นตัวแปรทางจิตวิทยาชนิดหนึ่งที่ไม่สามารถสังเกตได้โดยง่าย ดังนั้นการวัดทัศนคติจึงวัดโดยตรงไม่ได้ แต่สามารถวัดได้ในรูปของความคิดเห็น หรือการแสดงออกทางภาษาและการวัดนี้ อาจจะทำให้เกิดความไม่แน่นอนได้หากผู้ตอบบิดเบือนหรือตอบไม่ตรงกับความจริง

กู๊ด (Good. 1957 : 478) ได้กล่าวว่า ทัศนคติ หมายถึง ความพร้อมที่จะแสดงออกในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง อาจเป็นการเข้าไปหาหรือหนีหรือต่อต้านสภาพการณ์บางอย่าง บุคคลหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น รัก เกลียด กลัว ไม่พอใจต่อสิ่งนั้น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับ แอลพอร์ต (Allport. 1978 : 2526) ที่กล่าวว่า ทัศนคติ หมายถึง สภาวะความพร้อมของจิต ซึ่งเกิดจาก

ประสบการณ์ อันจะมีผลต่อทิศทางการกระทำของบุคคลที่มีต่อบุคคล สิ่งของ และสภาพการณ์ที่เกี่ยวข้อง

ฮิลเกรด Hilgard (1962 อ้างถึงใน ภิญญ ศักดิ์เพชร , 2528) ได้ให้ความหมายของทัศนคติไว้ว่า ทัศนคติคือ พฤติกรรมหรือความรู้สึกครั้งแรกที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งต่อแนวความคิดหรือสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในทางเข้าหาหรือถอยห่าง และเป็นความพร้อมที่จะตอบสนองในครั้งต่อไปในทางเอนเอียงไปในลักษณะเดิมเมื่อพบกับสิ่งนั้นหรือสถานการณ์นั้นอีก

เคร็ช และ ครูทซ์ฟีลด์ (Kretch and Crutfield. 1962 : 223) ให้ความหมายว่า ทัศนคติ หมายถึง ผลรวมของกระบวนการที่ก่อให้เกิดพลังจูงใจ อารมณ์ การรับรู้และกระบวนการเรียนรู้ การเข้าใจเกี่ยวกับประสบการณ์รอบตัวของบุคคล

เทอร์สโตน (Thurstone. 1967 : 479) กล่าวว่า ทัศนคติ เป็นตัวแปรทางจิตวิทยาชนิดหนึ่ง ที่ไม่สามารถสังเกตได้โดยง่าย แต่เป็นความโน้มเอียงทางด้านจิตใจภายใน แสดงออกให้เห็น โดยเป็นพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง

เบม (Bem, 1970: 60) นิยามทัศนคติว่าคือความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบ ส่วนทริแอนด์ส (Triandis) นิยามทัศนคติว่าเป็นความคิดที่เต็มไปด้วยความรู้สึก ซึ่งพร้อมที่จะปฏิบัติการอย่างหนึ่งต่อสถานการณ์เฉพาะอย่าง

คลอสไมล์ และ ริปปเปิล (Klausmeir & Ripple 1971 อ้างอิงใน ภิญญ ศักดิ์เพชร , 2528) ให้ความหมายของทัศนคติไว้ว่า ทัศนคติเป็นตัวกำหนดให้บุคคลประพฤติหรือปฏิบัติหรือตอบสนองในทางที่ชอบหรือไม่ชอบ ต่อบุคคล วัตถุ สถานการณ์ และความคิดเห็นต่างๆ ทัศนคติไม่สามารถวัดได้โดยตรง แต่สามารถอ้างอิงจากพฤติกรรมหรือการตอบสนองของบุคคล

อนาสตาซี (Anastasi. 1976 : 453) กล่าวว่า ทัศนคติ หมายถึง ความโน้มเอียงจะมีปฏิกิริยาตอบสนองสิ่งเร้าที่กำหนดให้เป็นพวก ๆ ในทางชอบ หรือไม่ชอบ

จากความหมายของทัศนคติดังกล่าว สรุปได้ว่า ทัศนคติ หมายถึง สภาพทางอารมณ์ความนึกคิด ความคิดเห็นความรู้สึกท่าที หรือแนวโน้มในการแสดงพฤติกรรมที่จะตอบสนองต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ทั้งในด้านบวกหรือด้านลบ เป็นความเชื่อของบุคคลที่มีต่อประสบการณ์หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ได้รับ ทัศนคติเป็นนามธรรม เป็นเครื่องกำหนดทิศทางพฤติกรรมของบุคคลที่เกิดจากการเรียนรู้อาจเป็นไปในทางที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ก็ได้

2.2 ลักษณะสำคัญของทัศนคติต่อการเรียน

กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์ (2526 :231) ได้กล่าวถึงลักษณะทั่วไปของทัศนคติว่า

1. ทศนคติ เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ หรือการได้รับประสบการณ์ไม่ใช่สิ่งติดตัวมาแต่กำเนิด

2. ทศนคติ เป็นดัชนีที่ชี้แนวทางแสดงพฤติกรรม กล่าวคือ ถ้ามีทศนคติที่ดีก็มีแนวโน้มที่จะเข้าหา หรือแสดงพฤติกรรมนั้น ๆ ตรงกันข้าม ถ้ามีทศนคติที่ไม่ดีก็มีแนวโน้มที่จะไม่เข้าหาโดยการถอยหนี หรือต่อต้านการแสดงพฤติกรรมนั้น ๆ

3. ทศนคติ สามารถถ่ายทอดจากบุคคลหนึ่งไปสู่บุคคลอื่นๆ ได้ เช่น บิดามารดาไม่ชอบบุคคลหนึ่ง ย่อมมีแนวโน้มทำให้เด็กไม่ชอบบุคคลนั้นด้วย

4. ทศนคติสามารถเปลี่ยนแปลงได้ เนื่องจากทศนคติเป็นสิ่งที่ได้มาจากการเรียนรู้หรือประสบการณ์ของแต่ละบุคคล ถ้าการเรียนรู้หรือประสบการณ์นั้นเปลี่ยนแปลงไป ทศนคดีย่อมเปลี่ยนแปลงไปด้วย

โยธิน ศันสนยุทธ และคนอื่นๆ (2533 : 339 - 340) กล่าวถึงลักษณะที่เป็นหัวใจสำคัญหรือแก่นของทศนคติอยู่ 3 ประการ คือ

1. ทศนคติต้องมีเป้าหมาย (Objective)
2. ทศนคติต้องมีการประเมิน (Evaluation)
3. ทศนคติดีมักจะค่อนข้างยั่งยืน (Enduring)

นักจิตวิทยาบางท่าน อาจรวมลักษณะที่สี่ของทศนคติไว้ด้วย ลักษณะนั้นคือแนวโน้มสู่การกระทำ (Predisposition towards Action) ด้วยการเชื่อมโยงทศนคติกับความพร้อมในการตอบสนองนั้น คือ ทศนคติจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมในปัจจุบันหรือในอนาคตต่อเป้าหมายนั้น ความสัมพันธ์ระหว่างทศนคติกับพฤติกรรมยังเป็นเรื่องไม่เด่นชัดนัก การทำนายพฤติกรรมโดยอาศัยข้อมูลทางทศนคติดีมักจะถูกต้อง แต่ก็ไม่แน่นอนเสมอไป เพราะพฤติกรรมยังขึ้นกับปัจจัยอื่นๆร่วมด้วย

2.3 องค์ประกอบของทศนคติ

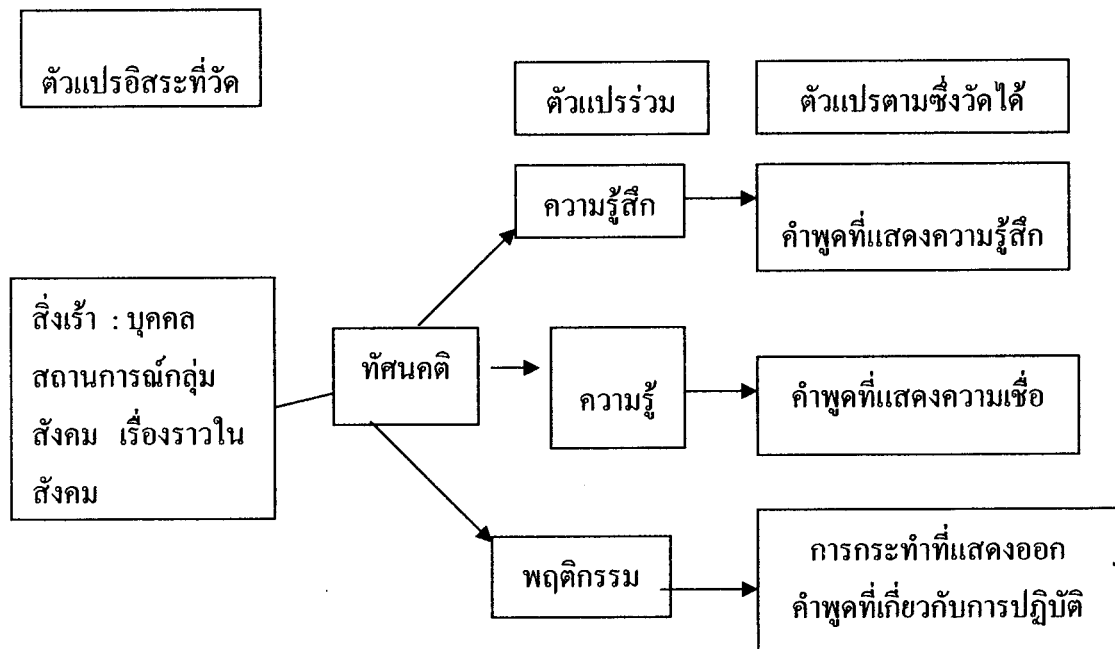
แมคไควว์ (McQuire . 1969 : 11 - 15) สรุปว่า ทศนคติดีมีองค์ประกอบสำคัญ 3 ด้าน คือ

1. ความรู้ความเข้าใจ (Cognitive Component) เป็นการตอบสนองของบุคคลในลักษณะของการรับรู้ อันเนื่องมาจากความคิดความเชื่อที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด หรือปรากฏการณ์ใด

2. ความรู้สึก (Affective Component) เป็นลักษณะทางอารมณ์ของบุคคลที่คล้อยตามความคิดความเชื่อ ถ้าบุคคลมีทัศนคติในแง่ดีต่อสิ่งใดก็จะมีความรู้สึกที่ดีต่อสิ่งนั้น ทัศนคติจะแสดงออกมาในรูปของ ความรัก ความโกรธ ความชอบ ความพอใจ เป็นต้น

3. พฤติกรรม (Behavior Component) คือความพร้อมที่จะกระทำอันเป็นผลเนื่องมาจากความคิดและความรู้สึก ซึ่งออกมาในรูปของการประพฤติปฏิบัติ โดยการยอมรับ หรือ ปฏิเสธ และเป็นการกระทำที่สามารถสังเกตได้

ทริย์ แอนดิส (Triandis .1971 : 3) ได้เสนอแผนภูมิองค์ประกอบของทัศนคติ ดังต่อไปนี้

นอกจากนี้แล้ว เซฟเวอร์ (Shaver . 1977 : 168 - 170) ได้กล่าวว่าทัศนคติประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ

1. องค์ประกอบทางด้านความรู้ (Cognitive Component) หมายถึง การรับรู้ของบุคคลเกี่ยวกับวัตถุ หรือเหตุการณ์ต่างๆ รวมทั้งความเชื่อของบุคคลที่มีต่อสิ่งนั้นด้วย

2. องค์ประกอบทางด้านความรู้สึก (Affective Component) เป็นความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้าที่เข้ารับรู้ อาจจะเป็นไปในทางดีหรือไม่ดี ถ้าบุคคลมีความรู้สึกไม่ดีต่อสิ่งใด บุคคลก็จะไม่ชอบต่อสิ่งนั้น ถ้าบุคคลมีความรู้สึกที่ดีต่อสิ่งใด ก็จะเกิดความชอบต่อสิ่งนั้น

3. องค์ประกอบทางด้านแนวโน้มที่จะกระทำ (Behavior Component) หมายถึง ความโน้มเอียงของบุคคลที่จะแสดงพฤติกรรมให้สอดคล้องกับความรู้สึกรู้สึกของตน คือ การยอมรับหรือไม่ยอมรับ ปฏิบัติ หรือไม่ปฏิบัติ

องค์ประกอบทั้งสามด้านนี้จะต้องมีความสอดคล้องกัน ถ้าองค์ประกอบด้านใดด้านหนึ่งเปลี่ยนแปลงไป ทักษะของบุคคลนั้นก็เปลี่ยนแปลงไปด้วย

ชาติชาย พิทักษ์ชนาคม (2544: 98) กล่าวถึงองค์ประกอบในการเกิดทัศนคติมี 3 ด้าน ดังนี้

1. องค์ประกอบทางด้านปัญญา (Cognitive component) เมื่อพูดถึงทัศนคติหลายคนคงคิดว่าเป็นเรื่องของความรู้สึกอย่างเดียว แต่สำหรับนักจิตวิทยาแล้ว การศึกษาเรื่องทัศนคติจะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบทางด้านปัญญาด้วย คำว่า “ปัญญา” ในที่นี้ หมายถึง ข้อมูลอันเกี่ยวข้องกับความคิดความเข้าใจซึ่งจะมีส่วนเป็นตัวกำหนดทัศนคติของแต่ละบุคคลด้วย เช่น การที่บุคคลหนึ่งชอบอาชีพวิศวกรมากกว่าอาชีพครู ก็เพราะบุคคลนั้น “รู้ว่า” เงินเดือนของอาชีพวิศวกรสูงกว่าเงินเดือนอาชีพครู ดังนั้น องค์ประกอบทางด้านปัญญาจึงเป็นพื้นฐานส่วนหนึ่งในการกำหนดทัศนคติของบุคคล

2. องค์ประกอบทางด้านความรู้สึก (Affective component) องค์ประกอบทางด้านความรู้สึกมักจะคล้อยตามองค์ประกอบทางด้านปัญญา คือ คนเรามักจะ “ชอบ” หรือ “ไม่ชอบ” ตามข้อมูลตามที่เรา “รู้” แต่อย่างไรก็ตามบางครั้งข้อมูลที่เรา “รู้” อาจไม่สามารถมีอิทธิพลเหนือความรู้สึกได้ เช่น แม้จะรู้ว่าอาชีพวิศวกรมีเงินเดือนสูงกว่าอาชีพครูแต่ “รู้สึก” ว่าอาชีพครูมีเกียรติกว่า ดังนั้นจึงชอบอาชีพครูมากกว่า

3. องค์ประกอบทางการปฏิบัติ (Behavioral component) องค์ประกอบทางด้านนี้เป็นองค์ประกอบที่สำคัญเพราะเป็นตัวแสดงออกถึงทัศนคติอย่างแท้จริง โดยดูจากการเลือกปฏิบัติของบุคคลนั้น

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า ทัศนคติมีองค์ประกอบที่สำคัญอยู่ 3 ด้าน คือ

1. ด้านความรู้ คือการรับรู้เกี่ยวกับสิ่งของ เหตุการณ์ ความเชื่อ แล้วตอบสนองกับสิ่งต่าง ๆ เหล่านั้น

2. ด้านความรู้สึก คือ ความรู้สึกของบุคคลที่แสดงออกต่อสิ่งที่ได้รับรู้ อาจจะ เป็นไปในทางที่ดีหรือไม่ดีก็ได้ เช่น ชอบหรือไม่ชอบ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย

3. ด้านแนวโน้มที่จะปฏิบัติ คือ การแสดงพฤติกรรมอันเป็นผลมาจากความคิด และความรู้สึกที่จะแสดงออกมาให้เห็นว่ายอมรับหรือไม่ยอมรับ ถ้ายอมรับก็จะปฏิบัติแต่ถ้าไม่ยอมรับก็จะไม่ปฏิบัติ

2.4 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงทัศนคตินี้มีหลายทฤษฎี ได้แก่

2.4.1 การวางเงื่อนไขแบบคลาสสิก พาฟลอฟ (Classical conditioning Learning) ใช้วิธีเชื่อมโยงสิ่งเร้า 2 อย่างขึ้นไป เช่น ต้องการให้ผู้เรียนได้เห็นโทษของยาเสพติดว่าเป็นสิ่งที่ไม่ดี ไม่ควรปฏิบัติ ก็นำภาพคนติดยาเสพติดที่ดูแล้วน่ารังเกียจนำกลับไปคู่ยาเสพติด ทุกครั้งที่ผู้เรียนรับรู้เกี่ยวกับยาเสพติด ก็จะต้องรับรู้โทษของยาเสพติดที่มีคนในภาพน่ารังเกียจนำ กลัวทุกครั้งจนกระทั่งผู้เรียนเกิดความรู้สึกเชื่อมโยงระหว่างยาเสพติดและโทษของยาเสพติด ก็จะ ทำให้เกิดความรู้สึกรังเกียจและกลัว ไม่กล้าแตะต้องยาเสพติด

2.4.2 การวางเงื่อนไขแบบการกระทำของสกินเนอร์ (Operant conditioning Learning) วิธีจะทำให้แรงเสริมต่อทัศนคติที่ดีและงดให้แรงเสริมทัศนคติที่ไม่ต้องการให้ผู้เรียน แสดงพฤติกรรมทำได้ดังนี้

- 1) ให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมในสถานการณ์ที่เป็นจริง
- 2) จำลองสถานการณ์แล้วให้ผู้เรียนแสดงบทบาทสมมติ

3) ทฤษฎีเสริมแรง (Reinforcement Theory) ฮอฟฟแลนด์ เจนนิส และเคลลี (Insko . 1967 : 199 - 203 ; citing Hovland Janis and Kelly . n.d.) ได้ร่วมกันศึกษา เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทัศนคติโดยยึดหลักของการเสริมแรงว่า ทัศนคติจะเปลี่ยนแปลงเมื่อ บุคคลเปลี่ยนความคิดเห็น (Opinion) อันเนื่องมาจากการได้รับประสบการณ์ ถ้าบุคคลมี ประสบการณ์ที่ดีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เนื่องจากการได้รับการเสริมแรงทางบวก บุคคลจะมีทัศนคติที่ดี ต่อสิ่งนั้น และในทางตรงกันข้าม บุคคลมีประสบการณ์ที่ไม่ดีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เป็นไปในทางลบ เช่น เคยได้รับการลงโทษ บุคคลก็จะมีทัศนคติไม่ดีต่อสิ่งนั้น ดังนั้นการเรียนรู้จะเกิดได้มาก น้อยเพียงใด ต้องอาศัยการเสริมแรง นอกจากนี้องค์ประกอบสำคัญที่ทำให้เกิดความคิดเห็นใหม่ๆ

ได้แก่ ความสนใจ ความเข้าใจ และการยอมรับ ก่อนที่บุคคลจะเกิดความคิดเห็นใหม่ๆ จะต้องมีความสนใจในข่าวสารที่ได้รับก่อน เมื่อสนใจก็มีความเข้าใจเกิดขึ้นจึงยอมรับข่าวสารนั้นๆ การยอมรับขึ้นอยู่กับสิ่งล่อใจ ซึ่งอยู่ในรูปต่างๆกัน เช่น การให้เหตุผล หรือการสื่อสารชักจูง

4) ทฤษฎีการมีส่วนร่วม (Active Participation Theory) จากการศึกษาในจิตวิทยาสังคม ทักษะคิดหรือพฤติกรรมจะเปลี่ยนได้ ถ้ามีส่วนร่วมในสถานการณ์นั้นๆ ซึ่งทริส แอนดีส (Traiandis) ได้ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องการทดลองของ เลวิน (Lewin) เกี่ยวกับการบริโภคเครื่องในสัตว์ มีกลุ่มการฟังการบรรยายอย่างเดียวกับกลุ่มที่ฟังการบรรยาย และมีการอภิปรายถึงประโยชน์และหลักโภชนาการจากการติดตามผล ปรากฏว่า กลุ่มที่มีการฟังบรรยายอย่างเดียว ปฏิบัติตามร้อยละ 3 ส่วนกลุ่มที่มีการอภิปรายมีการกระทำตามถึงร้อยละ 12 จะเห็นว่า การมีส่วนร่วมจะมีผลต่อทัศนคติของบุคคลมาก ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การมีส่วนร่วมโดยตรง (Active Participation) จะมีการเกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติได้ยืนยาวกว่าโดยทางอ้อม (Active Participation) (Traiandis . 1971 : 89)

5) ทฤษฎีไม่สอดคล้องทางความคิด เฟสทิงเจอร์ (สมชาย แสงถนนอม. 2540:56 ;อ้างอิงมาจาก Fastinger . 1967) ได้ตั้งทฤษฎีเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ โดยอธิบายกับความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติ และพฤติกรรม ซึ่งเกิดจากการปรับตัวของบุคคล 2 ประการ คือ

(1) เกิดจากความขัดแย้ง เมื่อข้อมูลที่ได้รับเกิดการขัดแย้งขึ้น ทำให้บุคคลเกิดความไม่สบายใจ จะพยายามขจัดความขัดแย้งให้หมดไป โดยการกระตุ้นให้บุคคลมีกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง นำทางให้บุคคลมีปฏิริยาไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง

(2) เมื่อเกิดความขัดแย้งขึ้น นอกจากบุคคลจะพยายามลดความขัดแย้งแล้วยังจะพยายามที่จะหลีกเลี่ยงสถานการณ์ หรือข่าวสารที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งขึ้นได้ การลดความขัดแย้งทำได้ 3 วิธี คือ

- ก. เปลี่ยนการรับรู้และความเข้าใจที่มีต่อพฤติกรรม
- ข. เปลี่ยนการรับรู้และความเข้าใจที่มีต่อสิ่งแวดล้อม
- ค. เพิ่มความรู้และความเข้าใจใหม่ขึ้น

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเรียน

2.5.1 งานวิจัยในประเทศ

อำพัน ทันสม (2535 : 73) ศึกษาผลของการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบเหตุผล – อารมณ์ ที่มีต่อทัศนคติในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเมืองสรวงวิทยา จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีทัศนคติทางการเรียนต่ำ จำนวน 16 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 8 คน ผลปรากฏว่า นักเรียนที่ได้รับคำปรึกษาตามทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบเหตุผล – อารมณ์ มีทัศนคติในการเรียนดีกว่านักเรียนที่ได้รับข้อเสนออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ชุติมา วงศ์วัฒน์ (2537 : 57) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง เป็นกลุ่ม และรายบุคคลที่มีต่อทัศนคติต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า นักเรียนมีทัศนคติต่อการเรียนวิชากิจกรรมแนะแนวดีขึ้น หลังจากได้รับการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง เป็นกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ทัศนีย์ เจริญเลิศ (2538 : 57) ได้ศึกษาผลของกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อทัศนคติต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนชาณุวิทยา อำเภอชาณุวรลักษบุรี จังหวัดกำแพงเพชร ผลการวิจัยสรุปได้ว่า นักเรียนมีทัศนคติต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษดีขึ้นหลังจากเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มมีทัศนคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษดีกว่านักเรียนที่ได้รับข้อเสนออย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จุฬาลักษณ์ มาเป็ง (2540 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิตของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเชียงใหม่ พบว่า ความคิดเห็นและความคาดหวังเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต นักศึกษามีความคิดเห็นว่าวิทยาลัยฯ ได้จัดการเรียนการสอนยังไม่เหมาะสม และจัดอยู่ในระดับปานกลางทุกเรื่อง ซึ่ง ไม่สอดคล้องกับความคาดหวังของนักศึกษาที่ต้องการให้วิทยาลัยฯ จัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม และจัดอยู่ในระดับมากทุกเรื่อง

อภิรมย์ พรหมจรรยา, ชุติมา ต่อเจริญ และศศิธร ทัศนีย์ทิพากร (2540 : บทคัดย่อ) ศึกษาทัศนคติของนักเรียนและพนักงาน โรงแรมที่มีตำแหน่งงานในแผนกต่างๆ ของโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต ผลการศึกษาพบว่า ลักษณะเด่นของบุคคลที่จะประกอบอาชีพด้านบริการในตำแหน่งต่างๆ ของโรงแรมมีผลต่อการตัดสินใจเลือกทำงานในตำแหน่งต่างๆ ดังนี้ คือ

1.เพศ 2. สภาวะแวดล้อมทางด้านเศรษฐกิจและสังคม 3. ความรู้ความสามารถและความถนัดต่อ
งานที่เลือก 4. ประสิทธิภาพด้านงานบริการ 5. รายได้และความก้าวหน้าของอาชีพ

วรารณณ์ แสนศรี (2543 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของ
นักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดยโสธรที่มีต่อ
คุณลักษณะของครูผู้สอนวิชางานเกษตรพื้นฐาน พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีข้อคิดเห็นและ
ข้อเสนอแนะให้ครูเกษตรเพิ่มเติมความรู้ด้านวิชาการและความชำนาญด้านทักษะการปฏิบัติงาน
เกษตร ด้านการสอน นักเรียนส่วนใหญ่มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะให้ครูนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มา
สอน ใช้วิธีการสอนแบบใหม่ที่น่าสนใจ ด้านบุคลิกภาพนักเรียนส่วนใหญ่มีข้อคิดเห็นและ
ข้อเสนอแนะให้ครูพูดจาให้ชัดเจนเสียงดังฟังชัด มีลักษณะเป็นผู้นำ ด้านคุณธรรม – จริยธรรม
นักเรียนส่วนใหญ่มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะให้ครูมีความยุติธรรม เลิกเหล้าเลิกบุหรี่

สมนึก ปฏิพานนท์ (2544 : บทคัดย่อ) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง
เจตคติต่อวิชากฎหมายกับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชากฎหมายของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม ผลการวิจัย พบว่า

1. นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยมมีเจตคติทางบวกต่อวิชากฎหมาย
2. เจตคติต่อวิชากฎหมายกับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชากฎหมายของ
นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม มี
ความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ
0.43

พลสิทธิ์ สิทธิชมพู (2546 : บทคัดย่อ) ศึกษาทัศนคติและความ
คิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่ต่อการเข้าศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ซึ่ง
ประชากรเป็นนักเรียนกำลังศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 1,368
คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนเลือกศึกษาต่อสายอาชีวศึกษาด้วยตนเองมากที่สุด ร้อยละ 81.1
สาขาที่เลือกคือ ช่างอุตสาหกรรม ร้อยละ 43.7 สาเหตุที่เลือกเพราะชอบและสามารถนำไป
ประกอบอาชีพได้ คิดเป็นร้อยละ 28.1 และ 27.4 ตามลำดับ ความคิดเห็นในการศึกษาสาย
อาชีวศึกษาด้านการจัดการเรียนการสอน กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าเพราะได้ประสบการณ์จริง และได้
ทักษะ ความชำนาญในการปฏิบัติงาน โดยสรุปแล้วเหตุผลที่นักเรียนเลือกเรียนสายอาชีวศึกษาก็
คือ สามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพได้

2.5.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

โคแกน และ เลวิน (Cogan and Levin. 1958 : 135 – 139) ศึกษาพบว่า ความสัมพันธ์แบบอบอุ่นเป็นมิตรระหว่างครูกับนักเรียนจะทำให้การเรียนรู้ของนักเรียนดีขึ้น จากการศึกษาสรุปได้ว่า ครูกับนักเรียน มีความสัมพันธ์กันดีเท่าไร นักเรียนจะพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ได้ถึงขีดสุดได้มากเพียงนั้น นักเรียนมีความศรัทธาในตัวครู ความศรัทธาที่นักเรียนให้ครูจะช่วยให้เด็กมีความมั่นใจต่อการเรียน การมีทัศนคติต่อการเรียนจะทำให้ผลการเรียนของนักเรียนดี

โคเวล และ เอ็นทวิสเซล (Cowell and Entwistle. 1971 : 85 – 89) ศึกษาพบว่า ผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวมีวิธีการเรียนและทัศนคติดีกว่าผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแต่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวและเก็บตัวไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เบลคโซ (Bledsoe. 1971 : 121 – 122) ได้ศึกษาทัศนคติของนักเรียนโดยวิธีสังเกตครูที่สอนในชั้นเรียน และให้คะแนนการสังเกต กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาจำนวน 4,368 คน แยกเป็นกลุ่มตามระดับความสามารถทางการเรียน พบว่า นักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนต่างกัน มีทัศนคติต่อครูต่างกัน กลุ่มที่มีความสามารถทางการเรียนสูง มีทัศนคติที่ดีกว่ากลุ่มที่มีความสามารถทางการเรียนต่ำ

คอยโว (Koivo. 1983 : 2624 – A) ศึกษาความสัมพันธ์ด้านการรับรู้ของนักเรียนในเรื่องนิสัยและทัศนคติในการเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลปรากฏว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีคะแนนนิสัยและทัศนคติในการเรียนดีกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

เธอร์นเบอร์ก (Thornburg. 1985 : 181 – 185) ได้ทำการศึกษาเพื่อประเมินผลทัศนคติของนักเรียนที่ออกจากโรงเรียนกลางคัน (Drop Out) พบว่า 50% ของนักเรียน จำนวน 509 คน เป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อโรงเรียน แต่อีก 20% แสดงทัศนคติทางการเรียนไม่ดีอย่างรุนแรง ซึ่งแสดงออกในลักษณะต่างๆ กัน เช่น หลีกเลี่ยงการเรียน ไม่มีประโยชน์ต่อการเรียน ครูผู้สอนเน้นเรื่องคะแนนมากเกินไป ครูมีความลำเอียงกฎระเบียบ ข้อบังคับของโรงเรียนเข้มงวดเกินไป

จากผลงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ สรุปได้ว่า ทัศนคติมีผลต่อการเรียนของนักเรียน เพราะการที่นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อครู ต่อ โรงเรียน ก็จะทำให้เด็กเกิดทัศนคติที่ดีต่อการเรียน และทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนสูง

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรมแนะแนว

3.1 ความหมายของชุดกิจกรรมแนะแนว

ได้มีผู้ให้ความหมายของชุดกิจกรรมแนะแนว ไว้ดังนี้

มลิวรรณ นิรมลพิศาล (2539 : 9) ได้ให้ความหมายของชุดกิจกรรมแนะแนวว่า หมายถึง เครื่องมือที่สร้างขึ้นอย่างเป็นระบบ เพื่อใช้ประกอบการสอน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. คู่มือครูประกอบด้วยคำชี้แจงทั่วไป วัตถุประสงค์ วิธีการใช้และเครื่องมือวัด ได้แก่แบบสอบถาม

2. โปรแกรมกิจกรรม ประกอบด้วย ชื่อกิจกรรม วัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการ อุปกรณ์ และการประเมิน

วัฒนา ระวังทุกข์ (2543:30;อ้างอิงในนิชลักษณ์ สุขสวัสดิ์ 2546 :27) ได้ให้ความหมายของชุดการสอนว่า คือกิจกรรมเรียนรู้ที่ได้รับการออกแบบและจัดอย่างเป็นระบบ ประกอบด้วยจุดมุ่งหมาย เนื้อหาและวัสดุอุปกรณ์ โดยกิจกรรมต่างๆ ดังกล่าวได้รับการรวบรวมไว้เป็นระเบียบในกล่อง เพื่อเตรียมไว้ให้ผู้เรียนได้ศึกษาจากประสบการณ์ทั้งหมด ชุดการสอนแบ่งออกเป็น ชุดการสอนรายบุคคล ชุดการสอนสำหรับการเรียนเป็นกลุ่มย่อย และชุดการสอนประกอบการบรรยายของครู

สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร ศูนย์ศึกษาการพัฒนาคู (2544;อ้างอิงในนิชลักษณ์ สุขสวัสดิ์ 2546 :27) ให้ความหมายของชุดการสอนว่า คือกิจกรรมการเรียนรู้ที่ได้รับการออกแบบและจัดอย่างเป็นระบบ ประกอบด้วย จุดมุ่งหมาย เนื้อหาและวัสดุอุปกรณ์ โดยกิจกรรมต่างๆ ดังกล่าวได้รับการรวบรวมไว้เป็นระเบียบในกล่องเพื่อเตรียมไว้ให้ผู้เรียนได้ศึกษาจากประสบการณ์ทั้งหมด

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2545: 80) กล่าวว่า ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวหรือชุดกิจกรรมแนะแนวมาจากภาษาอังกฤษว่า Instructional Package of Guidance Activities เป็นเครื่องมือที่สร้างขึ้นโดยใช้สื่อประสม เช่น รูปภาพ วิดิทัศน์ แถบบันทึกเสียง เอกสารที่บันทึกรายละเอียดของกิจกรรมต่างๆ ทั้งเกม กรณีตัวอย่าง บทบาทสมมติ แบบฝึกหัดก่อนเรียนและหลังเรียน โดยจัดไว้เป็นชุดหรือกล่อง หรือซอง และภายในกล่องหรือซองจะบรรจุคู่มือครู คู่มือนักเรียน และสื่อประกอบการจัดกิจกรรมแต่ละเรื่อง

คณาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา แขนงการแนะแนว มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ปีการศึกษา 2545 ได้ให้ความหมายของ “ชุดกิจกรรมแนะแนว”

ว่า คือเครื่องมือทางการแนะแนวที่ประกอบด้วยกิจกรรมแนะแนวหลายๆ กิจกรรมที่นำมารวมเข้า
 อย่างเป็นระบบ ตามเป้าหมายและขอบข่ายของการแนะแนว โดยชุดกิจกรรมแนะแนว
 ประกอบด้วย 1) คู่มือผู้ให้บริการ ซึ่งมีคำชี้แจง การเตรียมการของผู้ให้บริการ และแผนการจัด
 กิจกรรมต่างๆ 2) คู่มือผู้รับบริการ ซึ่งมีใบงาน ใบความรู้ และแบบทดสอบก่อนและหลังการร่วม
 กิจกรรม และ 3) สื่อหรืออุปกรณ์การจัดกิจกรรม

คอร์ทแมน อาชบาย และเดอกราฟฟี่ (Kottman , Ashby Degraff , 2001:3 อ้าง
 ถึงในสมร ทองดี และปราณี รามสูต 2545: 11) ให้ความหมายกิจกรรมแนะแนว (Guidance
 Activities) ว่าเป็นมวลงประสพการณ์ทุกรูปแบบที่จัดให้หรือสนับสนุนให้ผู้รับบริการบรรลุ
 เป้าหมายในการพัฒนา สร้างเสริม ป้องกันปัญหาและแก้ปัญหา ทั้งด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัว
 และสังคม

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงให้ความหมายของชุดกิจกรรมแนะแนว
 คือ เครื่องมือที่สร้างขึ้นอย่างเป็นระบบเพื่อใช้ประกอบการสอน โดยมีสื่อการสอนแบบประสม
 ซึ่งมีรายละเอียดประกอบด้วย คู่มือครู คู่มือนักเรียน อุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้ในการทำกิจกรรม และ
 โปรแกรมกิจกรรม

3.2 ลักษณะของกิจกรรมแนะแนว

กิจกรรมแนะแนวเป็นกิจกรรมที่มีลักษณะสำคัญ ดังต่อไปนี้ (คณะอนุกรรมการ
 พัฒนาคุณภาพวิชาการ กลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน.2546:25-26)

1. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ค้นพบความถนัด ความสามารถและความสนใจของ
 ผู้เรียน
2. สนับสนุนส่งเสริมให้ผู้เรียน ได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการศึกษา การงานอาชีพ
 ชีวิตและสังคม เพื่อใช้ในการวางแผนการเรียน การศึกษาต่อ อาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง
3. เสริมสร้างทักษะต่างๆ ให้ผู้เรียนพัฒนาบุคลิกภาพและปรับตัวกับสิ่งแวดล้อม
 สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข
4. เสริมสร้างค่านิยมที่ดี วินัย คุณธรรม และจริยธรรม
5. เพิ่มพูนประสบการณ์เพื่อเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ และทักษะในวิชาต่างๆ มี
 ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ มีนิสัยรักการทำงานและสามารถเลือกอาชีพได้
 เหมาะสมกับตนเอง

6. จัดกลุ่มผู้เรียนเพื่อทำกิจกรรมหรือครูเป็นผู้ริเริ่ม เป็นที่ปรึกษา โดยอยู่บนพื้นฐานความต้องการของผู้เรียน เพื่อทำกิจกรรมที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้รับการส่งเสริมการพัฒนาการด้านต่างๆ และแก้ปัญหาผู้เรียนได้

7. จัดกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหา ส่งเสริม พัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

8. เป็นกิจกรรมที่ไม่เน้นเนื้อหาวิชาการแต่เน้นการสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์และบูรณาการให้สอดคล้องกับชีวิตจริง

9. วัดและประเมินผลในแต่ละกิจกรรม โดยมีการประเมินผลจากเวลาการเข้าร่วมกิจกรรมการผ่านจุดประสงค์ของกิจกรรมที่แสดงถึงการพัฒนาของผู้เรียนเพื่อนำไปใช้ในการผ่านช่วงชั้น

10. สร้างการประเมินผลพัฒนาการของผู้เรียนตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด และนำเสนอผู้ที่เกี่ยวข้อง

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า กิจกรรมแนะแนวมีลักษณะสำคัญ คือ เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นเสริมสร้างทักษะต่างๆ เพื่อให้สามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมและสังคมได้ ไม่ได้มุ่งเน้นเนื้อหาด้านวิชาการ เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ค้นพบความถนัด ความสามารถ และความสนใจของตนเอง ในแต่ละกิจกรรมก็จะมี การวัดและการประเมินผลด้วย

3.3 วิธีการสอนแนะแนว

ประเสริฐ วิเศษกิจ(2524 : 2) ได้เสนอแนะวิธีการสอนแนะแนวไว้ดังนี้

1. การบรรยายเนื้อหา และสาระสำคัญต่าง ๆ ตามหัวข้อที่เรียนในแต่ละครั้ง
2. ใช้เกม การละเล่นต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนเข้าใจและมีความคิดกว้างไกลขึ้น
3. การอภิปราย โต้ว่าที่
4. การแสดงบทบาทสมมติ
5. การให้ชมภาพยนต์ สไลด์
6. การปฏิบัติหรือเลียนแบบความจริง เช่น การฝึกสัมภาษณ์บุคคลในอาชีพต่างๆ
7. การรายงานทั้งแบบกลุ่มและรายบุคคล
8. การใช้เทคนิคกิจกรรมกลุ่มต่าง ๆ

ธิติมา จักรเพชร (2544 :32 ; อ้างอิงมาจาก จำเนียร ช่วงโชติ.2527:118 - 120) ได้เสนอแนะเทคนิคในการสอนแนะแนวไว้ดังนี้

1. จัดบรรยายภาคให้เป็นกันเอง ให้นักเรียนรู้สึกอิสระ สบายใจในการแสดง

2. กระตุ้นให้นักเรียนแสดงออกมากที่สุดทั้งในด้านความคิด ความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความกล้าในการพูด และความรู้สึกที่ต้องการระบายออก
 3. เปิดโอกาส กระตุ้นและช่วยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการอภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น เรียนรู้ แก้ปัญหา และปฏิบัติงานร่วมกันให้มากที่สุด
 4. กระตุ้นและช่วยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัด โปรแกรมต่าง ๆ และ มอบหมายความรับผิดชอบ ให้ทำงานในกิจกรรมนั้น ๆ ตามความถนัด ความสามารถ และความ สนใจ
 5. ไม่ควรอย่างยิ่งในการสอนแบบปาฐกถา ดยครูพูดคนเดียวและนักเรียนจด เอาๆ
 6. ครูและนักเรียนมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด เรียนรู้หน้าที่ของตน มีการ ช่วยเหลือกัน มีความพยายามและเข้าใจกัน ให้ความร่วมมือกัน เห็นอกเห็นใจกัน เรียนรู้แลกเปลี่ยน ความคิดเห็นซึ่งกันและกัน
 7. มีการนำเอาหลักการกระบวนการกลุ่มหรือกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์(Group process) ตลอดจนเทคนิคการสอนต่าง ๆ รวมทั้งการนำเกม ทางจิตวิทยาเข้ามาประกอบการเรียน การสอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสนุก เกิดการเรียนรู้เข้าใจตนเองและเข้าใจผู้อื่น ตลอดจนปลูกฝัง นิสัย เจตคติ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และจริยธรรมต่าง ๆ ไปด้วย
 8. ครูสอนแนะแนวควรมีสมาคมบันทึกรายละเอียดต่าง ๆ ของการสอนไว้
 9. การสอนควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทำการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองหรือ เป็นกลุ่ม
- จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การสอนแนะแนวนั้น ควรที่จะให้ครูและ นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนการสอนด้วย เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนการสอนมาก ยิ่งขึ้น

3.4 เทคนิคต่าง ๆ ที่ใช้ในชุดกิจกรรมแนะแนว

เทคนิคต่าง ๆ ที่ใช้ในชุดกิจกรรมแนะแนว มีดังนี้

1. การใช้เทคนิคแม่แบบ หมายถึง วิธีการที่ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้จาก การสังเกตพฤติกรรม ตลอดจนกิจกรรมต่าง ๆ ของตัวแบบ ผลจากการสังเกตจะทำให้นักเรียน เรียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบ (มลิวรรณ นิรมลพิศาล .2539 : 10) แบ่งเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้

- 1.1 ขั้นนำ ผู้วิจัยนำเข้าสู่การเสนอแม่แบบโดยสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องที่ต้องการให้นักเรียนสังเกตในครั้งนั้น ๆ
- 1.2 ขั้นเสนอแม่แบบ ผู้วิจัยเสนอเรื่องราวของแม่แบบ ให้นักเรียนสังเกตพฤติกรรมของแม่แบบ โดยการฉายวีดิทัศน์ และให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายซักถามเกี่ยวกับสิ่งที่สังเกต เพื่อให้เกิดความคิดที่จะเลียนแบบพฤติกรรมแม่แบบ
- 1.3 ขั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุป สิ่งที่ได้จากการใช้เทคนิคแม่แบบแล้ว ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

2. การใช้กรณีตัวอย่าง หมายถึง การจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยนำเอากรณี เรื่องราวปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นจริงหรือมีส่วนใกล้เคียงกับชีวิตประจำวันมาปรับในส่วนของตัวบุคคล เหตุการณ์ และสิ่งแวดล้อมเพื่อให้สอดคล้องกับเรื่องที่ต้องการพัฒนา แล้วเสนอเป็นตัวอย่าง ให้นักเรียนได้ศึกษา โดยผู้สอนตั้งประเด็นปัญหาให้นักเรียนได้อภิปรายแสดงความคิดเห็นร่วมกัน เป็นการเสริมสร้างให้นักเรียนมีพัฒนาการ และทักษะในเรื่องการคิด วิเคราะห์ ตัดสินใจ การให้เหตุผลและมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาได้ (อัจจิมา จินวาลา. 2535 : 8) แบ่งเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้

- 2.1 ขั้นนำ ผู้วิจัยบอกวัตถุประสงค์ที่ต้องการให้นักเรียนได้เรียนรู้
- 2.2 ขั้นดำเนินการ ผู้วิจัยเสนอกรณีตัวอย่างให้นักเรียนศึกษาพร้อมทั้งตั้งคำถามหรือประเด็นเพื่อให้นักเรียนได้อภิปรายร่วมกัน
- 2.3 ขั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุป สิ่งที่ได้เรียนรู้ร่วมกัน และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

3. การใช้สถานการณ์จำลอง หมายถึง การจัดสภาพแวดล้อมให้ใกล้เคียงหรือเลียนแบบสภาพเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง ในห้องเรียนให้มากที่สุด เพื่อให้ผู้เรียนได้เผชิญกับสภาพการณ์ด้วยตนเอง โดยการปฏิบัติแสดงและออกความคิดเห็น ซึ่งวิธีนี้จะทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจ มีความรู้สึกร่วมต่อเหตุการณ์ได้ดี อีกทั้งยังสามารถเชื่อมโยงการเรียนรู้ไปสู่การปฏิบัติจริงต่อไป (ณัฐภา ระกำพล. 2535 : 8) โดยมีขั้นตอนการใช้สถานการณ์จำลอง ดังนี้

- 3.1 ขั้นเตรียมการ ผู้วิจัยบอกวัตถุประสงค์ของการทดลอง ในแต่ละครั้งที่ต้องการให้นักเรียนทราบ ให้นักเรียนอาสาสมัครที่จะแสดงบทบาท
- 3.2 ขั้นดำเนินการกิจกรรม นักเรียนแสดงบทบาทไปตามลำดับเหตุการณ์ที่เตรียมไว้ ใช้เวลาประมาณ 10 – 15 นาที

3.3 ชั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล เมื่อกิจกรรมสิ้นสุดลง ผู้วิจัยให้นักเรียน ทบทวนและวิเคราะห์ประสบการณ์ต่าง ๆ ในขณะปฏิบัติกิจกรรม โดยเน้นที่กระบวนการและ บรรยากาศของการแสดง

3.4 ชั้นสรุป นักเรียนแลกเปลี่ยนประสบการณ์และช่วยกันสรุปและผู้วิจัย สรุปเพิ่มเติม

4. การอภิปรายกลุ่ม หมายถึง กระบวนการที่ทำให้สมาชิกในกลุ่มสนทนา แลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร ความคิดเห็นในสถานการณ์ที่ครูกำหนดให้ เพื่อพิจารณาข้อตกลงที่จะ แก้ปัญหาในเรื่องนั้นๆ ด้วยหลักการอย่างใดอย่างหนึ่ง (พุทชาติ เพชรสถิตย์. 2535 : 7) โดยมี ขั้นตอนการอภิปรายกลุ่ม ดังนี้

4.1 ชั้นเตรียมการ ผู้วิจัยบอกวัตถุประสงค์ที่ต้องการ ให้นักเรียนทราบ ให้นักเรียนเลือกหัวหน้ากลุ่มและเลขานุการ

4.2 ชั้นดำเนินกิจกรรม ให้นักเรียนในกลุ่มร่วมแสดงความคิดเห็นและ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ตามหัวข้อที่กำหนด โดยมีหัวหน้ากลุ่มดำเนินการอภิปราย และมี เลขานุการกลุ่มเป็นผู้บันทึก ใช้เวลา 15 – 20 นาที

4.3 ชั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล ให้ตัวแทนกลุ่มออกมารายงานผลการ อภิปรายกลุ่มและสรุปหน้าชั้น

4.4 ชั้นสรุป นักเรียนและผู้วิจัยร่วมกันสรุปอีกครั้งหนึ่ง

5. การใช้บทบาทสมมติ หมายถึง วิธีการที่ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้โดย ใช้กิจกรรมการแสดงของนักเรียน ซึ่งผู้วิจัยกำหนดบทบาท และสถานการณ์สมมติให้นักเรียนแต่ละคนแสดงบทบาทตาม เป็นการแสดงที่ไม่มีการสวมลวดหน้า ผู้แสดงบทบาทไปตามลักษณะนิสัย ของผู้แสดงและถือเอาการแสดงออกทั้งด้านความรู้สึกและพฤติกรรมของผู้แสดงมาเป็นข้ออภิปราย เพื่อการเรียนรู้ ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องที่ต้องการพัฒนา (อรุณี ชินวงศ์อมร. 2535:5) ขั้นตอนใน การแสดงบทบาทสมมติมีดังนี้

5.1 ชั้นเตรียมการ ครูกำหนดขอบเขตและสถานการณ์สมมติที่ง่ายและ ชัดเจน แจ้งให้นักเรียนทราบ ใช้เวลาประมาณ 5 นาที

5.2 ชั้นแสดง ครูให้นักเรียนอาสาสมัครแสดงบทบาทสมมติ จัดฉากเตรียม ผู้สังเกตการณ์ เริ่มแสดงและหยุดการแสดง ใช้เวลาประมาณ 10 – 15 นาที

5.3 ชั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล ผู้แสดงและผู้สังเกตการณ์เปิดเผย ความรู้สึกและความคิดเห็น โดยเน้นเหตุผลและความรู้สึกโดยตรงไปตรงมา ใช้เวลาประมาณ 10 – 15 นาที

5.4 ชั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุป นักเรียนแลกเปลี่ยน ประสบการณ์และช่วยกันสรุป ครูสรุปเพิ่มเติม ใช้เวลาประมาณ 5–10 นาที

จากที่กล่าวมาในข้างต้น พอที่จะสรุปได้ว่า เทคนิคต่าง ๆ ที่ใช้ในชุดกิจกรรม
แนะแนวก็จะมีวิธีการที่แตกต่างกันออกไปในแต่ละเทคนิค ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับผู้วิจัยว่าจะเลือกใช้
เทคนิคอะไร กับกลุ่มประชากรที่ทดลอง ในที่นี้ ผู้วิจัยใช้เทคนิคในชุดการแนะแนว 3 เทคนิค คือ
กรณีตัวอย่าง การใช้สถานการณ์จำลอง และการอภิปรายกลุ่ม

3.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรมแนะแนว

3.5.1 งานวิจัยในประเทศ

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรมแนะแนว ได้มีผู้ศึกษาวิจัยได้หลาย
ท่านมีดังต่อไปนี้

ปนัดดา ยิ้มสกุล (กรมวิชาการ 2538: 233) ศึกษาผลของการใช้ชุดการ
แนะแนวที่มีต่อความสามัคคี กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านท่ากลอย
กิ่งอำเภอท่าตะเียบ จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยกลุ่มทดลองได้รับการใช้ชุดการแนะแนว กลุ่มควบคุม
ได้รับการสอนแบบปกติ พบว่าหลังการทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองมีความสามัคคีสูงกว่านักเรียน
กลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ฉัตรสุดา หาญประกอบสุข (2540) ศึกษาการใช้ชุดการแนะแนวเพื่อการ
พัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวัดบ้านม้า อำเภอเมือง
ลำพูน ผลการวิจัยพบว่า หลังจากการใช้ชุดการแนะแนว กลุ่มตัวอย่างมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการ
เรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บุษบากร ตันเขววรรณ (2545: บทคัดย่อ) ศึกษาการพัฒนาชุดกิจกรรม
แนะแนวเพื่อเพิ่มการเห็นคุณค่าในตนเองตามแนวคิดของคูเปอร์สมิธ และพฤติกรรมการเรียนที่พึง
ประสงค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำในโรงเรียนเขลางค์นคร
จังหวัดลำปาง ผลการวิจัยพบว่า คะแนนพฤติกรรมการเรียนที่พึงประสงค์ของนักเรียนหลังการใช้
ชุดกิจกรรมแนะแนวเพิ่มขึ้นกว่าก่อนการใช้ชุดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

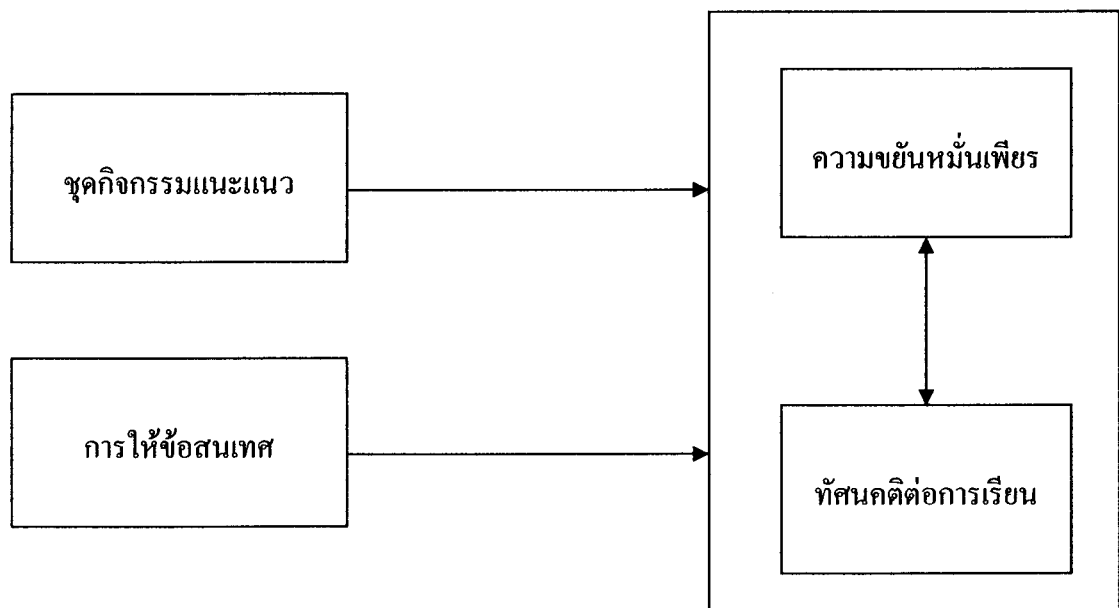
นิชลักษณ์ สุขสวัสดิ์ (2546: บทคัดย่อ) ศึกษาผลของการใช้ชุดกิจกรรม
แนะแนวโดยการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์เพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่ม

ทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ มีความฉลาดทางอารมณ์สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ปรียา สุวรรณเวลา (2546: บทคัดย่อ) ศึกษาผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้กลุ่มสัมพันธ์ที่มีต่อการปฏิบัติตนกับเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนจะโพนงพิทยาคม จังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้กลุ่มสัมพันธ์มีคะแนนการปฏิบัติตนกับเพื่อนต่างเพศสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวมีคะแนนการปฏิบัติตนกับเพื่อนต่างเพศสูงกว่า นักเรียนที่ไม่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากเอกสารและผลการวิจัยที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ชุดกิจกรรมแนะแนวเป็นวิธีการหนึ่งที่สามารถช่วยปลูกฝังพัฒนาความขยันหมั่นเพียร และสามารถปรับเปลี่ยนทัศนคติต่อการเรียนได้ดีขึ้นกว่าวิธีการให้ข้อสนเทศ หรือการสอนแบบปกติ

4. กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติที่ดีต่อการเรียนของนักเรียนในช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนบ้านหนองไร่ จังหวัดยโสธร ซึ่งเป็น การวิจัยกึ่งทดลองแบบมีกลุ่มควบคุม โดยทำการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (**Pretest - Posttest Control Group Design**) ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยมีวิธีในการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนระดับประถมศึกษาในช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนบ้านหนองไร่ ตำบลสิงห์ อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร พ.ศ.2547

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนระดับประถมศึกษาในช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนบ้านหนองไร่ ตำบลสิงห์ อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร ได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจงและโดยสมัครใจ จำนวน 20 คน จากนั้นจึงแบ่งออกเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยการสุ่มอย่างง่าย กลุ่มละ 10 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วย

- 2.1 แบบวัดความขยันหมั่นเพียรในการเรียน
- 2.2 แบบวัดทัศนคติต่อการเรียน
- 2.3 ชุดกิจกรรมแนะแนว

2.4 ข้อเสนอเทศ

2.1 แบบวัดความขยันหมั่นเพียรในการเรียน

เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างขึ้นมา โดยมีลำดับการสร้างดังต่อไปนี้

2.1.1 ผู้วิจัยศึกษารายละเอียดที่เกี่ยวกับพฤติกรรมความขยันหมั่นเพียร จากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบ

2.1.2 กำหนดจุดมุ่งหมายของการสร้างแบบวัดความขยันหมั่นเพียร ให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1.3 กำหนดนิยามปฏิบัติการ

2.1.4 สร้างแบบวัด จำนวน 20 ข้อ

2.1.5 นำไปหาค่าความตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) ด้วยวิธีการ IOC (Item Objective Congruency) โดยนำแบบวัดพฤติกรรมความขยันหมั่นเพียรไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน พิจารณาข้อคำถามในแบบวัดที่สร้างขึ้น ว่าสามารถวัดตรงตามลักษณะต่าง ๆ ตามนิยามศัพท์ เฉพาะของการศึกษาในครั้งนี้หรือไม่ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยได้ข้อคำถามที่มีค่า IOC ระหว่าง 0.60–1.00 จำนวน 16 ข้อ

2.1.6 นำแบบวัดพฤติกรรมความขยันหมั่นเพียรที่ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงประจักษ์แล้ว ไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนระดับประถมศึกษาในช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียน บ้านสิงห์ ตำบลสิงห์ อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร จำนวน 100 คน แล้วนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ ด้วยการวิเคราะห์การแจกแจงของที (t - distribution) เทคนิค 25 % กลุ่มสูง – ต่ำ ได้ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 2.26 – 17.21

2.1.7 หาค่าความเที่ยง (Reliability) โดยนำแบบวัดพฤติกรรมความขยันหมั่นเพียรที่ได้มาหาค่าความเที่ยง โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.97

2.1.8 นำแบบวัดความขยันหมั่นเพียรที่หาค่าอำนาจจำแนกและค่าความเที่ยงตามเกณฑ์ที่กำหนดแล้วจำนวน 16 ข้อไปใช้ในการวิจัย

2.2 แบบวัดทัศนคติต่อการเรียน

เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างขึ้นมา โดยมีลำดับการสร้างดังต่อไปนี้

2.2.1 ผู้วิจัยศึกษารายละเอียดที่เกี่ยวกับทัศนคติต่อการเรียน จากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบ

2.2.2 กำหนดจุดมุ่งหมายของการสร้างแบบวัดทัศนคติต่อการเรียน ทั้ง 3 ด้าน คือด้านความคิด ความรู้สึก และแนวโน้มที่จะปฏิบัติ ให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.2.3 กำหนดนิยามปฏิบัติการ

2.2.4 สร้างแบบวัด จำนวน 60 ข้อ

2.2.5 นำไปหาค่าความตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) ด้วยวิธีการ IOC (Item Objective Congruency) โดยนำแบบวัดทัศนคติต่อการเรียนไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน พิจารณา ข้อคำถามในแบบวัดที่สร้างขึ้น ว่าสามารถวัดตรงตามลักษณะต่าง ๆ ตามนิยามศัพท์เฉพาะของการศึกษาในครั้งนี้หรือไม่ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยได้ข้อคำถามที่มีค่า IOC ระหว่าง 0.60–1.00 จำนวน 51 ข้อ

2.2.6 นำแบบวัดทัศนคติต่อการเรียน ที่ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงประจักษ์แล้ว ไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนระดับประถมศึกษาในช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียน บ้านสิงห์ ตำบลสิงห์ อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร จำนวน 100 คน แล้วนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ ด้วยการวิเคราะห์การแจกแจงของที (t - distribution) เทคนิค 25 % กลุ่มสูง – ต่ำ ได้ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 2.26 – 17.21

2.2.7 หาค่าความเที่ยง (Reliability) โดยนำแบบวัดทัศนคติต่อการเรียนที่ได้มาหาค่าความเที่ยง โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.97

2.2.8 นำแบบวัดทัศนคติต่อการที่หาค่าอำนาจจำแนกและค่าความเที่ยงตามเกณฑ์ที่กำหนดแล้วจำนวน 51 ข้อไปใช้ในการวิจัย

ลักษณะของแบบวัด

แบบวัดความขยันหมั่นเพียรในการเรียน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ ซึ่งประกอบด้วยรายละเอียดของพฤติกรรมความขยันหมั่นเพียร จำนวน 16 ข้อ โดยกำหนดค่าน้ำหนักในการให้คะแนนรายข้อดังนี้ -

เกณฑ์ในการให้คะแนนรายข้อของแบบวัดความขยันหมั่นเพียร สำหรับคำถาม ด้านลบ มีดังต่อไปนี้

จริงที่สุด	ได้	1	คะแนน
จริงบ้าง	ได้	2	คะแนน

จริงน้อย ได้ 3 คะแนน

ไม่จริง ได้ 4 คะแนน

เกณฑ์ในการให้คะแนนรายชื่อของแบบวัดความขยันหมั่นเพียร สำหรับคำถามด้าน
บวก มีดังต่อไปนี้

จริงที่สุด ได้ 4 คะแนน

จริงบ้าง ได้ 3 คะแนน

จริงน้อย ได้ 2 คะแนน

ไม่จริง ได้ 1 คะแนน

ตัวอย่าง แบบวัดความขยันหมั่นเพียร

คำชี้แจง พฤติกรรมความขยันหมั่นเพียร หมายถึง การที่นักเรียนมีความตั้งใจเรียน โดยแสดง
ความเอาใจใส่ มีความมานะพยายาม มีความรับผิดชอบ อุตุน ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคปัญหา ที่
เกิดขึ้นจากตัวนักเรียน หรือสิ่งแวดล้อมและปฏิบัติตนอย่างสม่ำเสมอ เมื่ออ่านข้อความนี้แล้ว โปรด
ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของนักเรียน ข้อความทั้งหมดนี้ไม่มี
คำตอบที่ถูกหรือคำตอบที่ผิด และไม่มีผลใด ๆ ต่อการเรียนของนักเรียน

รายการ	ระดับความคิดเห็น			
	จริงที่สุด (4)	จริงบ้าง (3)	จริงน้อย (2)	ไม่จริง (1)
ข้อ 0. ข้าพเจ้ามีความกระตือรือร้นและรักที่จะมา โรงเรียน โดยไม่ต้องให้ผู้ปกครองเตือน		✓		

แบบวัดทัศนคติต่อการเรียน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ
ซึ่งประกอบด้วยรายละเอียดของทัศนคติใน 3 ด้าน คือ ด้านความคิด จำนวน 18 ข้อ ด้าน
ความรู้สึกร จำนวน 15 ข้อ และด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม จำนวน 18 ข้อ โดยกำหนดค่า
น้ำหนักในการให้คะแนนรายข้อดังนี้.-

เกณฑ์ในการให้คะแนนรายชื่อของแบบวัดทัศนคติด้านด้านความคิด สำหรับคำถาม
ด้านลบ มีดังต่อไปนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ได้	1	คะแนน
เห็นด้วย	ได้	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ได้	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ได้	4	คะแนน

เกณฑ์ในการให้คะแนนรายชื่อของแบบวัดทัศนคติด้านความคิด สำหรับคำถามด้านบวก มีดังต่อไปนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ได้	4	คะแนน
เห็นด้วย	ได้	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ได้	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ได้	1	คะแนน

เกณฑ์ในการให้คะแนนรายชื่อของแบบวัดทัศนคติด้านความรู้สึก สำหรับคำถามด้านลบ มีดังต่อไปนี้

มากที่สุด	ได้	4	คะแนน
มาก	ได้	3	คะแนน
น้อย	ได้	2	คะแนน
น้อยที่สุด	ได้	1	คะแนน

เกณฑ์ในการให้คะแนนรายชื่อของแบบวัดทัศนคติด้านความรู้สึก สำหรับคำถามด้านลบ มีดังต่อไปนี้

มากที่สุด	ได้	1	คะแนน
มาก	ได้	2	คะแนน
น้อย	ได้	3	คะแนน
น้อยที่สุด	ได้	4	คะแนน

เกณฑ์ในการให้คะแนนรายชื่อของแบบวัดทัศนคติด้านแนวโน้มที่จะปฏิบัติ สำหรับคำถามด้านบวก มีดังต่อไปนี้

เป็นประจำ	ได้	4	คะแนน
บ่อยครั้ง ๆ	ได้	3	คะแนน
นาน ๆ ครั้ง	ได้	2	คะแนน
น้อยครั้งที่สุด	ได้	1	คะแนน

เกณฑ์ในการให้คะแนนรายชื่อของแบบวัดทัศนคติด้านแนวโน้มที่จะปฏิบัติ สำหรับคำถามด้านล่าง มีดังต่อไปนี้

เป็นประจำ	ได้	1	คะแนน
บ่อยครั้ง ๆ	ได้	2	คะแนน
นาน ๆ ครั้ง	ได้	3	คะแนน
น้อยครั้งที่สุด	ได้	4	คะแนน

ตัวอย่าง แบบวัดทัศนคติต่อการเรียน

คำชี้แจง ทัศนคติต่อการเรียน หมายถึง ความรู้ความคิด ความรู้สึก หรือแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมของนักเรียนต่อการเรียน สามารถสร้างขึ้นหรือเปลี่ยนแปลงได้ เมื่ออ่านข้อความนี้แล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของนักเรียน ข้อความทั้งหมดนี้ไม่มีคำตอบที่ถูกต้องหรือคำตอบที่ผิด และไม่มีผลใด ๆ ต่อการเรียนของนักเรียน

รายการ	ระดับความคิดเห็น			
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง (4)	เห็นด้วย (3)	ไม่เห็น ด้วย (2)	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง (1)
<u>ด้านความคิด</u>				
ข้อ 0. การเรียนช่วยให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ	✓			
รายการ	มากที่สุด (4)	มาก (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
<u>ด้านความรู้สึก</u>				
ข้อ 00. ข้าพเจ้ามีความสุขเมื่อได้มาโรงเรียน		✓		

รายการ	เป็น ประจำ (4)	บ่อยครั้ง (3)	นานๆ ครั้ง (2)	น้อยครั้ง ที่สุด (1)
<u>ค่านิยมที่แสดงพฤติกรรม</u> ข้อ 000. ข้าพเจ้ามาเรียนอย่างสม่ำเสมอ	✓			

2.3 ชุดกิจกรรมแนะแนว

เป็นชุดกิจกรรมที่ผู้วิจัยได้จัดสร้างขึ้น มีทั้งสิ้น 12 ครั้ง ใช้เวลาครั้งละ 60 นาที มีวิธีการสอนโดยเน้นนักเรียนเป็นจุดศูนย์กลางในการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงออกให้มากที่สุด มีลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

2.3.1 ศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติต่อการเรียน

2.3.2 ศึกษาคู่มือการจัดกิจกรรมแนะแนวชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของ ธีระชัยยุทธบรรยง (2547)

2.3.3 ศึกษาชุดแนะแนว วิธีสร้างชุดการแนะแนวจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.3.4 กำหนดหัวข้อและกิจกรรมที่ใช้สอน ซึ่งประกอบไปด้วย ชื่อเรื่อง วัตถุประสงค์ เวลาที่ใช้ และสื่อการจัดกิจกรรม

2.3.5 สร้างชุดกิจกรรมแนะแนวและนำชุดกิจกรรมแนะแนวไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่านตรวจสอบ จากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

2.3.6 จัดเตรียมชุดกิจกรรมแนะแนวและนำชุดกิจกรรมไปใช้ในการวิจัยชุดกิจกรรมแนะแนวมีรายชื่อกิจกรรมดังนี้-

ครั้งที่ 1	ปฐมนิเทศ
ครั้งที่ 2	เรียนไปได้ดี
ครั้งที่ 3	ร่วมมือร่วมใจ
ครั้งที่ 4	มีอะไรอยู่ในการเรียน
ครั้งที่ 5	ทัศนคติในการเรียน
ครั้งที่ 6	เหม่อลอยไปไหนตั้งใจดีกว่า
ครั้งที่ 7	ใครลืมบ้าง

ครั้งที่ 8	จับคู่ถามตอบ
ครั้งที่ 9	การแสดงความคิดเห็น
ครั้งที่ 10	ฟังหน่อยคนดี
ครั้งที่ 11	ขยันหมั่นเพียร คืออะไร ใครรู้บ้าง
ครั้งที่ 12	การป้องกันนิเทศ

2.4 ข้อสนทนา

เป็นชุดกิจกรรมที่ผู้วิจัยได้จัดสร้างขึ้น มีทั้งสิ้น 12 ครั้ง ใช้เวลาครั้งละ 60 นาที โดยมีวัตถุประสงค์ เนื้อหา ลำดับขั้นตอนเหมือนกับชุดกิจกรรมแนะแนวทุกอย่างมีความแตกต่างกันตรงที่การให้ข้อสนทนาจะเน้นผู้ดำเนินกิจกรรมเป็นหลักโดยการให้ความรู้ ข้อมูล และ ใบงาน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย มีดังนี้

3.1 ขั้นเตรียมการทดลอง

3.1.1 โดยขออนุญาตผู้อำนวยการสถานศึกษาที่จะทำการทดลองเพื่อขอความร่วมมือในการจัดสถานที่ เวลา กลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองในการใช้ชุดกิจกรรม

3.1.2 พบปะพูดคุย เพื่อนัดหมายวันเวลา ทั้งกับครู และนักเรียนที่จะทำการทดลอง

3.2 ขั้นตอนการทดลอง

การวิจัยในครั้งนี้มีทั้งกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม มีการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (Pretest-Posttest Control Group Design) โดยมีรูปแบบการทดลองดังแสดงในตาราง

ตารางที่ 3.1 รูปแบบการทดลองในการวิจัย

กลุ่ม	ทดสอบก่อน	ทดลอง	ทดสอบหลัง
RE	O ₁	X ₁	O ₂
RC	O ₃	X ₂	O ₄

ความหมายของสัญลักษณ์

RE แทน	กลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการใช้แบบวัด และจับฉลากให้เป็นกลุ่มทดลอง
RC แทน	กลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการใช้แบบวัด และจับฉลากให้เป็นกลุ่มควบคุม
O ₁ แทน	การทดสอบวัดความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติต่อการเรียนก่อนการทดลองของกลุ่มทดลอง
O ₃ แทน	การทดสอบวัดความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติต่อการเรียนก่อนการทดลองของกลุ่มควบคุม
O ₂ แทน	การทดสอบวัดความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติต่อการเรียนหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง
O ₄ แทน	การทดสอบวัดความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติต่อการเรียนหลังการทดลองของกลุ่มควบคุม
X ₁ แทน	การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว
X ₂ แทน	การให้ข้อเสนอแนะ

ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย

1. ให้นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทำแบบวัดพฤติกรรมความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติต่อการเรียนแล้วบันทึกผลเป็นคะแนนก่อนการทดลอง (Pretest)
2. กลุ่มทดลอง ผู้วิจัยกับครูแนะแนวประจำโรงเรียนสลับกันดำเนินการทดลอง โดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวจำนวน 12 กิจกรรม ดำเนินกิจกรรมโดยมุ่งเน้นนักเรียนเป็นสำคัญในการเรียนรู้ ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เรียนรู้ ซึ่งกันและกันเป็นเวลา 6 สัปดาห์ ๆ ละ 2 ครั้ง ๆ ละ 60 นาที
3. กลุ่มควบคุม ผู้วิจัยกับครูแนะแนวประจำโรงเรียนสลับกันให้เสนอแนะซึ่งมีชุดกิจกรรมเหมือนกันกับชุดกิจกรรมแนะแนวเพียงแต่เน้นผู้ดำเนินกิจกรรมเป็นสำคัญ โดยการให้ข้อมูลและใบงานให้นักเรียนทำ

4. ผู้วิจัยทำการทดสอบภายหลังการทดลองในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้แบบวัดซึ่งเป็นแบบวัดชุดเดียวกันกับที่ทำการทดสอบก่อนการทดลอง (Pretest) แล้วจึงตรวจและบันทึกคะแนนหลังการทดลอง (Posttest)

5. นำคะแนนที่ได้จากการทำแบบวัดก่อนและหลังการทดลองของทั้งสองกลุ่มมาวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

6. ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามแบบปลายเปิด จำนวน 5 ข้อ กับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เพื่อให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการทดลองในครั้งนี้ ซึ่งจะได้นำข้อมูลมาปรับปรุงแก้ไขในโอกาสต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของคะแนนความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติที่ดีต่อการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองทั้งก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว

4.2 เปรียบเทียบความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติที่ดีต่อการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนกับหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว โดยใช้ในการทดสอบค่าที

4.3 เปรียบเทียบความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติที่ดีต่อการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวกับนักเรียนกลุ่มควบคุมหลังการให้ข้อเสนอแนะโดยการทดสอบค่าที

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

5.1.1 **คะแนนเฉลี่ย (\bar{X})** ของคะแนนจากแบบวัดความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติต่อการเรียน ก่อน-หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวของกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวและการให้ข้อเสนอแนะของกลุ่มควบคุม โดยใช้สูตรดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

\bar{X} แทน คะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

n แทน จำนวนผู้ตอบแบบวัดพฤติกรรมก้าวร้าว

5.1.2 **ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)** ของคะแนนจากแบบวัดความ
 ขยันหมั่นเพียรและทัศนคติต่อการเรียนก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวของกลุ่มทดลอง
 และก่อนและหลังการให้ข้อเสนอแนะของกลุ่มควบคุม โดยใช้สูตรดังต่อไปนี้

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
$\sum x$	แทน	ผลรวม

5.1.3 **หาค่าความแปรปรวน** โดยใช้สูตรดังนี้

$$S^2 = \frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}$$

S^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนน
$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
$\sum x^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละข้อยกกำลังสอง
n	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

5.2 สถิติสำหรับวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ

5.2.1 **สูตร IOC** การหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบแต่ละข้อ
 โดยใช้สูตร IOC หาค่าเฉลี่ยดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด (สมนึก ภัททิยธนี. 2546
 :217-220) จากสูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์
 เนื้อหาหรือระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์

$\sum R$	แทน	ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

5.2.2 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติต่อการ

เรียน โดยใช้วิธีการแจกแจงของที แบบเทคนิค 25 เปอร์เซ็นต์ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ โดยใช้สูตร ดังนี้ (ล้วน สายยศ 2544:245)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{n_H} + \frac{S_L^2}{n_L}}}$$

t	แทน	ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม
\bar{X}_H	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ได้คะแนนสูง
\bar{X}_L	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ได้คะแนนต่ำ
S_H^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มที่ได้คะแนนสูง
S_L^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มที่ได้คะแนนต่ำ
n_H	แทน	จำนวนของผู้ตอบแบบสอบถามในกลุ่มสูง
n_L	แทน	จำนวนของผู้ตอบแบบสอบถามในกลุ่มต่ำ

5.2.3 หาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบวัดความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติต่อ

การเรียน โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา ของครอนบาค ดังนี้ (โกศล มีคุณ 2545:297)

$$\alpha = \frac{N}{N-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

α	แทน	ค่าความเที่ยงของแบบวัดความขยันหมั่นเพียร และทัศนคติต่อการเรียน
N	แทน	จำนวนข้อคำถามในแบบวัดความขยันหมั่นเพียร และทัศนคติต่อการเรียน
S_i^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ
S_t^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนทั้งฉบับ

5.3 สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

5.3.1 เปรียบเทียบความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติต่อการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนกับหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้ t-test แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน โดยมีสูตรในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้ (ล้วน สายยศ 2544:237)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}}$$

t แทน ความแตกต่างระหว่างคะแนนการทดลองทั้งก่อนและหลังการทดลอง

D แทน ผลต่างคะแนนในแต่ละคู่

n แทน จำนวนคู่ของคะแนนจากการวัดก่อนและหลังการทดลอง

$\sum D$ แทน ผลรวมความต่างของคะแนนในแต่ละคู่

$\sum D^2$ แทน ผลรวมความต่างของคะแนนในแต่ละคู่ยกกำลังสอง

$(\sum D)^2$ แทน ผลรวมความต่างของคะแนนในแต่ละคู่ทั้งหมดยกกำลังสอง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเพื่อศึกษาผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติที่ดีต่อการเรียนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ในช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนบ้านหนองไร่ จังหวัดยโสธร โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อเปรียบเทียบความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติที่ดีต่อการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว
2. เพื่อเปรียบเทียบความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติที่ดีต่อการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวและนักเรียนที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะ
ในครั้งนีผู้วิจัยนี้ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยตามลำดับดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานและทดสอบสมมติฐานการวิจัย

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้แทนความหมาย ดังต่อไปนี้

- n แทน จำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
- \bar{X} แทน ค่าคะแนนเฉลี่ยของแบบวัดความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติต่อการเรียน
- t แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 เปรียบเทียบความขยันหมั่นเพียรของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว ดังรายละเอียดที่แสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 4.1 เปรียบเทียบความขยันหมั่นเพียรของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการใช้
ชุดกิจกรรมแนะแนว

กลุ่มตัวอย่าง	\bar{X}	n	S.D	t
ก่อน	36.40	10	1.42	9**
หลัง	45.50	10	2.22	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.1 พบว่าพฤติกรรมความขยันหมั่นเพียรของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือนักเรียนกลุ่มทดลอง หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวมีความขยันหมั่นเพียรเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2.2 เปรียบเทียบความขยันหมั่นเพียรของนักเรียนกลุ่มทดลองหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวกับกลุ่มควบคุมหลังการให้ข้อเสนอแนะดังรายละเอียดที่แสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 4.2 เปรียบเทียบความขยันหมั่นเพียรของนักเรียนกลุ่มทดลองหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวกับกลุ่มควบคุมหลังการให้ข้อเสนอแนะ

การทดลอง	\bar{X}	n	S.D	t
กลุ่มทดลอง	45.50	10	2.22	7.14**
กลุ่มควบคุม	38.40	10	2.01	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.2 พบว่านักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวมีความขยันหมั่นเพียรต่อการเรียนมากกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 นั่น ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2.3 เปรียบเทียบทัศนคติของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว ดังรายละเอียดที่แสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 4.3 เปรียบเทียบทัศนคติของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว

การทดลอง	\bar{X}	n	S.D	t
ก่อน	119.70	10	2.11	31.89**
หลัง	161.90	10	3.84	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.3 พบว่าทัศนคติของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 นั่นคือนักเรียนกลุ่มทดลองหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวมีทัศนคติที่ดีขึ้น ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2.4 เปรียบเทียบทัศนคติของนักเรียนกลุ่มทดลองหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวกับกลุ่มควบคุมหลังได้รับการให้ข้อเสนอแนะ ดังรายละเอียดที่แสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 4.4 เปรียบเทียบทัศนคติของนักเรียนกลุ่มทดลองหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวกับกลุ่มควบคุมหลังได้รับการให้ข้อเสนอแนะ

กลุ่มตัวอย่าง	\bar{X}	n	S.D	t
กลุ่มทดลอง	161.90	10	3.84	35.49**
กลุ่มควบคุม	125.70	10	2.31	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.4 พบว่านักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวมีระดับทัศนคติที่ดีต่อการเรียนดีขึ้นมากกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การเสนอผลการวิจัยเรื่อง “ ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อความ
ขยันหมั่นเพียรและทัศนคติที่ดีต่อการเรียนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาในช่วงชั้นที่ 2
โรงเรียนบ้านหนองไร่ จังหวัดยโสธร ” สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 เพื่อเปรียบเทียบความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติที่ดีต่อการเรียนของ
นักเรียนก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว

1.1.2 เพื่อเปรียบเทียบความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติที่ดีต่อการเรียนของ
นักเรียนที่ได้รับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวและนักเรียนที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะ

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

1.2.1 ประชากร เป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาในช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนบ้าน
หนองไร่ จังหวัดยโสธร พ.ศ. 2547

1.2.2 กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาในช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียน
บ้านหนองไร่ จังหวัดยโสธร ได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจงและโดยสมัครใจ จำนวน 20 คน
จากนั้นจึงแบ่งออกเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยการสุ่มอย่างง่าย กลุ่มละ 10 คน

1.2.3 เครื่องมือการวิจัย ประกอบด้วย

- 1) แบบวัดความขยันหมั่นเพียร
- 2) แบบวัดทัศนคติต่อการเรียน
- 3) ชุดกิจกรรมแนะแนว
- 4) การให้ข้อเสนอแนะ

1.2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนดังนี้

1) ขั้นก่อนการทดลอง

(1) ทำหนังสือราชการเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(2) พบครูแนะแนวประจำโรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือในการจัดกิจกรรม รวมทั้งเตรียมสถานที่ เครื่องมือ และอุปกรณ์ในการทดลอง กำหนดวัน เวลาที่จะจัดกิจกรรม

(3) กำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยการแบ่งออกเป็นสองกลุ่ม คือกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

(4) ผู้วิจัยนำแบบวัดความขยันหมั่นเพียร ซึ่งมีจำนวน 16 ข้อ และแบบทัศนคติต่อการเรียน จำนวน 51 ข้อ ให้นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทำก่อนการทดลอง (Pretest) พร้อมทั้งเก็บคะแนนจากแบบวัดเป็นคะแนนก่อนการทดลอง (Pretest)

2) ขั้นดำเนินการทดลอง สำหรับกลุ่มทดลอง ผู้วิจัยกับครูแนะแนวประจำโรงเรียนสลับกันใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติที่ดีต่อการเรียน จำนวน 12 กิจกรรม ดำเนินกิจกรรมโดยมุ่งเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ ให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม โดยมีการแลกเปลี่ยนความคิด เรียนรู้ ซึ่งกันและกันกับเพื่อนๆและผู้ดำเนินกิจกรรม ซึ่งใช้เวลาสัปดาห์ละ 3 ครั้ง ในวันจันทร์ – วันศุกร์ เวลา 14.00 น – 15.00 น. ครั้งละ 60 นาที โดยเริ่มดำเนินการทดลองตั้งแต่เดือนธันวาคม 2547 – เดือนกุมภาพันธ์ 2548 ส่วนกลุ่มควบคุม ผู้วิจัยกับครูแนะแนวประจำโรงเรียนสลับกันให้ข้อสนทนา ซึ่งจะเน้นผู้ดำเนินกิจกรรมเป็นสำคัญ โดยให้ข้อมูล ความรู้ ใบบางให้นักเรียนทำ ส่วนกิจกรรม วัน เวลา และจำนวนครั้งเหมือนกับกลุ่มทดลองทุกอย่าง

3) ขั้นหลังการทดลอง เมื่อสิ้นการทดลองผู้วิจัยให้นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทำแบบวัดความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติต่อการเรียนหลังการทดลอง (Posttest) โดยใช้แบบวัดชุดเดียวกันกับที่ให้นักเรียนทำก่อนการทดลองและเก็บคะแนนไว้เป็นคะแนนหลังการทดลอง (Posttest) นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

1.2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

- 1) เปรียบเทียบความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติที่ดีต่อการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนกับหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว
- 2) เปรียบเทียบความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติที่ดีต่อการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวกับนักเรียนกลุ่มควบคุมหลังการให้ข้อเสนอแนะ

1.3 ผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้

1.3.1 หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว นักเรียนกลุ่มทดลองมีความขยันหมั่นเพียรสูงกว่าและมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนดีขึ้นมากกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.3.2 หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว นักเรียนกลุ่มทดลองมีความขยันหมั่นเพียรสูงกว่าและทัศนคติที่ดีต่อการเรียนดีขึ้นมากกว่านักเรียนที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ระดับ .01

2. อภิปรายผล

จากการศึกษาผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติที่ดีต่อการเรียนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาในช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนบ้านหนองไร่ จ.ยโสธร ผลจากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติที่ดีต่อการเรียน พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยของความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติที่ดีต่อการเรียนสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เพราะการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่ประกอบไปด้วยเทคนิคต่าง ๆ ได้แก่ การแสดงบทบาทสมมติ กรณีตัวอย่าง การอภิปรายกลุ่ม การใช้สถานการณ์จำลองและเกมเข้ามาสอดแทรกในการทำกิจกรรม ซึ่งแตกต่างไปจากการให้ข้อเสนอแนะที่ครูสอน จึงทำให้นักเรียนรู้สึกสนุกสนานมีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมที่เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง รู้จักวิเคราะห์และการอภิปรายผล ทำให้เกิดการพัฒนาในการเรียนไปในทางที่ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ยูพดี ปิตตะคุ (2537 : 46) ได้ทำการศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

โรงเรียนศรีเอี่ยมอนุสรณ์ สังกัดกรุงเทพฯ พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการใช้ชุดกิจกรรม
แนะแนวมีความขยันหมั่นเพียรในการเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการศึกษารั้งนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ มลิวรรณ นิรมลพิศาล (2539 :
34) ได้ทำการวิจัยเรื่องผลการใช้ชุดการแนะแนวที่มีต่อทัศนคติต่อการเรียนของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสีกัน (วัดนานันท์อุปถัมภ์) กรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนที่ได้ใช้ชุด
การแนะแนวมีทัศนคติต่อการเรียนดีขึ้นมากกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .01 และยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ปรีชา ขุนบุญจันทร์ (2541 : 41) ได้
ศึกษาผลของการใช้ชุดการแนะแนวเพื่อเปลี่ยนทัศนคติต่อวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดโคกพิบูล อำเภอบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา พบว่า นักเรียนที่
มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด่ำมีทัศนคติต่อวิชาคณิตศาสตร์ดีขึ้นหลังจากได้รับการใช้ชุดการแนะแนว
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ภายหลังการทดลองพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อความ
ขยันหมั่นเพียรและทัศนคติต่อการเรียน มีระดับคะแนนเฉลี่ยของความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติ
ต่อการเรียนสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ให้ข้อเสนออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ซึ่ง
เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เพราะชุดกิจกรรมแนะแนวได้สร้างขึ้นอย่างมีระบบ มีวัตถุประสงค์
และเนื้อหาที่มุ่งเน้นที่จะส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนเกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ได้มีการจัด
กิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ โดยการนำเอาเทคนิคต่าง ๆ มา
ใช้ เช่น การแสดงบทบาทสมมติ สถานการณ์จำลอง เกม การอภิปรายกลุ่ม กรณีตัวอย่าง ซึ่งใน
กิจกรรมแต่ละกิจกรรมที่ได้จัดทำขึ้นเปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรม ซึ่งมี
การแลกเปลี่ยนความคิด ประสพการณ์ เรียนรู้ซึ่งกันและกันกับเพื่อน ๆ และผู้ดำเนินกิจกรรมทำใ้
นักเรียนมีความสุข สนุกสนาน เพลิดเพลินในการทำกิจกรรม จึงเกิดผลดีว่าการให้ข้อเสนอเทศ
เพราะการให้ข้อเสนอเทศจะมุ่งเน้นผู้ดำเนินกิจกรรมเป็นสำคัญ โดยการให้ข้อมูล ความรู้ ใ้ทำงานใ้
นักเรียนทำเป็นหลัก ซึ่งนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมไม่มีโอกาสที่จะแสดงความคิดเห็นหรือ
แลกเปลี่ยนความคิด จะมุ่งเน้นวิชาการมาก อาจเป็นสาเหตุที่ทำให้นักเรียนขาดความสนใจ ไม่มี
ความกระตือรือร้น ไม่มีสิ่งกระตุ้นใ้ให้นักเรียนเกิดความรู้สึกรู้สึกตื่นใ้ตื่นใ้ที่จะเกิดความรู้สึกรู้สึกใ้ในการ
เรียนรู้

จากการศึกษาในครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่าผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีความ
ขยันหมั่นเพียรและทัศนคติที่ใ้ต่อการเรียนสามารถเสริมสร้าง กระตุ้นใ้เกิดพฤติกรรมที่แสดงออก
ถึงความขยันหมั่นเพียรใ้เกิดขึ้นได้และทำใ้เกิดทัศนคติที่ใ้ต่อการเรียนได้ เพราะเป็นกิจกรรมที่
มุ่งเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้โดยการนำเอาเทคนิคต่าง ๆ มาสอดแทรกในกระบวนการ

เรียนรู้ของนักเรียนในแต่ละวิชา จะช่วยให้นักเรียนเกิดทัศนคติที่ดีต่อการเรียนไม่ว่าวิชานั้นจะมีเนื้อหาที่ยาก ก็จะทำให้ให้นักเรียนเกิดความขยันหมั่นเพียร มีความสนใจและพยายามที่จะเรียนรู้ ทำให้นักเรียนไม่รู้สึกรู้สึกเบื่อหน่าย ท้อแท้ในการเรียน และยังสอดคล้องกับวิลาวัลย์ บุญวัฒน์ (2536:56) ศึกษาผลการใช้ชุดการแนะแนวที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องสิ่งเสพติดให้โทษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนกันทรารมณ จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 55 คน ผลการทดลองพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอน โดยชุดการแนะแนวมีคะแนนผลสัมฤทธิ์เรื่องสิ่งเสพติดให้โทษสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติที่ดีต่อการเรียนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาในช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนบ้านหนองไร่ จ. ยโสธร สามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีความขยันหมั่นเพียรและมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนดีขึ้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับครู อาจารย์ที่ทำหน้าที่แนะแนวในโรงเรียนดังนี้

3.1 ควรนำชุดกิจกรรมแนะแนวไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนกับนักเรียนในโรงเรียนเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

3.2 ชุดกิจกรรมแนะแนวมีกระบวนการ ขั้นตอน และอุปกรณ์ที่หลากหลาย ผู้ที่จะนำไปใช้จึงควรได้ศึกษารายละเอียดอย่างถี่ถ้วน และฝึกหัดทดลองใช้ก่อนนำไปใช้จริง

4. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

4.1 ควรทำการศึกษาวิจัยผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติต่อการเรียนของนักเรียนในระดับอื่น ๆ เช่น ระดับช่วงชั้นที่ 1 เพื่อเป็นการปลูกฝัง ส่งเสริม พัฒนาตั้งแต่เด็ก

4.2 ควรทำการศึกษาวิจัยผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในด้านอื่นๆ เช่น คุณธรรม จริยธรรม

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสุวรรณ (2526) *จิตวิทยาการศึกษา* กรุงเทพมหานคร มหามกุฏราชวิทยาลัย
 กฤษณา ศักดิ์ศรี (2530) *จิตวิทยาการศึกษา* กรุงเทพมหานคร ภาควิชาจิตวิทยาและการ
 แนะแนว วิทยาลัยครูพระนคร บำรุงสาส์น
- โกศล มีคุณ (2545) “การประเมินคุณภาพเครื่องมือและกิจกรรมแนะแนว” ใน *ประมวลสาระ
 ชุมวิชาการพัฒนาเครื่องมือและกิจกรรมแนะแนว เล่ม 2* หน้าที่ 14 นนทบุรี
 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- จำเนียร ช่วงโชติ (2527) *การฝึกภาคปฏิบัติทางการแนะแนวและให้คำปรึกษา พิมพ์ครั้งที่ 3*
 กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์รุ่งศิลป์การพิมพ์
- จุฬาลักษณ์ มาเป็ง (2540) “ความคิดเห็นของนักเรียนต่อ โครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อ
 ชีวิตของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเชียงใหม่” *วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร์
 มหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่*
- คณะอนุกรรมการพัฒนาคุณภาพวิชาการ กลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กรมวิชาการ (2546) *แนว
 ทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*
 กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
- ชม ภูมิภาค (2520) *จิตวิทยาการเรียนการสอน* กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช
- ชาติชาย พิทักษ์ธนาคม (2544) “ทัศนคติ” *จิตวิทยาการเรียนการสอน* หน้า 96-103
 กรุงเทพมหานคร ภาควิชาปรัชญาธรรมและจริยศึกษา ครุศาสตร์
 มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย
- ณัฐา ระกำพล (2535) “ผลของการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อวินัยในห้องเรียนของนักเรียน
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตรีรัตนบุรี จังหวัดนนทบุรี” *ปริญญาานิพนธ์
 การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร*
- ทัศนีย์ เจริญเลิศ (2538) “ผลของกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อทัศนคติการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของ
 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนขามเฒ่าวิทยา อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัด
 กำแพงเพชร” *ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสานมิตร*

- ธีระ ชัยยุทธชรรยง (2533) “ผลของการใช้ชุดการแนะแนวที่มีต่อการปรับตัวกับเพื่อนต่างเพศ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านหมีวิทยา จังหวัดลพบุรี”
ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
นนทบุรี พนมเขต (2543) “ปัจจัยบางประการที่มีความสัมพันธ์กับความขยันหมั่นเพียรใน
การเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด”
ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
นิชลักษณ์ สุขสวัสดิ์ (2546) “ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยการจัดการเรียนรู้เชิง
ประสบการณ์เพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนปากพอง จังหวัดนครศรีธรรมราช”
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- บุษบากร ตัณฑวรรณ (2545) “การพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเพิ่มการเห็นคุณค่าในตนเอง
ตามแนวคิดของคูเปอร์สมิธ และพฤติกรรมกรรมการเรียนที่พึงประสงค์ของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำในโรงเรียนเขตลาดกระบัง
จังหวัดลำปาง” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- เบญจวรรณ ศรีสุริยกานนท์ (2534) “ผลของการใช้ชุดแนะแนวอาชีพที่มีต่อการทำงานกลุ่ม
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนธนบุรีวรเทพีพถารักษ์
กรุงเทพมหานคร” ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทร-
วิโรฒ ประสานมิตร
- ปกรณ วังสวัสดิ์ (2533) “ผลของการใช้ชุดการแนะแนวอาชีพที่มีต่อความสนใจอาชีพอิสระ
ในท้องถิ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนประจวบวิทยาลัย
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์” ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- ประยงค์ ธรรมสุภา (2546) “ทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาเกษตรศาสตร์
ในคณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์” วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- ประเสริฐ วิเศษกิจ (2524) “การจัดการเรียนการสอนในชั่วโมงแนะแนว” ใน *เอกสาร
ประกอบการอบรมแนะแนวมัธยม กรุงเทพมหานคร*
- ปาริฉัตร ภูมุตนา (2547) “ทัศนคติต่อการเรียนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา
ปีที่ 3 จังหวัดกาฬสินธุ์” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยขอนแก่น

- ปิยะธิดา เกษสุวรรณ (2542) “การเปรียบเทียบผลของการใช้แม่แบบเพื่อนชายและแม่แบบเพื่อนหญิงเพื่อเปลี่ยนแปลงทัศนคติต่อการเรียนกิจกรรมนาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด”
 ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- ปิยะรัตน์ ศรีสมบัติ (2533) “ผลการใช้ชุดแนะแนวที่มีต่อพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนชุมชนบ้านเกร่งไกรสรพงษ์สงเคราะห์ จังหวัดอุดรดิตถ์” ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- ปรีชา วิหคโต (2545) “ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการให้การปรึกษาแบบพฤติกรรมนิยม”
 ใน *ประมวลสาระชุดวิชาทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการให้การปรึกษา*
 หน่วยที่ 9 หน้า 5 – 26 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
 สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- ปรียา สุวรรณเวลา (2546) ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้กลุ่มสัมพันธ์ที่มีต่อการปฏิบัติตนกับเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
 โรงเรียนจะโหนองพิทยาคม จังหวัดสงขลา
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2542) “การพัฒนาเครื่องมือมาตรฐานแนะแนว” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนาเครื่องมือและกิจกรรมแนะแนว* หน่วยที่ 2 หน้า 55 – 105
 นนทบุรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- พลสิทธิ์ สิทธิชมภู (2546) “ทัศนคติและความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่ต่อการเข้าศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา” วิทยานิพนธ์ปริญญา
 ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (ออนไลน์) บทความย่อ ค้นคืนวันที่ 17 สิงหาคม 2547
 จาก <http://www.edu.cmu.ac.th/research/th/Search/result.php>
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2538) *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมสงเคราะห์*
 กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์เจริญผล
- ทิพย์มาศย์ พิมพ์ศักดิ์ (2530) “ผลของการใช้ชุดการแนะแนวอาชีพที่มีต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนนาฏศิลป์ชั้นต้นปีที่ 3 กรุงเทพมหานคร” ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

- พุทธชาติ เพชรสถิตย์ (2535) “การเปรียบเทียบผลของการใช้สถานการณ์จำลองและการอภิปรายกลุ่มที่มีผลต่อพฤติกรรมการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดธรรมมงคล กรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- มลิวรรณ นิรมลพิศาล (2539) “ผลของการใช้ชุดการแนะนำอาชีพที่มีต่อทัศนคติการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสีกัน (วัดนานันท์อุปถัมภ์) กรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- มิลินทร์ สำเนาเงิน (2524) “การศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนจากการประเมินหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2503 และ 252” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- ยุพดี ปิตตะกู (2537) “ผลของการใช้ชุดการแนะนำที่มีความเข้มข้นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนศรีเอี่ยมอนุสรณ์ สังกัด กรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- ราชบัณฑิตยสถาน (2535) พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525 พิมพ์ครั้งที่ 5 กรุงเทพมหานคร อักษรเจริญทัศน์
- ล้วน สายยศ (2544) “ระเบียบสถิติบางประการเพื่อการวิจัย” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการวิจัยทางการแนะแนว* หน้าที่ 4 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- วราภรณ์ แสนศรี (2543) “ความคิดเห็นของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดยโสธรที่มีต่อคุณลักษณะของครูผู้สอนวิชางานเกษตรพื้นฐาน” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (ครุศาสตร์เกษตร) บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
- วันเพ็ญ เกาสมบัดี (2536) “การศึกษาองค์ประกอบที่มีผลต่อความมานะอดสาหะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (จิตวิทยา) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- วิษชุดา เตียวกุล (2528) “ผลการใช้กิจกรรมแนะนำกลุ่มต่อนิสัยในการเรียนและทัศนคติทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2539) การบริหารการตลาด กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์พัฒนาศึกษา
 สมชาย แสงถนอม (2540) “ การเปรียบเทียบผลการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มและการให้
 คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อทัศนคติต่อการเรียนกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี
 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสงขลาสุทธிரอาอุปถัมภ์
 จังหวัดสมุทรปราการ ” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนคริน-
 ทรวโรฒ ประสานมิตร
- สมนึก ปฏิปทานนท์ (2544) “ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อวิชากฎหมายกับผลสัมฤทธิ์ใน
 การเรียนวิชากฎหมายของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์
 บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สมนึก ภัททิยธนี (2546) การวัดผลการศึกษา ภาพลื่นรู้ สำนักพิมพ์ประสานการพิมพ์
- สิริพร ดาวัน (2540) “ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียน
 ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนพิบูลวิทยาลัย จังหวัดลพบุรี” วิทยานิพนธ์
 การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- สุดฤทัย มุขยวงศา (2533) “ผลของการศึกษาเชิงวิทยาแบบกลุ่มโดยแนวความคิดแบบพิจารณา
 ความเป็นจริงที่มีต่อนิสัยและทัศนคติในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3”
 วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- อัจจิมา จินวาลา (2535) “การเปรียบเทียบผลของกิจกรรมกลุ่มและกรณีตัวอย่างที่มีต่อความ
 รับผิดชอบต่อโรงเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนคลองเสื่อน้อย
 กรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทร-
 วิโรฒ ประสานมิตร
- อภิรมย์ พรหมจรรยา ชูติมา ต่อเจริญ และศศิธร ทศนีย์ทิพากร (2540) “ทัศนคติของ
 นักศึกษาและพนักงานโรงแรมที่มีตำแหน่งงานในแผนกต่าง ๆ ของโรงเรียน
 ในจังหวัดภูเก็ต” งานวิจัยโปรแกรมการโรงแรมและท่องเที่ยว วิทยาลัยชุมชนภูเก็ต
 (ออนไลน์) บทความย่อ ค้นคืนวันที่ 17 สิงหาคม 2547
 จาก <http://www.psu.ac.th/researchindex.html>

- อรุณี ชินวงศ์อมร (2535) “ผลการเปรียบเทียบบทบาทสมมติและเทคนิคแม่แบบที่มีต่อการ
 พุคที่เหมาะสมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสมโภชน์กรุงอนุสรณ์
 (200 ปี) กรุงเทพมหานคร” ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีน-
 ครินทร์วิโรฒ ประสานมิตร
- อำพัน ทันสม (2535) “ผลของการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบเหตุผล
 อารมณ์ที่มีต่อทัศนคติในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
 โรงเรียนเมืองสรวงวิทยา จังหวัดร้อยเอ็ด ” ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ ประสานมิตร
- Anastasi, Anne. (1976) *Psychological Testing*. 4th.ed. New York : MacMillan Publishing
 750 p.
- Bem,D.J. (1970) *Beliefs, Attitudes and Human Affairs*. Belmont, CA;Books/col.
- Cogan, Morris L., and Levin Hary (1957) “Studies of Teacher Behavior” *The Journal of
 Experimental Education*. 26 : 135 - 139, (January)
- Good C.V. (1973) *Dictionary of Education*. New York : McGraw – Hill.
- Thornburg, Hershel D. (1975) “ Attitudinal Determinants in Holding Drop out in School”
The Journal of Educationl Research. 68 : 181 – 185; January.
- Thurstone, L.L. (1970) *Attitude Measurement*. Chicago : Rand Mc Nally and Company.

ภาคผนวก ก

แบบวัดความขยันหมั่นเพียรและแบบวัดทัศนคติต่อการเรียน

แบบวัดความขยันหมั่นเพียร

คำชี้แจง

เมื่ออ่านข้อความนี้แล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริง
ของนักเรียนข้อความทั้งหมดนี้ไม่มีคำตอบที่ถูกหรือคำตอบที่ผิด และไม่มีผลใดๆ ต่อผลการเรียน
ของนักเรียน โดยมีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

เกณฑ์ในการตอบมีดังนี้

จริงที่สุด หมายถึง รายการในข้อดังกล่าวตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด

จริงบ้าง หมายถึง รายการในข้อดังกล่าวตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนบ้าง

จริงน้อย หมายถึง รายการในข้อดังกล่าวตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนน้อย

ไม่จริง หมายถึง รายการในข้อดังกล่าวไม่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียน

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น			
		จริงที่สุด (4)	จริงบ้าง (3)	จริงน้อย (2)	ไม่จริง (1)
1	ข้าพเจ้ามีความกระตือรือร้นที่จะเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน				
2	ข้าพเจ้าชอบพูดคุยกับเพื่อนในขณะที่ครูกำลังสอน				
3	ข้าพเจ้ามีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย				
4	ข้าพเจ้ามีความอดทนไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคในการเรียน				
5	ข้าพเจ้าชอบช่วยเหลืองานของครูและเพื่อน				
6	ข้าพเจ้ามีความตั้งใจในการเรียน				
7	ข้าพเจ้าไม่ชอบเรียนวิชาที่มีเนื้อหาที่ยาก				
8	ข้าพเจ้าชอบอ่านหนังสือ				
9	ข้าพเจ้าชอบลอกการบ้าน				
10	ข้าพเจ้ามีความกระตือรือร้นในการมาเรียน				
11	ข้าพเจ้าชอบมองออกไปนอกห้องในขณะที่เรียน				
12	ข้าพเจ้าชอบซักถามครูเรื่องเกี่ยวกับบทเรียน				
13	ข้าพเจ้าสามารถทำงานเสร็จทันตามเวลาที่ครูกำหนด				
14	ข้าพเจ้าไม่กล้าแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทเรียน				
15	ข้าพเจ้าชอบหยอกล้อเพื่อนในขณะที่ครูกำลังสอน				
16	ข้าพเจ้าไม่ยอมให้ความร่วมมือกับเพื่อนในการทำงานถ้าข้าพเจ้าไม่เห็นด้วย				

แบบวัดทัศนคติต่อการเรียน

คำชี้แจง

เมื่ออ่านข้อความนี้แล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริง
ของนักเรียนข้อความทั้งหมดนี้ไม่มีคำตอบที่ถูกหรือคำตอบที่ผิด และไม่มีผลใดๆ ต่อผลการเรียน
ของนักเรียน โดยมีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

ด้านความคิด

เกณฑ์ในการตอบมีดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	นักเรียนเห็นด้วยกับข้อความในรายการอย่างยิ่ง
เห็นด้วย	หมายถึง	นักเรียนเห็นด้วยกับข้อความในรายการ
ไม่เห็นด้วย	หมายถึง	นักเรียนไม่เห็นด้วยกับข้อความในรายการ
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	นักเรียนไม่เห็นด้วยกับข้อความในรายการอย่างยิ่ง

ด้านความรู้สึก

เกณฑ์ในการตอบมีดังนี้

มากที่สุด	หมายถึง	นักเรียนมีความรู้สึกตรงกับข้อความในรายการมากที่สุด
มาก	หมายถึง	นักเรียนมีความรู้สึกตรงกับข้อความในรายการมาก
น้อย	หมายถึง	นักเรียนมีความรู้สึกตรงกับข้อความในรายการน้อย
น้อยที่สุด	หมายถึง	นักเรียนมีความรู้สึกตรงกับข้อความในรายการน้อยที่สุด

ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม

เกณฑ์ในการตอบคำถามมีดังนี้

เป็นประจำ	หมายถึง	นักเรียนทำพฤติกรรมตรงกับข้อความในรายการเป็นประจำ
บ่อยครั้ง	หมายถึง	นักเรียนทำพฤติกรรมตรงกับข้อความในรายการบ่อยครั้ง
นาน ๆ ครั้ง	หมายถึง	นาน ๆ นักเรียนทำพฤติกรรมตรงกับข้อความในรายการสักครั้ง
น้อยครั้งที่สุด	หมายถึง	นักเรียนเกือบไม่เคยทำพฤติกรรมที่ตรงกับข้อความในรายการนั้น

แบบวัดทัศนคติต่อการเรียนด้านความคิด

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น			
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง (4)	เห็นด้วย (3)	ไม่เห็นด้วย (2)	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง (1)
1	สิ่งที่ได้จากการเรียนมีประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต				
2	การเรียนช่วยให้เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ				
3	การศึกษาล่าเรียนช่วยให้ทันต่อเหตุการณ์ในปัจจุบัน				
4	การเรียนช่วยให้มีช่วยทำให้การคิด และการตัดสินใจได้ดี				
5	เราสามารถนำสิ่งที่ได้จากการเรียนไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันได้				
6	การเรียนช่วยให้คนฉลาดมีปฏิภาณไหวพริบดี				
7	การเรียนช่วยให้มีโอกาสประกอบอาชีพที่มั่นคง				
8	การเรียนช่วยให้สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้				
9	สิ่งที่ได้จากการเรียนหนังสือทำให้ข้าพเจ้ามีนิสัยรักการ อ่าน				
10	การเรียนช่วยให้รู้ถึงภัยต่าง ๆ ในสังคม				
11	การเรียนมีความสำคัญต่อการพัฒนาความรู้ ความสามารถ และทักษะในด้านต่าง ๆ				
12	ข้าพเจ้าคิดว่าเรียนไปแล้วก็ไม่ได้นำไปใช้				
13	ข้าพเจ้าต้องการเรียน เพราะต้องการมีความรู้ ความสามารถเหมือนคนอื่น				
14	ข้าพเจ้าต้องการเรียน เพราะสามารถเลือกประกอบอาชีพที่ ดีได้				
15	ข้าพเจ้าต้องการเรียน เพราะทำให้สามารถนำความรู้ไป ช่วยเหลือผู้อื่นได้				
16	หลังจากมาเรียน ทำให้ข้าพเจ้ามีความเชื่อมั่นในตนเอง				
17	ข้าพเจ้าคิดว่า การเรียน ไม่ได้ช่วยให้หาอาชีพทำได้ง่ายกว่า การไม่เรียน				
18	การเรียนไม่ได้ช่วยให้ข้าพเจ้ามีความปลอดภัยในชีวิต มากกว่าการไม่เรียน				

แบบวัดทัศนคติต่อการเรียนด้านความรู้สึ

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น			
		มากที่สุด (4)	มาก (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1	ข้าพเจ้าไม่ชอบเรียนบางวิชา เพราะว่ามีเนื้อหาที่ยาก				
2	ข้าพเจ้าชอบเรียนหนังสือ เพราะทำให้มีเพื่อนมาก				
3	ข้าพเจ้าไม่ชอบทำกิจกรรมในวิชาที่เรียน ไม่รู้เรื่อง				
4	ข้าพเจ้าชอบเรียนหนังสือ เพราะจะทำให้มีอาชีพที่มั่นคงในอนาคตได้				
5	ข้าพเจ้ารู้สึกเบื่อหน่ายในการตอบคำถาม เกี่ยวกับบทเรียนที่เรียน ไม่เข้าใจ				
6	ข้าพเจ้ามีความสุขเมื่อได้มาโรงเรียน				
7	ข้าพเจ้ารู้สึกท้อแท้ในการอ่านแบบเรียนวิชาภาษาอังกฤษ				
8	ข้าพเจ้ารู้สึกดีใจ เมื่อครูไม่สั่งการบ้านให้ทำ				
9	ข้าพเจ้ารู้สึกกังวลใจ ทุกครั้งที่ต้องออกไปพูดหน้าห้อง				
10	ข้าพเจ้ารู้สึกดีใจ เมื่อได้รับคำชมจากครูและเพื่อน ๆ				
11	ข้าพเจ้าไม่ชอบทำการบ้านในวิชาที่เรียนไม่รู้เรื่อง				
12	ข้าพเจ้ารู้สึกดีใจ เมื่อครูไม่มาสอนในบางวิชา				
13	ข้าพเจ้าไม่ชอบเรียนวิชาภาษาอังกฤษ เพราะอ่านไม่ออก				
14	ข้าพเจ้าอยากหนีเรียน เมื่อมีสิ่งอื่นที่น่าสนใจกว่า				
15	ข้าพเจ้ารู้สึกภูมิใจ เมื่อผลสอบออกมาดีกว่าเพื่อนที่แล้ว				

แบบวัดทัศนคติต่อการเรียนด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น			
		เป็นประจำ (4)	บ่อยครั้ง (3)	นานๆ ครั้ง (2)	น้อยครั้ง ที่สุด (1)
1	ข้าพเจ้ามาเรียนสม่ำเสมอ				
2	ข้าพเจ้ามักจะทำงานเพียงคนเดียว				
3	ข้าพเจ้าพยายามทบทวนและฝึกฝนบทเรียนอย่างสม่ำเสมอ				
4	ข้าพเจ้าตอบคำถามเกี่ยวกับบทเรียน ในทุกวิชา				
5	ข้าพเจ้าพยายามเรียนให้ได้คะแนนดีทุกวิชา				
6	ข้าพเจ้าทบทวนเนื้อหาที่เรียนในเวลาว่าง				
7	ข้าพเจ้าจะไม่เลือกเรียนวิชาที่ข้าพเจ้าไม่ชอบ				
8	ข้าพเจ้ามักเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน และเข้าร่วมกลุ่มกับเพื่อน ๆ เสมอ ในการทำงาน				
9	ข้าพเจ้ามักแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับบทเรียนในวิชาที่ชอบ				
10	ข้าพเจ้ามักให้ความช่วยเหลือเพื่อน เมื่อเพื่อนเรียนแล้วไม่เข้าใจ				
11	ขณะที่ครูกำลังสอนข้าพเจ้าคุยกับเพื่อน				
12	ข้าพเจ้าใช้เวลาในการเล่นมากกว่าการทบทวนบทเรียน				
13	ข้าพเจ้าเข้าเรียนทันเวลา				
14	ข้าพเจ้าทำงานส่งทันเวลา				
15	ข้าพเจ้ามักลออกการบ้านเพื่อน				
16	เมื่ออยู่ในห้องเรียน ข้าพเจ้ามักนั่งใจลอยมองออกไปนอกห้องเรียน				
17	เวลาทำงานข้าพเจ้ามักจะขออืมอุปกรณ์การเรียนกับเพื่อน				
18	ก่อนมาเรียน ข้าพเจ้ามักเตรียมอุปกรณ์การเรียนมาพร้อม				

ภาคผนวก ข

โปรแกรมการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว

**ชุดกิจกรรมแนะแนว
สำหรับกลุ่มทดลอง**

ครั้งที่	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
1 60 นาที	ปฐมนิเทศ	1. เพื่อสร้างความคุ้นเคยระหว่างผู้เข้าร่วมกิจกรรมและผู้วิจัย 2. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจถึงความหมายของความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติต่อการเรียนในทิศทางเดียวกัน 3. เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับกิจกรรมช่วงต่อไป	1. ผู้วิจัย ทักทายนักเรียนพร้อมทั้งแนะนำตัวกับนักเรียนและให้นักเรียนแนะนำตัวจนครบทุกคน 2. ผู้วิจัยชี้แจงให้นักเรียนทราบและเข้าใจวัตถุประสงค์ วิธีการ บทบาท และหน้าที่ของนักเรียนที่จะต้องปฏิบัติตลอดระยะเวลาที่เข้าร่วมกิจกรรม 3. ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัยเกี่ยวกับรายละเอียดต่าง ๆ ที่ได้ชี้แจงไปแล้ว 4. ผู้วิจัยให้นักเรียนตอบแบบวัดความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติต่อการเรียน 5. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่นเกมเพื่อสร้างความคุ้นเคย โดยให้จับสลากหาคู่เพื่อผลัดกันซักถามข้อมูลส่วนตัวแล้วแนะนำให้เพื่อน ได้รู้จักให้มากขึ้น 6. ผู้วิจัยอธิบายเกี่ยวกับความหมายและความสำคัญของความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติต่อการเรียนให้นักเรียนทราบและเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถาม 7. ผู้วิจัยนัดหมายเกี่ยวกับวัน เวลา และสถานที่ในการเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งต่อไป การประเมินผล 1. สังเกตจากการให้ความร่วมมือ การมีส่วนร่วมและความตั้งใจของนักเรียนในการเรียนรู้วิธีการและการเจริญภาวนา 2. สังเกตจากการสนทนา แสดงความคิดเห็น ซักถามของนักเรียน

ครั้งที่	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
2 60 นาที	ขยันเรียน กันมันดีนะ	เพื่อส่งเสริมให้นักเรียน เกิดทัศนคติที่ดีต่อการเรียน และมีความขยันหมั่นเพียร	<p>1. ขั้นนำเข้าสู่กิจกรรม</p> <p>ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียนเรื่องการเรียนในวิชาต่าง ๆ ซึ่งบางคนอาจจะเรียนเก่งและมีความชอบในบางวิชา และเรียนไม่เก่งและไม่ชอบในบางวิชา มีความแตกต่างกันออกไป พร้อมทั้งอธิบายให้นักเรียนทราบถึงกิจกรรมที่จะทำในครั้งนี้</p> <p>2. ขั้นกิจกรรม</p> <p>2.1 ครูแนะแนวให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 2 กลุ่ม โดยการให้ออกมาขึ้นเรียงแถวหน้ากระดาน 2 แถวแล้วให้เป่ายางจุกกันแบ่งเป็นกลุ่มแพ็กกับชนะ เมื่อได้กลุ่มแล้วให้แต่ละกลุ่มเลือกหัวหน้า และเลขานุการ แล้วแจกเอกสารกรณีตัวอย่าง</p> <p>2.2 ครูแนะแนวให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน และช่วยกันตอบคำถามที่กำหนดให้ทำยกรณีสตัวอย่าง</p> <p>2.3 ครูแนะแนวให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาออกมารายงานตอบคำถามที่ได้ช่วยกันทำ</p> <p>3. ขั้นสรุป</p> <p>3.1 ครูแนะแนวและนักเรียนร่วมกันสรุปอีกครั้ง พร้อมทั้งซักถามนักเรียนเพิ่มเติมและเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถามข้อสงสัย</p> <p>3.2 ครูแนะแนวนัดวัน เวลา ที่จะทำกิจกรรมในครั้งต่อไป</p> <p>4. การประเมินผล</p> <p>4.1 สังเกตจากการให้ความร่วมมือ การมีส่วนร่วม และความตั้งใจของนักเรียนใน การอภิปรายกลุ่ม และการตอบคำถาม</p> <p>4.2 สังเกตจากการสนทนา แสดงความคิดเห็น ซักถามของนักเรียน</p>

ครั้งที่	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
3 60 นาที	ร่วมมือร่วมใจ	<p>1. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีพฤติกรรมในการทำงานร่วมกับผู้อื่นที่ดี</p> <p>2. เพื่อให้รู้จักการให้ความร่วมมือกับเพื่อนในการทำงานเป็นกลุ่ม ความเป็นกันเอง รับผิดชอบต่อหน้าที่ร่วมกัน และมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน</p>	<p>1. ขั้นนำเข้าสู่กิจกรรม ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียนเรื่องการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม การให้ความร่วมมือกับเพื่อน การมีความรับผิดชอบต่อน้ำที่พร้อมทั้งอธิบายให้นักเรียนทราบถึงกิจกรรมที่จะทำในครั้งนี้</p> <p>2. ขั้นกิจกรรม</p> <p>2.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 2 กลุ่ม โดยการให้ออกมายืนเรียงแถวหน้ากระดาน แล้วให้นับ 1, 2 จากนั้นให้นักเรียนที่นับเลข 1 กลับเข้าไปนั่งอยู่ฝั่งขวา ส่วนคนที่นับเลข 2 ให้ไปนั่งฝั่งซ้าย แล้วให้จัดที่นั่งออกเป็นกลุ่ม</p> <p>2.2 ผู้วิจัยแบ่งกระดานคำออกเป็น 2 ฝั่ง และให้นักเรียนช่วยออกมาตีรูปภาพต่าง ๆ บนกระดานคำ ฝั่งละ 6 รูป จากนั้นนำกล่องที่ใส่พยัญชนะภาษาอังกฤษออกมาตั้งให้แต่ละกลุ่ม เพื่อให้ นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันนำพยัญชนะไปประกอบเป็นชื่อรูปภาพแต่ละรูปที่กลุ่มได้รับผิดชอบ ภายในเวลา 10 นาที</p> <p>2.3 ผู้วิจัยให้แต่ละกลุ่มช่วยกันหาตัวอักษรในกล่องไปประกอบเป็นชื่อรูปภาพ เมื่อประกอบเสร็จแล้วให้กลับมานั่งที่ให้เรียบร้อยแล้วตรวจทานอีกครั้งว่าถูกต้องหรือไม่ กำหนดผิดก็ให้ช่วยกันแก้ไข</p> <p>3. ขั้นสรุป</p> <p>3.1 ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันตรวจสอบแต่ละรูป ถ้ามีรูปใดประกอบชื่อผิดก็ให้นักเรียนทุกคนช่วยกันแก้ไขให้ถูกต้อง</p> <p>3.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนทุกคนอ่านคำศัพท์แต่ละคำบนกระดานพร้อมแปลความหมายโดยพร้อมเพรียงกัน และให้นักเรียนทุกคนปรบมือให้กับตนเองที่ทำงานร่วมกันจนสำเร็จลุล่วงด้วยดี</p>

			<p>3.3 ผู้วิจัยและนักเรียนช่วยกันสรุปอีกครั้งว่าได้อะไรบ้างจากการทำกิจกรรมในครั้งนี้ และนัดวันเวลาที่จะทำกิจกรรมในครั้งต่อไป</p> <p>4. การประเมินผล</p> <p>4.1 สังเกตจากการให้ความร่วมมือ การมีส่วนร่วม และความตั้งใจของนักเรียนในการทำกิจกรรม</p> <p>4.2 สังเกตจากความกระตือรือร้นของนักเรียนในการทำกิจกรรม</p> <p>4.3 สังเกตจากสีหน้า ท่าทาง ของนักเรียน</p>
--	--	--	---

ครั้งที่	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
4 60 นาที	มีอะไรอยู่ ในการเรียน	เพื่อให้นักเรียนได้เห็น ถึงความสำคัญของการเรียน	<p>1. ขั้นนำเข้าสู่กิจกรรม</p> <p>ครูแนะนำสนทนากับนักเรียนเรื่องความสำคัญของการเรียน พร้อมทั้งอธิบายให้นักเรียนทราบถึงกิจกรรมที่จะทำในครั้งนี้</p> <p>2. ขั้นกิจกรรม</p> <p>2.1 ครูแนะนำขออาสาสมัครจำนวน 2 คน เพื่อที่จะแสดงบทบาทสมมติในกรณีตัวอย่างให้เพื่อนดู และให้นักเรียนปรบมือให้กับเพื่อนที่อาสาออกไปแสดง</p> <p>2.2 ครูแนะนำแจกบทให้อาสาสมัครแสดงและเพื่อนๆ ตั้งใจฟังและดูเพื่อน เพื่อตอบคำถามเมื่อเพื่อนแสดงจบ</p> <p>2.3 ครูแนะนำให้นักเรียนปรบมือให้กับเพื่อนเมื่อเพื่อนแสดงจบ และให้นักเรียนกลับไปนั่งที่</p> <p>2.4 ครูแนะนำถามคำถามเกี่ยวกับการแสดงที่จบไปแล้วให้นักเรียนทุกคนช่วยกันตอบ และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่เพื่อนแสดงให้ดู</p> <p>3. ขั้นสรุป</p> <p>ครูแนะนำและนักเรียนช่วยกันสรุปอีกครั้งว่าได้อะไรบ้างจากการทำกิจกรรมในครั้งนี้ และนัดวัน เวลา ที่จะทำกิจกรรมในครั้งต่อไป</p> <p>4. การประเมินผล</p> <p>สังเกตจากการให้ความร่วมมือ การตอบคำถาม การสรุป สีน้า ทำทางของนักเรียน</p>

ครั้งที่	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
5 60 นาที	ทัศนคติ ในการเรียน	1. เพื่อให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน 2. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่สนใจในการเรียน	1. ขั้นนำเข้าสู่กิจกรรม ผู้วิจัยสนทนาซักถามเรื่องการเรียนในห้องเรียนในวิชาที่ผ่านมา ซึ่งบางคนมีความสนใจในการเรียนมากและบางคนมีความสนใจน้อยก็มีความแตกต่างกันออกไป พร้อมทั้งอธิบายให้นักเรียนทราบถึงกิจกรรมที่จะทำในครั้งนี้ 2. ขั้นกิจกรรม 2.1 ผู้วิจัยเล่าเรื่องจากกรณีตัวอย่างให้ฟัง 2.2 ผู้วิจัยซักถามนักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมของบุคคลในกรณีตัวอย่างว่าเป็นอย่างไร ควรนำไปเป็นแบบอย่างหรือไม่ และนักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับกรณีนี้ โดยให้นักเรียนทุกคนได้ตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นของตนเอง 2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนทุกคนปรบมือให้กับตนเองที่ตอบคำถามและกล้าแสดงความคิดเห็น 3. ขั้นสรุป 3.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดที่ได้จากกิจกรรม และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม 3.2 ผู้วิจัย นัดวัน เวลา ที่จะทำกิจกรรมในครั้งต่อไป 4. การประเมินผล 4.1 สังเกตจากการตอบคำถาม การแสดงความคิดเห็น การสรุป ของนักเรียนแต่ละคน 4.2 สังเกตจากการตั้งใจฟัง ความสนใจของนักเรียน

ครั้งที่	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
6 60 นาที	เหม่อลอย ไปไหน ตั้งใจดีกว่า	<p>1. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจถึงผลดีของการตั้งใจเรียนและผลเสียของการไม่ตั้งใจเรียน</p> <p>2. เพื่อให้นักเรียนเห็นถึงความสำคัญของการตั้งใจเรียน</p>	<p>1. ขั้นนำเข้าสู่กิจกรรม</p> <p>ครูแนะนำสนทนาและซักถามนักเรียนว่า ถ้าในขณะที่ครูสอนแล้วนักเรียนไม่ตั้งใจเรียนไม่สนใจที่จะฟังครู เพราะมีวุ่นแต่หอยก้อพูดคุยกัน หรือนั่งมองออกไปนอกห้องเรียน นักเรียนคิดว่าเป็นการกระทำที่เหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด พร้อมทั้งอธิบายให้นักเรียนทราบถึงกิจกรรมที่จะทำในครั้งนี้</p> <p>2. ขั้นกิจกรรม</p> <p>2.1 ครูแนะนำแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม โดยการให้นักเรียนออกมาจับสลากชื่อสัตว์บกและสัตว์น้ำ แล้วให้นั่งแยกกันเป็นกลุ่ม</p> <p>2.2 ครูแนะนำแจกใบงานให้แต่ละกลุ่ม ช่วยกันอภิปรายถึงผลดีของการตั้งใจเรียน และผลเสียของการไม่ตั้งใจเรียน</p> <p>2.3 ครูแนะนำให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนกลุ่มลุกขึ้นรายงานผลการสรุปของกลุ่มตนเองให้เพื่อนๆ ฟัง พร้อมทั้งซักถามนักเรียนเพิ่มเติมเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนได้ใช้ความคิดหาเหตุผลในการตอบคำถาม</p> <p>3. ขั้นสรุป</p> <p>3.1 ครูแนะนำและนักเรียนช่วยกันสรุปผลดีของการตั้งใจเรียนและผลเสียของการไม่ตั้งใจเรียน และให้นักเรียนปรบมือให้กับตัวเอง</p> <p>3.2 ครูแนะนำ นัดวัน เวลา ที่จะทำกิจกรรมในครั้งต่อไป</p> <p>4. การประเมินผล</p> <p>4.1 สังเกตจากการตอบคำถาม การแสดงความคิดเห็น การสรุป ของนักเรียนแต่ละกลุ่ม</p> <p>4.2 สังเกตจาก ความสนใจของนักเรียน</p>

ครั้งที่	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
7 60 นาที	ใครลืมนั่ง เอ๋ย	<p>1. เพื่อให้นักเรียนรู้จักเตรียมอุปกรณ์การเรียนให้พร้อมก่อนมาเรียนหนังสือในแต่ละวัน</p> <p>2. เพื่อให้นักเรียนเห็นถึงความสำคัญของการเตรียมอุปกรณ์ในการเรียน</p>	<p>1. ขั้นนำเข้าสู่กิจกรรม ผู้วิจัยสนทนาและซักถามนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องอุปกรณ์การเรียน ความสำคัญ พร้อมทั้งอธิบายให้นักเรียนทราบถึงกิจกรรมที่จะทำในครั้งนี้</p> <p>2. ขั้นกิจกรรม</p> <p>2.1 ผู้วิจัยแจกกระดาษและดินสอให้นักเรียนแต่ละคน แล้วให้นักเรียนสำรวจตรวจสอบกระเป๋านักเรียนของตนเองว่าวันนี้ใครเตรียมอุปกรณ์การเรียนมามีอะไรบ้าง และลืมนั่งอะไรมาบ้าง</p> <p>2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนที่เตรียมอุปกรณ์การเรียนมาครบให้ออกมายืนหน้าห้องแล้วให้เพื่อนๆ ปรบมือให้ จากนั้นให้บอกวิธีการเตรียมอุปกรณ์การเรียนให้เพื่อนๆ ฟังแล้วกลับไปนั่งที่</p> <p>2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนที่มีอุปกรณ์ไม่ครบลุกขึ้นบอกว่าตนเองลืมนั่งอะไรมาบ้าง เพราะเหตุใด</p> <p>2.4 ให้นักเรียนสรุปถึงผลดีของการเตรียมอุปกรณ์การเรียนมาให้พร้อม และมีวิธีจัดเตรียมอุปกรณ์การเรียนในแต่ละวันอย่างไร</p> <p>3. ขั้นสรุป</p> <p>3.1 ผู้วิจัยและนักเรียนช่วยกันสรุปผลดีของการเตรียมอุปกรณ์การเรียนให้พร้อม ความสำคัญของอุปกรณ์การเรียน เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนได้เห็นถึงความสำคัญยิ่งขึ้น</p> <p>3.2 ผู้วิจัย นัดวัน เวลา ที่จะทำกิจกรรมในครั้งต่อไป</p> <p>4. การประเมินผล</p> <p>4.1 สังกเกตจากการตอบคำถาม การแสดงความคิดเห็นของนักเรียน</p> <p>4.2 สังกเกตจาก ความสนใจของนักเรียน</p>

ครั้งที่	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
8 60 นาที	จับคู่ถาม ตอบ	<p>1. เพื่อให้ให้นักเรียนเข้าใจถึงผลดีของการถามการตอบ และผลเสียของการไม่ถาม และไม่ตอบคำถามของครูเกี่ยวกับบทเรียน</p> <p>2. เพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนมีความกระตือรือร้น ที่จะซักถาม และตอบคำถามของครูเกี่ยวกับบทเรียน</p>	<p>1. ขั้นนำเข้าสู่กิจกรรม ครูสนทนาและซักถามนักเรียนว่าในขณะที่ครูสอนถ้าครูถามเกี่ยวกับบทเรียนแล้วนักเรียนไม่ตอบคำถามของครู หรือไม่ซักถามครูเวลาที่ไม่ว่างใจ หรือมีปัญหา นักเรียนคิดว่าการกระทำดังกล่าวเหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด และมีผลดีผลเสียอย่างไร พร้อมทั้งอธิบายให้นักเรียนทราบถึงกิจกรรมที่จะทำในครั้งนี้</p> <p>2. ขั้นกิจกรรม</p> <p>2.1 ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม โดยให้เล่นเกมโอน้อยออก แล้วให้นั่งเป็นกลุ่ม</p> <p>2.2 ครูวางรูปภาพ จำนวน 10 แผ่น ไว้บนโต๊ะ ด้านซ้าย และแถบกระดาษคำตอบ 10 แผ่น ไว้ด้านขวา ซึ่งครูได้ติดแถบกระดาษคำตอบทั้งหมดไว้บนกระดานอีกชุดหนึ่ง</p> <p>2.3 ครูให้นักเรียนแต่ละคนออกมาเลือกรูปภาพคนละ 1 รูป ซึ่งแต่ละรูปจะมีคำถามติดอยู่ด้านหลัง แล้วให้นักเรียนไปหาคำตอบที่ตรงกับคำถามที่ตัวเองได้ไปติดบนกระดานเมื่อเสร็จแล้วก็ให้กลับมานั่งที่ กลุ่มใดเสร็จก่อนก็จะเป็นฝ่ายชนะ</p> <p>2.4 ครูให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมาอ่านประโยคคำถามและคำตอบของแต่ละข้อว่าถูกต้องหรือไม่ถ้าไม่ถูกต้องก็ให้เพื่อนๆช่วยแก้ไข</p> <p>3. ขั้นสรุป ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากกิจกรรมนี้ และครูสรุปเพิ่มเติมเกี่ยวกับผลดีผลเสียของการถามและการตอบคำถามเกี่ยวกับบทเรียน พร้อมทั้ง นัดวัน เวลา ที่จะทำกิจกรรมในครั้งต่อไป</p> <p>4. การประเมินผล</p> <p>4.1 นักเรียนสามารถหาแถบประโยคคำตอบตรงกับคำถามของตนเองได้</p> <p>4.2 สัมผัสจากความสนใจการให้ความร่วมมือ</p>

ครั้งที่	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
9 60 นาที	การแสดง ความ คิดเห็น	<p>1. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจถึงผลดีของการถามการตอบ และผลเสียของการไม่ถาม และไม่ตอบคำถามของครูเกี่ยวกับบทเรียน</p> <p>2. เพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนมีความกระตือรือร้น ที่จะซักถาม และตอบคำถามของครูเกี่ยวกับบทเรียน</p>	<p>1. ขั้นนำเข้าสู่กิจกรรม ผู้วิจัยสนทนาและซักถามนักเรียนว่าในขณะที่ครูสอนถ้าครูถามเกี่ยวกับบทเรียนแล้วนักเรียนไม่ตอบคำถามของครู หรือไม่ซักถามครูเวลาที่ไม่ว่าเข้าใจหรือมีปัญหา นักเรียนคิดว่าการกระทำดังกล่าวเหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด และมีผลดีผลเสียอย่างไร พร้อมทั้งอธิบายให้นักเรียนทราบถึงกิจกรรมที่จะทำในครั้งนี้</p> <p>2. ขั้นกิจกรรม</p> <p>2.1 ผู้วิจัยเล่าเรื่องสถานการณ์จำลองเรื่องช่วยกันคิดดีกว่าโดยย่อ และขออาสาสมัครจำนวน 4 คน เพื่อที่จะแสดงแล้วแจกบทบาทสถานการณ์จำลองให้เพื่อศึกษาและซักซ้อมในขณะที่เพื่อนจัดสถานที่</p> <p>2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนแสดงบทบาทไปตามลำดับเหตุการณ์ ส่วนคนที่ไม่ได้แสดงให้ตั้งใจดู</p> <p>2.3 เมื่อแสดงจบผู้วิจัยให้นักเรียนปรบมือให้กับเพื่อนที่ออกไปแสดง และให้นักเรียนทุกคนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาท บรรยากาศของการแสดง การกระทำของตัวละครแต่ละตัวว่าเป็นอย่างไรบ้าง มีผลดี ผลเสียอย่างไร และควรทำตัวอย่างไร</p> <p>3. ขั้นสรุป</p> <p>3.1 ให้นักเรียนสรุปข้อคิดที่ได้จากสถานการณ์จำลอง</p> <p>3.2 ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติมถึงผลดีของการแสดงความคิดเห็นว่ามีประโยชน์ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น พร้อมทั้ง นัดวัน เวลา ที่จะทำกิจกรรมในครั้งต่อไป</p> <p>4. การประเมินผล</p> <p>4.1 สังเกตจากการแสดงความคิดเห็น การให้ความร่วมมือ ความสนใจของนักเรียน</p> <p>4.2 สังเกตจาก สีหน้า ท่าทางของนักเรียน</p>

ครั้งที่	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
10 60 นาที	ฟังหน่วย คนดี	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจถึงพฤติกรรมที่ดีในการตั้งใจฟังครูอธิบายในขณะที่สอน 2. เพื่อให้นักเรียนรู้ถึงประโยชน์ของการฟังและผลเสียของการไม่ตั้งใจฟัง 3. รู้จักปฏิบัติตนเป็นผู้ฟังที่ดี 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ขั้นนำเข้าสู่กิจกรรม ครูสนทนาและซักถามนักเรียนว่า ควรจะปฏิบัติตนอย่างไรบ้าง เวลาที่ครูกำลังสอน พร้อมทั้งอธิบายให้นักเรียนทราบถึงกิจกรรมที่จะทำในครั้งนี้นี้ 2. ขั้นกิจกรรม <ol style="list-style-type: none"> 2.1 ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 2 กลุ่ม โดยให้นักเรียนเป่ายางจุกกันแบ่งเป็นฝ่ายแพ้กับชนะ แล้วให้เลือกหัวหน้ากลุ่มและเลขานุการ 2.2 ครูแจกคำถามให้กับนักเรียนแต่ละกลุ่ม แล้วให้นักเรียนระดมพลังสมองตอบคำถามที่กำหนดให้ ภายในเวลา 10 นาที 2.3 เมื่อครบกำหนดเวลา ครูให้นักเรียนส่งตัวแทนกลุ่มออกมาตอบคำถามหน้าชั้นและครูกระตุ้นให้นักเรียนช่วยตอบเพิ่มเติมจากที่เพื่อนตอบ 3. ขั้นสรุป <ol style="list-style-type: none"> 3.1 ให้นักเรียนทุกคนอ่านคำถามและคำตอบพร้อมกันอีกครั้งและให้ซักถามข้อสงสัยเพิ่มเติม 3.2 ครูสรุปเพิ่มเติมว่าการตั้งใจฟังครูสอนจะทำให้เข้าใจบทเรียนได้ดีและไม่รบกวนคนอื่น พร้อมทั้ง นัดวัน เวลา ที่จะทำกิจกรรมในครั้งต่อไป 4. การประเมินผล <ol style="list-style-type: none"> 4.1 สังเกตจากการให้ความร่วมมือตอบคำถามของนักเรียน 4.2 สังเกตจาก ความสนใจ สีหน้า ท่าทางของนักเรียน

ครั้งที่	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
11 60 นาที	ขยันหมั่นเพียร คืออะไร ใครรู้บ้าง	<p>1. เพื่อให้นักเรียนมองเห็นถึงความสำคัญของการขยันหมั่นเพียรในการเรียน</p> <p>2. เพื่อให้นักเรียนทราบถึงพฤติกรรมของความขยันหมั่นเพียรว่าเป็นอย่างไร</p>	<p>1. ชำนาญเข้าสู่กิจกรรม</p> <p>ผู้วิจัยสนทนาและซักถามนักเรียนเกี่ยวกับความสำคัญของการขยันหมั่นเพียรในการเรียน พร้อมทั้งอธิบายให้นักเรียนทราบถึงกิจกรรมที่จะทำในครั้งนี้</p> <p>2. ชำนาญกิจกรรม</p> <p>2.1 ผู้วิจัยแบ่งครึ่งกระดาษดำให้เป็น 2 ด้าน ด้านหนึ่งเขียนหัวข้อว่าพฤติกรรมของความขยันหมั่นเพียร อีกด้านเขียนว่าพฤติกรรมของความเกียจคร้าน</p> <p>2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนออกมาจับสลากข้อความในกล่องทีละคน เมื่อเปิดดูแล้วก็ให้ออกไปเขียนข้อความที่ได้บนกระดาษดำด้านที่ตนเองคิดว่าเป็นพฤติกรรมที่ถูกต้อง</p> <p>2.3 เมื่อครบทุกคนแล้ว ให้ทุกคนช่วยกันตรวจดูว่าข้อความที่เขียน ในแต่ละด้านถูกต้องหรือไม่ ถ้าไม่ถูกต้องก็ช่วยกันแก้ไข</p> <p>3. ชำนาญสรุป</p> <p>3.1 ให้นักเรียนทุกคนอ่านหัวข้อและข้อความที่เขียนบนกระดาษดำแต่ละด้านพร้อมกันอีกครั้ง และช่วยกันสรุปถึงความสำคัญและพฤติกรรมของความขยันหมั่นเพียร โดยผู้วิจัยซักถามเพิ่มเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนได้รู้จักคิด</p> <p>3.2 ครูสรุปเพิ่มเติมพร้อมทั้ง นัดวัน เวลา ที่จะทำกิจกรรมในครั้งต่อไป</p> <p>4. การประเมินผล</p> <p>4.1 สังเกตจากการให้ความร่วมมือ การสรุปการตอบคำถาม ของนักเรียน</p> <p>4.2 สังเกตจาก ความสนใจ สีหน้า ท่าทางของนักเรียน</p>

ครั้งที่	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
12 60 นาที	ปัจฉิมนิเทศ	<p>1. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจถึงความหมายสามารถสรุปถึงลักษณะของพฤติกรรมต่างๆและประโยชน์ของความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติที่ดีต่อการเรียนเพื่อเป็นแนวทางในการนำไปปฏิบัติต่อไป</p> <p>2. เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความรู้สึกจากการที่ได้เข้าร่วมกิจกรรม และซักถามข้อสงสัยจากกิจกรรมที่ได้ทำ</p> <p>3. เพื่อเป็นการกล่าวขอบคุณครูและนักเรียนที่ได้ให้ความร่วมมือด้วยดีในการทำกิจกรรมที่ผ่านมา</p>	<p>1. ขั้นนำเข้าสู่กิจกรรม ครูและผู้วิจัยสนทนาและซักถามนักเรียนว่าควรมีความขยันหมั่นเพียรในการเรียนหรือไม่ เพราะเหตุใด และควรมีทัศนคติอย่างไรจึงจะเกิดผลดีในการเรียน</p> <p>2. ขั้นกิจกรรม</p> <p>2.1 ครู/ผู้วิจัยให้นักเรียนทุกคนบอกความหมาย ความสำคัญ และพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติต่อการเรียน</p> <p>2.2 ครู/ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปถึงประโยชน์ที่จะได้รับของการขยันหมั่นเพียรและการมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน โดยครู/ผู้วิจัยสรุปเพิ่มจากที่นักเรียนไม่ได้กล่าวถึง</p> <p>3. ขั้นสรุป</p> <p>3.1 เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถามเพิ่มเติม และให้นักเรียนแต่ละคนได้แสดงความรู้สึกที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมที่ผ่านมา</p> <p>3.2 ให้นักเรียนทุกคนทำแบบวัดความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติต่อการเรียน และตอบคำถามปลายเปิดเพื่อให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นได้เต็มที่</p> <p>3.3 ให้นักเรียนทุกคนปรบมือให้กับตัวเองที่สามารถทำกิจกรรมได้สำเร็จลุล่วงด้วยดี และผู้วิจัยกล่าวขอบคุณครูและนักเรียนที่ได้ให้ความร่วมมือด้วยดีโดยตลอดมา</p> <p>4. การประเมินผล</p> <p>4.1 สังเกตจากการให้ความร่วมมือตอบคำถาม ความสนใจ สีหน้า ท่าทางของนักเรียน</p> <p>4.2 สังเกตจากการทำแบบวัดและการตอบคำถามปลายเปิดของนักเรียน</p>

ชุดกิจกรรมแนะแนว

ครั้งที่ 1

ชื่อกิจกรรม ปฐมนิเทศ

เวลา 50 นาที

- วัตถุประสงค์
1. เพื่อสร้างความคุ้นเคยระหว่างผู้เข้าร่วมกิจกรรมและผู้วิจัย
 2. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจถึงความหมายของความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติต่อการเรียนในทิศทางเดียวกัน
 3. เพื่อให้นักเรียนทราบถึงวัตถุประสงค์ของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว กฤติการมารยาท ตลอดจนช่วงเวลา และสถานที่ในการทำกิจกรรม

วิธีดำเนินการ

1. **ขั้นนำ**
 - 1.1 ผู้วิจัยสร้างความคุ้นเคยกับนักเรียนโดยแนะนำตนเองและให้นักเรียนแต่ละคนแนะนำตนเองให้เพื่อน ๆ ได้รู้จักจนครบทุกคน
 - 1.2 ผู้วิจัยชี้แจงให้นักเรียนทราบและเข้าใจวัตถุประสงค์ วิธีการ บทบาท และหน้าที่ของนักเรียน ที่จะต้องปฏิบัติตลอดระยะเวลาที่เข้าร่วมการกิจกรรม
 - 1.3 ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัยเกี่ยวกับรายละเอียดต่าง ๆ ที่ ได้ชี้แจงไปแล้ว
2. **ขั้นกิจกรรม**
 - 2.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนตอบแบบวัดความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติต่อการเรียนก่อนใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว
 - 2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่นเกมเพื่อสร้างความคุ้นเคยโดยการให้นักเรียนออกมาจับสลากหาคู่แล้วผลัดกันซักถามข้อมูลส่วนตัวภายในเวลา 3 นาที และให้แต่ละคู่แนะนำคู่ของตนเองให้เพื่อน ๆ ได้รู้จัก
 - 2.3 ผู้วิจัยอธิบายเกี่ยวกับความหมายและความสำคัญของความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติต่อการเรียนให้นักเรียนทราบและเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถาม
 - 2.4 ผู้วิจัยนัดหมายเกี่ยวกับวัน เวลา และสถานที่ในการเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งต่อไป

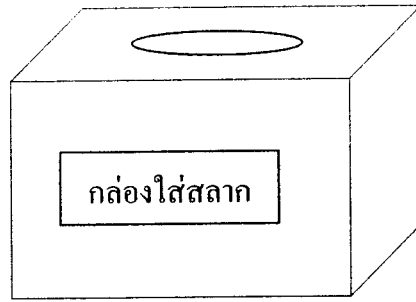
3. **ขั้นสรุป** ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุป และนัดหมายวันเวลาที่เข้าร่วมกิจกรรมในครั้งต่อไป

อุปกรณ์

1. กล้องใส่สติก
2. สติกทรายชื่อผลไม้คู่แฝด
3. กระดาษเปล่า และปากกา
4. แบบวัดความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติต่อการเรียนก่อนใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว

การประเมิน

1. สังเกตจากการให้ความร่วมมือ และความตั้งใจของนักเรียน
2. สังเกตจากสีหน้า ท่าทาง และการซักถามการตอบคำถามของนักเรียน

รายชื่อใบสลากผลไม้ฝาแฝด

1.

มะม่วง

 ↔

มะม่วง

2.

ทุเรียน

 ↔

ทุเรียน

3.

แตงโม

 ↔

แตงโม

4.

น้อยหน้า

 ↔

น้อยหน้า

5.

กล้วย

 ↔

กล้วย

ครั้งที่ 2

ชื่อกิจกรรม เรียนไปได้ดี

เวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเกิดทัศนคติที่ดีมีความขยันหมั่นเพียรในการเรียน

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นนำเข้าสู่กิจกรรม

ครูสนทนากับนักเรียนเรื่องการเรียนในวิชาต่าง ๆ ซึ่งบางคนอาจจะเรียนเก่ง มีความชอบในบางวิชาและเรียนไม่เก่ง ไม่ชอบเรียนบางวิชา มีความแตกต่างกันออกไป รวมทั้งอธิบายให้นักเรียนให้นักเรียนทราบถึงกิจกรรมที่จะทำในครั้งนี

2. ขั้นกิจกรรม

- 2.1 ครู ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 2 กลุ่ม ๆ ละ 5 คน โดยให้นักเรียนออกมายืนเรียงแถวหน้ากระดาน 2 แถว แล้วให้เป่ายี่งอจนแบ่งเป็นกลุ่มแพ้กกับกลุ่มชนะ และให้กลับไปนั่งเป็นกลุ่มจากนั้นให้แต่ละกลุ่มเลือกหัวหน้าและเลข
- 2.2 ครูแจกเอกสารกรณีตัวอย่างให้แต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและช่วยกันตอบคำถามท้ายกรณีตัวอย่าง
- 2.3 ครูให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกรณีตัวอย่าง พร้อมทั้งตอบคำถามที่ได้ช่วยกันทำ

3. ขั้นสรุป

- 3.1 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปอีกครั้ง พร้อมทั้งซักถามนักเรียนเพิ่มเติมและเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถามข้อสงสัย
- 3.2 ครูนัดวัน เวลาที่จะทำกิจกรรมในครั้งต่อไป

- อุปกรณ์**
1. เอกสารกรณีตัวอย่าง
 2. กระดาษเปล่าและปากกา

การประเมินผล

1. สัมผัสจากการให้ความร่วมมือ การมีส่วนร่วม และความตั้งใจของนักเรียนในการอภิปรายและช่วยกันตอบคำถาม
2. สัมผัสจากการแสดงความคิดเห็น ชักถามของนักเรียน

เอกสารกรณีตัวอย่าง

เรื่อง หนทางสู่ความสำเร็จ

ณ โรงเรียนแห่งหนึ่ง ในช่วงโมงแรกของการเปิดภาคเรียนที่ 2 อาจารย์ชลดาซึ่งเป็นครูสอนวิชาภาษาอังกฤษ ได้กล่าวทักทายนักเรียนพร้อมทั้งแจ้งข่าวดีให้นักเรียนได้ทราบว่าวันนี้จะมีการมอบรางวัลแก่นักเรียนที่ได้ผลการเรียนวิชาภาษาอังกฤษได้เกรด 4 เพื่อเป็นการให้กำลังใจและส่งเสริมสนับสนุนคนที่มีความขยันหมั่นเพียรในการเรียน เอาใจใส่ในการเรียนทุกวิชามาตลอด ไม่ว่าจะมีความยากง่ายแค่ไหนก็ตาม คน ๆ นั้นก็คือขวัญฤทัย ซึ่งเป็นผู้ที่ทำคะแนนได้สูงสุด สามารถทำข้อสอบถูกเกือบทั้งหมด อาจารย์ชลดาให้เพื่อน ๆ ในห้องปรบมือให้แก่ขวัญฤทัย และให้เล่าให้เพื่อน ๆ ฟังว่าได้เตรียมตัวในการเรียนอย่างไร จึงสามารถทำคะแนนได้ดีทุกวิชา โดยเฉพาะวิชาภาษาอังกฤษ

ขวัญฤทัยเล่าให้เพื่อน ๆ ฟังว่า เธอมีความใฝ่ฝันอยากจะทำอาชีพเป็นไกด์จะได้ท่องเที่ยวไปในทุกที่ และได้พูดคุยกับชาวต่างชาติด้วย เธอจึงตั้งใจเรียนหนังสือโดยเฉพาะอย่างยิ่งวิชาภาษาอังกฤษเธอจะตั้งใจเรียนเป็นพิเศษ ก่อนเรียนเธอจะอ่านแบบเรียนมาก่อนล่วงหน้า เวลาครูสอนก็จะตั้งใจเรียน และถามครูทุกครั้งเมื่อเกิดข้อสงสัย เวลาครูถามก็จะพยายามตอบเสมอไม่ว่าคำตอบจะถูกหรือผิดก็ตาม เอาใจใส่ในงานที่ครูสั่ง และให้ความร่วมมือกับเพื่อนในการทำงานกลุ่ม บางครั้งก็อธิบายให้เพื่อนฟังเมื่อเพื่อนมาขอความช่วยเหลือ นอกจากนั้นเธอยังใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ คือ ถ้ามีเวลาว่างก็จะทบทวนเนื้อหาที่เรียนและช่วยเหลืองานของครูและเพื่อนเท่าที่จะทำได้ เมื่อกลับไปที่บ้านก็จะแบ่งเวลาในการอ่านหนังสือ และช่วยเหลืองานบ้านเพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระของผู้ปกครอง เมื่อทำทุกอย่างเสร็จแล้วถึงจะไปเที่ยวเล่นกับเพื่อน ๆ บ้าง อาจารย์ถามว่าขวัญฤทัยไม่เห็น้อยกับการทำอะไรหลาย ๆ อย่างหรือ ขวัญฤทัยตอบว่า ไม่เห็น้อยเลย เพราะสามารถแบ่งเวลาได้ทุกอย่างก็จะเป็นไปตามขั้นตอนของมันเองและเธอก็มีความสุขกับสิ่งที่ทำอยู่ในทุกวันนี้

อาจารย์ชลดากล่าวชมเชยขวัญฤทัยว่า เป็นผู้ที่มีความขยันหมั่นเพียรในการเรียนและรู้จักวางแผนในการเรียนได้ดี เพื่อน ๆ ในห้องต่างก็แสดงความยินดีกับขวัญฤทัยและตั้งใจจะปรับปรุงตนเองให้เหมือนกับขวัญฤทัย

ให้นักเรียนช่วยกันตอบคำถามต่อไปนี้

1. ถ้านักเรียนเป็นขวัญฤทัยจะรู้สึกอย่างไร เพราะอะไร
2. เพราะเหตุใดขวัญฤทัยจึงชอบเรียนวิชาภาษาอังกฤษ
3. ถ้านักเรียนสอบได้เกรด 4 เหมือนกับขวัญฤทัย พ่อ,แม่จะรู้สึกอย่างไร
4. นักเรียนคิดว่าครูจะรู้สึกอย่างไร ถ้านักเรียนทุกคนสอบได้เกรด 4
5. นักเรียนคิดว่าการตั้งใจเรียนมีความสำคัญหรือไม่ เพราะเหตุใด
6. นักเรียนสามารถนำประโยชน์จากการอ่านเรื่องนี้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน อย่างไร

บ้าง

แนวตอบกิจกรรม

1. ดีใจและภูมิใจมากที่สามารถสอบได้คะแนนสูงสุดในห้อง
2. เพราะขวัญฤทัยมีความใฝ่ฝันอยากจะทำอาชีพเป็นไกด์ และสามารถพูดคุยติดต่อกับชาวต่างชาติได้ จึงทำให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษแม้จะมีเนื้อหาที่ยาก
3. พ่อ แม่ ก็จะดีใจและมีความสุข มีความภูมิใจในตัวลูกมาก
4. ครูก็จะดีใจมีความสุขและภูมิใจในตัวลูกศิษย์มาก
5. มีความสำคัญมาก เพราะจะสามารถทำให้เราประสบความสำเร็จในการเล่าเรียนได้ ไม่ว่าจะวิชานั้นจะยากง่ายเพียงใดก็ตาม นอกจากความตั้งใจเรียนแล้ว ยังต้องมีความพยายาม อดทน จึงจะฝ่าฝืนกับอุปสรรคต่าง ๆ ได้
6. นักเรียนสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการเรียนของตนเองได้ ทุกคนมีความฝันเมื่อมีความฝันอยากให้ความฝันเป็นจริงได้ ก็จะต้องมีความขยันหมั่นเพียรในการเรียน เวลาเรียนก็ต้องตั้งใจเรียน มีความพยายาม อดทนต่ออุปสรรคปัญหา มีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเอง เมื่อเกิดข้อสงสัยก็ซักถามครูหรือเพื่อน ๆ รู้จักแบ่งเวลา และใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ให้มากที่สุด

ครั้งที่ 3

ชื่อกิจกรรม ร่วมมือร่วมใจ

เวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีพฤติกรรมในการทำงานร่วมกับผู้อื่นที่ดี
2. เพื่อให้ได้รู้จักการให้ความร่วมมือกับเพื่อนในการทำงานเป็นกลุ่ม มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ร่วมกันและมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นนำ

- 1.1 ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียนเรื่องเกี่ยวกับการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม การให้ความร่วมมือกับเพื่อน และการมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่
- 1.2 ผู้วิจัยอธิบายให้นักเรียนทราบถึงกิจกรรมที่จะทำในครั้งนี้

2. ขั้นกิจกรรม

- 2.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 2 กลุ่ม โดยการให้นักเรียนออกมายืนเรียงแถวหน้ากระดานแล้วให้นับ 1, 2 จากนั้นให้นักเรียนที่นับเลข 1 กลับไปนั่งอยู่ฝั่งขวา ส่วนคนที่นับเลข 2 ให้กลับไปนั่งอยู่ฝั่งซ้าย
- 2.2 ผู้วิจัยแบ่งกระดาษคำออกเป็น 2 ฝั่ง แล้วตัดรูปภาพต่าง ๆ ฝั่งละ 6 รูป จากนั้นนำกล่องที่ใส่พยัญชนะภาษาอังกฤษออกมาตั้งฝั่งละ 1 กล่อง เพื่อให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันประกอบเป็นชื่อรูปภาพที่แต่ละกลุ่มได้รับผิดชอบภายในเวลา 10 นาที
- 2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันหาตัวอักษรในกล่องไปประกอบเป็นชื่อตามรูปภาพแต่ละรูปที่กลุ่มได้รับผิดชอบ เมื่อประกอบเสร็จแล้วให้กลับไปนั่งที่แล้วช่วยกันตรวจทานอีกครั้ง ถ้าคำไหนผิดก็ให้ช่วยกันแก้ไขให้ถูกต้องอีกครั้ง

3. ขั้นสรุป

- 3.1 ผู้วิจัยให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมาอ่านคำศัพท์ที่ได้ช่วยกันประกอบขึ้นมา และถ้ามีรูปไหนประกอบข้อผิดพลาดก็ให้เพื่อน ๆ ทุกคนช่วยกันแก้ไขให้ถูกต้อง
- 3.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนทุกคนอ่านคำศัพท์แต่ละคำบนกระดานคำทั้งสองฝั่งและแปลความหมายโดยพร้อมเพียงกัน
- 3.3 ผู้วิจัยและนักเรียนช่วยกันสรุปอีกครั้ง พร้อมทั้งให้นักเรียนปรบมือให้กับตัวเอง และนัดหมาย วันเวลาที่จะทำกิจกรรมในครั้งต่อไป

อุปกรณ์

1. กล่องใส่พยัญชนะภาษาอังกฤษ จำนวน 2 ใบ
2. พยัญชนะภาษาอังกฤษ จำนวน 2 ชุด
3. รูปภาพ จำนวน 12 รูป

การประเมินผล

1. สังเกตจากความตั้งใจและการให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม
2. สังเกตจากความกระตือรือร้น สีหน้า ท่าท่าในการทำกิจกรรมของนักเรียน

ครั้งที่ 4

ชื่อกิจกรรม	มีอะไรอยู่ในการเรียน
เวลา	50 นาที
วัตถุประสงค์	เพื่อให้นักเรียนได้เห็นถึงความสำคัญของการเรียน

วิธีดำเนินการ1. **ขั้นนำ**

- 1.1 ครูสนทนากับนักเรียนเรื่องความสำคัญของการเรียน
- 1.2 ครูอธิบายให้นักเรียนทราบถึงกิจกรรมที่จะทำในครั้งนี้

2. **ขั้นกิจกรรม**

- 2.1 ครูขออาสาสมัคร 2 คน เพื่อที่จะแสดงบทบาทสมมติในกรณีตัวอย่าง จากนั้นมอบบทกรณีตัวอย่างให้กับอาสาสมัครเพื่อนำไปซักซ้อมในเวลา 10 นาทีก่อนจะแสดงให้เพื่อน ๆ ดู
- 2.2 ครูให้นักเรียนที่เหลือจัดสถานที่เพื่อให้เพื่อนแสดง พร้อมทั้งให้ตั้งใจฟังและดูการแสดงบทบาทของเพื่อน เพื่อตอบคำถามของครูหลังจากเพื่อนแสดงจบ
- 2.3 ครูให้นักเรียนปรบมือให้เพื่อนเมื่อการแสดงจบลง

3. **ขั้นสรุป**

- 3.1 ครูถามคำถามนักเรียนทุกคนเพื่อให้ทุกคนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่เพื่อนได้แสดงให้ดู
- 3.2 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปอีกครั้ง และนัดแนะการเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งต่อไป

อุปกรณ์ 1. เอกสารการแสดงบทบาทสมมติ

การประเมินผล

1. สังเกตจากการให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมของนักเรียน
2. จากการตั้งใจดูและฟัง การตอบคำถาม การแสดงออกของนักเรียน

เอกสารประกอบการแสดงบทบาทสมมติ

เรื่อง การเรียนมีดีน่าลองดู

บนถนนสายหนึ่งของเช้าวันจันทร์ และค.ช.อนันต์ และค.ช.อัศวิน เป็นเพื่อนซี้กัน เรียนอยู่โรงเรียนเดียวกัน ห้องก็ห้องเดียวกัน แลยังมีบ้านอยู่ใกล้กันอีก ทั้งสองจึงเดินทางไปโรงเรียนพร้อมกัน ในระหว่างเดินทางทั้งสองก็จะพูดคุยกันไปทั้งในเรื่องเรียนและเรื่องส่วนตัว

ค.ช.อัศวิน : วันนี้เราไม่อยากไปโรงเรียนเลย

ค.ช.อนันต์ : ทำไมล่ะ

ค.ช.อัศวิน : ก็เรายังไม่ได้ทำการบ้านเลย

ค.ช.อนันต์ : อ้าว ทำไมนายไม่ทำการบ้านล่ะ

ค.ช.อัศวิน : ก็เราทำไม่ได้ และนี่ก็เกียจทำด้วยล่ะ ตอนที่ครูสอนเราก็ไม่ได้สนใจฟังเราเลยไม่รู้เรื่องเลย

ค.ช.อนันต์ : การบ้านเดียวเราจะอธิบายให้ฟังว่าต้องทำอะไร แต่ตอนเรียนนายต้องตั้งใจเรียนนะจะได้เข้าใจ

ค.ช.อัศวิน : แต่เราไม่อยากเรียนหนังสือแล้ว เรียนไปเราก็ไม่ได้เอาไปใช้อะไร

ค.ช.อนันต์ : นายไม่เรียนต่อเหรอ แล้วนายจะไปทำอะไร

ค.ช.อัศวิน : เราไม่เรียนต่อแล้ว จบป.6 ก็จะไปทำงานหรือไม่ก็อยู่บ้านเฉย ๆ

ค.ช.อนันต์ : นายจะไปทำงานอะไรจบแค่นี้หางานทำยากนะแถมเงินเดือนก็น้อย เราว่านายน่าจะเรียนต่อจะได้มีงานทำดี ๆ ดูอย่างพี่ฝนซิเค้ายังเรียนไม่จบเลยนะแต่มีงานรอแล้วเงินเดือนก็เยอะด้วย เรียนจบได้งานทำเลย

ค.ช.อัศวิน : พี่ฝนเค้าทำยังไงหรือถึงได้มีงานรอ

ค.ช.อนันต์ : ตอนนี่พี่ฝนเค้าเรียนอยู่ปี 4 ใกล้จะจบปริญญาตรีแล้วล่ะ ก็ตอนที่พี่ฝนเรียนอยู่ปี 1 พี่เค้าก็หางานพิเศษทำไปด้วยจะได้ไม่ต้องขอเงินพ่อแม่ ใช้เวลาที่จะซื้อของใช้ส่วนตัวหรือเวลาไปเที่ยวกับเพื่อนๆ

ค.ช.อัศวิน : แล้วพี่ฝนเรียนไหวหรือ เพราะต้องทำงานไปด้วย

ค.ช.อนันต์ : พี่ฝนบอกว่าก็เหนื่อยเหมือนกันนะ ต้องรู้จักแบ่งเวลาให้เป็น ต้องเอาเรื่องเรียนเป็นหลัก ต้องมีความขยันอดทนและพยายามเรียนให้ดีที่สุด

ค.ช.อัศวิน : แล้วนายว่าเราจะทำได้อย่างพี่ฝนมั๊ย

ค.ช.อนันต์ : ได้ซิ ถ้านายมีความพยาม อดทน และตั้งใจ ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคในการเรียน

ค.ช.อัศวิน : ถ้าอย่างนั้น เวลาที่เราทำการบ้านไม่ได้ นายช่วยอธิบายให้เราฟังหน่อยนะ

ค.ช.อนันต์ : ได้ซิ เรายินดีช่วย แต่เวลาเรียนนายต้องตั้งใจเรียนนะ ถ้าไม่เข้าใจก็รีบถามครูเลยไม่ต้องอาย

ค.ช.อัศวิน : ขอบใจมากเพื่อน

ค.ช.อนันต์ : ไม่เป็นไร เราเริ่มต้นกันวันนี้เลยนะ

ค.ช.อัศวิน : ได้เลยเพื่อน เราจะพยายามเรียนให้ดีที่สุด

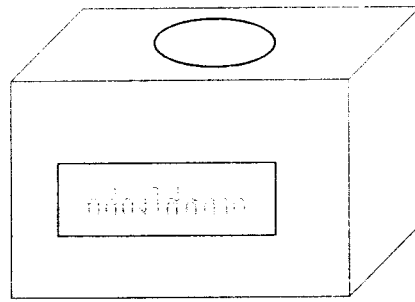

ให้นักเรียนช่วยกันตอบคำถามต่อไปนี้

1. นักเรียนเห็นด้วยกับค.ช.อัศวินมั๊ยที่จะเริ่มต้นตั้งใจเรียนหนังสือ เพราะเหตุใด
2. การเรียนมีประโยชน์อย่างไรบ้าง
3. จงบอกผลดีของการตั้งใจเรียน และผลเสียของการไม่ตั้งใจเรียน
4. ถ้านักเรียนเป็นอัศวิน นักเรียนจะปรับปรุงพฤติกรรมตัวเองอย่างไรบ้าง
5. นักเรียนคิดว่าการเรียนมีความสำคัญหรือไม่ เพราะเหตุใด

แนวตอบกิจกรรม

1. เห็นด้วย เพราะการตั้งใจเรียนจะทำให้ค.ช.อัครวินเข้าใจในเนื้อหาที่เรียน และสามารถทำการบ้านได้ด้วยตนเอง
2. การเรียนมีประโยชน์ดังนี้.-
 - ทำให้มีโอกาสในการเลือกงานทำมากกว่าคนที่ไม่เรียน
 - ทำให้มีรายได้ที่สูงกว่าคนที่ไม่เรียน
 - สามารถนำความรู้ที่ได้ไปช่วยเหลือผู้อื่นได้นอกเหนือจากการช่วยตัวเอง
 - ทำให้รู้ทันต่อเหตุการณ์ในปัจจุบัน
 - ทำให้การพัฒนาประเทศชาติประสบความสำเร็จได้เร็ว
3. ผลดีของการตั้งใจเรียน คือ ทำให้เรียนหนังสือได้รู้เรื่อง สามารถทำการบ้านได้ด้วยตนเองและทำข้อสอบได้ ผลเสียของการไม่ตั้งใจเรียน คือ เรียนหนังสือไม่รู้เรื่อง ต้องคอยลอกการบ้านเพื่อน เนื่องจากไม่เข้าใจในสิ่งที่ครูสอน ทำให้สอบได้คะแนนไม่ดี
4. จะปรับปรุงพฤติกรรมตนเอง โดยการตั้งใจเรียน และเอาใจใส่ในการเรียนหนังสือ เวลาเรียนถ้าไม่เข้าใจหรือเกิดข้อสงสัยก็จะถามครูหรือเพื่อนทันที จะทำการบ้านด้วยตนเองและให้เสร็จตามเวลาที่ครูกำหนดให้
5. มีความสำคัญมากทั้งต่อตนเองและต่อส่วนรวม เพราะจะทำให้มีอนาคตที่ดีและสามารถทำประโยชน์ให้กับส่วนรวมได้ด้วย

รายชื่อสัตว์บก

1. นก
2. ม้า
3. ไก่
4. วัว
5. หมู

รายชื่อสัตว์น้ำ

1. ปลาตะเพียน
2. ปลิง
3. กุ้ง
4. หอย
5. ปลาฉลาม

ครั้งที่ 5

ชื่อกิจกรรม ทักษะคิดในการเรียน

เวลา 50 นาที

- วัตถุประสงค์**
1. เพื่อให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน
 2. เพื่อให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่สนใจในการเรียน

วิธีดำเนินการ

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

ผู้วิจัยและนักเรียนสนทนาซักถามเรื่องการเรียนในห้องเรียน บางคนมีความสนใจในการเรียนมาก และบางคนมีความสนใจน้อย

ขั้นที่ 2 ขั้นกิจกรรม

- 2.1 ผู้วิจัยแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ๆ ละ 5 คน โดยให้นักเรียนจับคู่ออกมาเป่ายางจุกกัน โดยให้ผู้ที่ชนะและผู้แพ้ยืนอยู่คนละฝั่ง
- 2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนนั่งเป็นกลุ่ม แล้วแจกกรณีตัวอย่างเรื่อง “สมหวัง”
- 2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนศึกษาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันเกี่ยวกับกรณีตัวอย่าง และช่วยกันตอบคำถามท้ายกรณีตัวอย่าง
- 2.4 ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันอภิปรายข้อคำถามที่นักเรียนตอบลงในกระดาษ ในช่วงที่นักเรียนอภิปราย ผู้วิจัยจะช่วยซักถามเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนได้ใช้ความคิดในการพิจารณาเหตุผลในการตอบคำถาม เพื่อพัฒนาทัศนคติต่อการเรียน

3. ขั้นสรุป

นักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดที่ได้จากกิจกรรมและผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

- อุปกรณ์**
1. เอกสารกรณีตัวอย่าง
 2. กระดาษคำตอบท้ายกรณีตัวอย่าง
 3. ปากกา

การประเมินผล

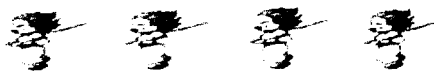
1. สังเกตจากการให้ความสนใจและการร่วมมือกันของนักเรียน
2. จากการตอบคำถาม และการสรุปของนักเรียน

เอกสารกรณีตัวอย่าง

เรื่อง สมหวัง

ณ โรงเรียนในชนบทแห่งหนึ่ง สมหวังเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เขามีผลการเรียนไม่ดีนัก และมีพฤติกรรมที่ไม่ดีหลาย ๆ อย่าง จนเป็นที่รู้จักกันไปทั่วทั้งโรงเรียน ในเวลาเรียน ขณะที่ครูกำลังสอน สมหวังก็จะชอบพูดคุยรบกวนเพื่อน ๆ บางทีก็จะนั่งมองออกไปนอกห้องเวลาที่มีคนเดินผ่านหน้าห้องก็จะมองตลอด ไม่สนใจที่จะฟังครูอธิบาย เวลาครูสั่งงานให้ทำก็จะถอยถ้ามเพื่อน ๆ อุปกรณ์การเรียนก็มีไม่พร้อม ต้องคอยขอยืมเพื่อน ๆ เสมอ นอกจากนี้ก็จะชอบลอกการบ้านเพื่อนแทบจะทุกครั้งทีครูสั่งงาน จนเพื่อน ๆ รู้สึกเบื่อหน่ายกับพฤติกรรมของสมหวัง

ในวันต่อมา เพื่อน ๆ ในห้องจึงปรึกษากับครูว่าจะทำอย่างไรดีกับสมหวัง ครูจึงแนะนำให้เพื่อน ๆ ไม่ต้องให้สมหวังยืมอะไร และไม่ต้องให้ลอกการบ้านด้วย เมื่อครูสั่งงานให้ทำและให้ส่งภายในชั่วโมงนี้ เพราะครูจะให้เป็นคะแนนเก็บ สมหวังก็ทำเหมือนเดิมอีก แต่คราวนี้ไม่มีใครให้ยืมอุปกรณ์และไม่ให้ลอกการบ้านอีก สมหวังจึงไม่มีงานส่งครูในชั่วโมง จึงไปบอกกับครูว่า ตนเองไม่มีอุปกรณ์และทำงานไม่ได้ เนื่องจากไม่ได้ตั้งใจฟังครูสอนเลย จึงไม่รู้ว่าจะทำอะไรบ้าง ครูจึงว่ากล่าวตักเตือนและชี้ให้เห็นถึงผลเสียของการไม่ตั้งใจเรียน จึงทำให้สมหวังไม่ได้คะแนนเก็บเหมือนกับเพื่อน ๆ ครูจึงให้โอกาสสมหวังอีกครั้ง โดยให้นำงานมาส่งในวันพรุ่งนี้แต่ต้องทำด้วยตนเองห้ามลอกคนอื่นมาส่ง ตั้งแต่นั้นมาสมหวังก็สนใจเรียนมากขึ้น จนครูเอ่ยปากชม

ให้นักเรียนช่วยกันตอบคำถามต่อไปนี้

1. นักเรียนคิดว่าสมหวังควรปฏิบัติตัวอย่างไร จึงจะทำให้มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนเหมือนเพื่อนๆ
2. นักเรียนคิดว่าพฤติกรรมของสมหวังสมควรเอาเป็นแบบอย่างหรือไม่ อย่างไร
3. ถ้านักเรียนมีพฤติกรรมแบบสมหวัง พ่อ , แม่ จะรู้สึกอย่างไร
4. ครูจะรู้สึกอย่างไรที่ลูกศิษย์มีพฤติกรรมแบบสมหวัง
5. นักเรียนจะรู้สึกอย่างไรถ้ามีเพื่อนแบบสมหวัง
6. ประเทศชาติจะเป็นอย่างไร ถ้านักเรียนทุกคนมีพฤติกรรมแบบสมหวัง

แนวตอบกิจกรรม

1. สมหวังควรเปลี่ยนพฤติกรรมในการเรียนใหม่ เริ่มต้นด้วยการจัดเตรียมอุปกรณ์การเรียนให้พร้อมก่อนมาเรียนหนังสือ ในขณะที่ครูกำลังสอนก็ต้องตั้งใจเรียน สนใจที่จะฟังครูอธิบาย เมื่อไม่เข้าใจก็ยกมือถามทันที ไม่ส่งเสียงดังรบกวนคนอื่น และไม่พูดคุยหยอกล้อกับเพื่อนในเวลาเรียน
2. พฤติกรรมของสมหวังไม่ควรเอาเป็นแบบอย่าง เพราะจะทำให้เรียนหนังสือไม่รู้เรื่อง และเรียนไม่ทันเพื่อน ทำให้ส่งการบ้านครูไม่ทันตามกำหนด และไม่มีใครอยากคบเป็นเพื่อน
3. พ่อ แม่ จะเสียใจที่ลูกมีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนแบบสมหวัง
4. ครูก็จะเสียใจที่มีลูกศิษย์ไม่ตั้งใจเรียน
5. รู้สึกเขินอาย ไม่อยากคบเป็นเพื่อน
6. ประเทศชาติก็จะด้อยพัฒนา เนื่องจากนักเรียนซึ่งเป็นทรัพยากรสำคัญที่จะพัฒนาประเทศชาติ ไม่มีความรู้ความสามารถ ขาดประสิทธิภาพ ก็จะทำให้ประเทศชาติไม่เจริญก้าวหน้าเหมือนประเทศที่พัฒนาแล้ว

ครั้งที่ 6

เรื่อง ไครลิมบังเอ่ย

เวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน รู้จักเตรียมอุปกรณ์การเรียนให้พร้อมก่อนมาเรียนหนังสือในแต่ละวัน

วิธีดำเนินการ

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องอุปกรณ์การเรียนการเตรียมอุปกรณ์ในการมาเรียนแต่ละวัน

ขั้นที่ 2 ขั้นกิจกรรม

- 2.1 ครูให้นักเรียนแต่ละคนตรวจดูในกระเป๋านักเรียนของตนเองว่าวันนี้ใครเตรียมอุปกรณ์การเรียนมาพร้อมบ้าง แล้วใครขาดอะไรบ้าง
- 2.2 ครูให้นักเรียนเตรียมอุปกรณ์การเรียนมาพร้อมออกมาขึ้นหน้าชั้น แล้วให้เพื่อนๆปรบมือให้ จากนั้นให้บอกวิธีการจัดเตรียมอุปกรณ์การเรียนให้เพื่อนๆฟังแล้วกลับไปนั่งที่
- 2.3 ครูให้นักเรียนที่มีอุปกรณ์การเรียนไม่ครบลุกขึ้นบอกว่าตนเองขาดอะไรมาบ้างและเพราะอะไรถึงมีอุปกรณ์ไม่ครบ
- 2.4 ให้นักเรียนทุกคนช่วยกันระดมพลังสมองสรุปถึงผลดีของการเตรียมอุปกรณ์การเรียนมาพร้อม และควรมีวิธีจัดเตรียมอุปกรณ์การเรียนในแต่ละวันอย่างไร

3. ขั้นสรุป

- 3.1 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปอีกครั้ง เพื่อให้เกิดความเข้าใจยิ่งขึ้น
- 3.2 ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถามข้อสงสัย และนัดแนะการเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งต่อไป

- อุปกรณ์**
1. กระดาษ
 2. ปากกา

การประเมินผล

1. จากความตั้งใจและการให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมของนักเรียน
2. จากการการสรุป การซักถาม การตอบคำถามของนักเรียน

ครั้งที่ 7

ชื่อกิจกรรม เหม่อลอยไปไหนตั้งใจดีกว่า

เวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจถึงผลดีของการตั้งใจเรียนและผลเสียของการไม่ตั้งใจเรียน
2. เพื่อให้นักเรียนเห็นถึงความสำคัญของการตั้งใจเรียน

วิธีดำเนินการ

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

ผู้วิจัยสนทนาและซักถามนักเรียนว่า ถ้าใจขณะที่ครูสอนแล้วนักเรียนไม่ตั้งใจเรียน ไม่สนใจที่จะฟังครูอธิบาย เพราะมีแต่หอยกถือพูดคุยกัน หรือนั่งเหม่อลอยมองออกไปนอกห้องเรียน นักเรียนคิดว่าการกระทำของนักเรียนเป็นการกระทำที่เหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด

ขั้นที่ 2 ขั้นกิจกรรม

- 2.1 ผู้วิจัยแบ่งนักเรียนออกเป็นสองกลุ่ม ๆ ละ 5 คน
- 2.2 จากนั้นผู้วิจัยจึงแจกใบงานให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับผลดีของการตั้งใจเรียน และผลเสียของการไม่ตั้งใจเรียน
- 2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนส่งตัวแทนในกลุ่มออกมารายงานผลการสรุปของกลุ่ม และให้นักเรียนช่วยกันเพิ่มเติมได้

3. ขั้นสรุป

- 3.1 ผู้วิจัยและนักเรียนช่วยกันสรุปถึงผลดีของการตั้งใจเรียนและผลเสียของการไม่ตั้งใจเรียน
- 3.2 ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถามข้อสงสัย และนัดแนะการเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งต่อไป

- อุปกรณ์**
1. ใบงาน
 2. กระดาษเปล่า
 3. ปากกา

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจและการร่วมกันอภิปรายของนักเรียน
2. สังเกตจากการสรุปผลของนักเรียน

ใบงาน

เรื่อง เหม่อลอยไปไหนตั้งใจดีกว่า

ณ โรงเรียนแห่งหนึ่ง ค.ช.จ๋อนกำลังเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 ในภาคเรียนที่แล้ว ผลการเรียนของจ๋อนไม่ดีเลย ทำให้จ๋อนถูกผู้ปกครองดูค้ำว่าเป็นประจำ เพราะในขณะที่จ๋อนเรียนหนังสือจ๋อนชอบนั่งเหม่อลอยมองออกไปนอกห้องเรียนอยู่เสมอ เวลาที่ครูกำลังอธิบายก็ไม่สนใจที่จะฟัง บางครั้งก็นั่งวาดรูปการ์ตูนเล่น หรือไม่ก็จะชอบชวนเพื่อนที่นั่งใกล้ๆคุย จ๋อนมักจะส่งงานล่าช้าเป็นประจำ และชอบลอกการบ้านเพื่อนอยู่เสมอ เนื่องจากทำไม่ได้ ซึ่งสาเหตุมาจากไม่ได้ตั้งใจ ฟังครูอธิบายหรือส่งงาน จ๋อนมักจะถามแคงตลอดว่าครูให้ทำอะไรบ้าง สำหรับชั่วโมงวิชาภาษาอังกฤษในวันนี้ก็เหมือนทุกครั้ง พ่อครูส่งงานให้ทำและให้ส่งภายในชั่วโมงจะมีคะแนนให้ จ๋อนก็ทำไม่ได้ก็จึงไปถามแคงอีก แต่แคงไม่ยอมบอกเนื่องจากเกิดความรำคาญ จ๋อนจึงไปถามเพื่อนคนอื่น ๆ ก็ไม่มีใครบอกเพราะต้องรีบทำงานส่งให้ทัน จ๋อนก็ไม่รู้จะทำยังไงจึงไปถามครู และสารภาพกับครูว่าไม่ได้ตั้งใจฟังครูอธิบายจึงไม่รู้ว่าจะต้องทำอะไรบ้าง ครูจึงตักเตือนและให้โอกาสจ๋อนแก้ตัวใหม่ ถ้าทำไม่ได้ครูก็จะตัดคะแนนจ๋อน ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา จ๋อนก็พยายามปรับปรุงตนเอง มีความตั้งใจเรียน สนใจที่จะฟังครูอธิบาย และสามารถทำงานเสร็จทันเวลาที่ครูกำหนด

ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. จงบอกผลดีของการตั้งใจเรียน
2. จงบอกผลเสียของการไม่ตั้งใจเรียน
3. นักเรียนคิดว่าพฤติกรรมของจ๋อนควรเอาเป็นแบบอย่างหรือไม่ เพราะเหตุใด
4. นักเรียนคิดว่าพ่อแม่ของจ๋อนจะรู้สึกอย่างไรที่จ๋อนไม่ตั้งใจเรียนหนังสือ
5. นักเรียนคิดว่าอนาคตของจ๋อนจะเป็นอย่างไรถ้าไม่ตั้งใจเรียน

แนวตอบกิจกรรม

1. ผลดีของการตั้งใจเรียน
 - ทำให้เรียนหนังสือเก่ง สามารถสอบได้คะแนนที่ดี
 - สามารถพึ่งตนเองได้ ทำการบ้านได้ด้วยตนเอง
 - ช่วยอธิบายให้เพื่อนฟังได้เมื่อเพื่อนเรียนแล้วไม่เข้าใจ

2. ผลเสียของการไม่ตั้งใจเรียน
 - ทำให้เรียนหนังสือไม่เก่งไม่ทันเพื่อน
 - ทำให้สอบได้คะแนนไม่ดี หรืออาจสอบตกได้
 - ทำงานส่งครูไม่ทันตามเวลาที่กำหนด

3. พฤติกรรมของเพื่อนไม่ควรนำมาเป็นแบบอย่าง เพราะเป็นตัวอย่างที่ไม่ดี

4. เสียใจที่ถูกไม่ตั้งใจเรียน

5. ถ้าเพื่อนไม่ตั้งใจเรียน ก็จะทำให้สอบได้คะแนนไม่ดี หรือไม่ก็สอบตก เรียนไม่ทันเพื่อน อนาคตข้างหน้าก็จะทำให้มีความลำบากในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคม เพราะไม่มีความรู้ความสามารถเหมือนคนอื่น

ครั้งที่ 8

เรื่อง จับคู่ถามตอบ

เวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจถึงผลดีของการถามการตอบ และผลเสียของการไม่ถามและไม่ตอบคำถามของครูเกี่ยวกับบทเรียน
2. เพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นที่จะซักถามและตอบคำถามของครูเกี่ยวกับบทเรียน

วิธีดำเนินการ

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

ครูสนทนาและซักถามนักเรียนว่า ในขณะที่ครูสอน ถ้าครูถามเกี่ยวกับบทเรียนแล้วนักเรียนไม่ตอบคำถามของครู หรือไม่ซักถามครูเวลาที่ ไม่เข้าใจหรือมีปัญหา นักเรียนคิดว่าการกระทำของนักเรียนเหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด และมีผลดี ผลเสียอย่างไรในการเรียน

ขั้นที่ 2 ขั้นกิจกรรม

- 2.1 ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่มๆ ละ 5 คน โดยการให้นักเรียนออกมา ยืนเป็นรูปวงกลมแล้วให้เล่นเกม โอน้อยออก จากนั้นให้กลับไปนั่งเป็นกลุ่ม
- 2.2 ให้นักเรียนแต่ละคนออกมาเลือกรูปภาพคนละ 1 รูป (ออกมาทีละ 1 คนต่อกลุ่ม) ซึ่งแต่ละรูปจะมีคำถามติดอยู่ด้านหลังรูป แล้วให้นักเรียนไปหาแถบคำตอบที่ตรงกับคำถามของตนเอง ซึ่งครูจะติดแถบประโยค คำตอบทั้งหมดไว้บนกระดาน ผู้ใดหาคำตอบของตนเองได้แล้วก็ให้ติดแถบประโยคคำถามคู่กันไว้ แล้วจึงกลับมานั่งประจำที่แล้วให้คนต่อไป ออกไปเลือกรูปภาพต่อ กลุ่มใดเสร็จก่อนและถูกต้องจะเป็นฝ่ายชนะ
- 2.3 ครูให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมาอ่านประโยคคำถามและแถบประโยค คำตอบของแต่ละข้อว่าถูกต้องหรือไม่ ถ้าไม่ถูกต้องให้เพื่อน ๆ ช่วยกัน แก้ไขให้ถูกต้อง

3. ขั้นสรุป

- 3.1 ครูให้นักเรียนช่วยกันอ่านแถบประโยคคำถามและคำตอบทั้งหมดอีกครั้ง และให้นักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดที่ได้จากการถามตอบ
- 3.2 ครูสรุปเพิ่มเติมเกี่ยวกับผลดีของการถามและการตอบคำถามของครูเกี่ยวกับบทเรียน พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ถามข้อสงสัยและนัดวันเวลาที่จะทำกิจกรรมในครั้งต่อไป

อุปกรณ์

1. รูปภาพที่ติดแถบประโยคคำถาม จำนวน 10 รูป
2. แถบประโยคคำตอบ จำนวน 10 รูป

การประเมินผล

1. นักเรียนสามารถหาแถบประโยคคำตอบได้ตรงกับคำถามของตนเอง
2. จากความสนใจ สีหน้า ท่าทาง การให้ความร่วมมือของนักเรียน
3. สังเกตจากการตอบคำถาม และการสรุปของนักเรียน

จับคู่คำตอบ

1. คำถาม : การเรียนในแต่ละวิชา นักเรียนคิดว่าการถามและการตอบคำถามเกี่ยวกับบทเรียนมีความจำเป็นหรือไม่ เพราะเหตุใด
คำตอบ : มีความจำเป็น เพราะจะทำให้เข้าใจในบทเรียนมากขึ้น
2. คำถาม : นักเรียนคิดว่าควรจะซักถามครูเมื่อใด
คำตอบ : เมื่อมีข้อสงสัย หรือไม่เข้าใจในเรื่องที่ครูอธิบาย
3. คำถาม : ถ้านักเรียนฟังครูอธิบายแล้วไม่เข้าใจ นักเรียนควรทำอย่างไร
คำตอบ : ควรถามครูทันที หรือถามเพื่อนเพื่อให้เกิดความเข้าใจ
4. คำถาม : เหตุใดจึงต้องตอบคำถามครูเกี่ยวกับบทเรียน
คำตอบ : เพราะจะทำให้รู้ว่าตนเองเข้าใจถูกต้องหรือไม่
5. คำถาม : เมื่อมีข้อสงสัยนักเรียนควรจะทำอย่างไร
คำตอบ : ยกมือขึ้น เมื่อครูอนุญาตแล้วจึงถาม
6. คำถาม : ถ้านักเรียนตอบคำถามครูผิด นักเรียนจะทำอย่างไร
คำตอบ : ขอให้ครูช่วยอธิบายคำตอบที่ถูกต้อง
7. คำถาม : การซักถามเรื่องที่ไม่เกี่ยวกับบทเรียนในขณะที่ครูกำลังอธิบายควรปฏิบัติหรือไม่ เพราะเหตุใด
คำตอบ : ไม่ควรปฏิบัติ เพราะเป็นการรบกวนคนอื่นๆที่ตั้งใจเรียน
8. คำถาม : นักเรียนคิดว่าการซักถามหรือการตอบคำถามครูจะมีประโยชน์หรือไม่
คำตอบ : มีประโยชน์มาก
9. คำถาม : การจัดเตรียมอุปกรณ์การเรียนให้พร้อมก่อนมาเรียนมีความสำคัญหรือไม่ เพราะเหตุใด
คำตอบ : มีความสำคัญมาก เพราะอุปกรณ์การเรียนเป็นสิ่งจำเป็นต่อการเรียน
10. คำถาม : เมื่อมีเวลาว่างนักเรียนควรทำอย่างไร
คำตอบ : ทบทวนเนื้อหาที่เรียน

ครั้งที่ 9

เรื่อง การแสดงความคิดเห็น

เวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ นักเรียนกล้าที่จะแสดงความคิดเห็น และรู้ถึงผลดีของการแสดงความคิดเห็น และผลเสียของการไม่ร่วมแสดงความคิดเห็น

วิธีดำเนินการ

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

ผู้วิจัยสนทนากลุ่มนักเรียนว่า ถ้าครูให้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทเรียนแล้วนักเรียนไม่แสดงความคิดเห็น นักเรียนคิดว่า การกระทำของนักเรียนเหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด

ขั้นที่ 2 ขั้นกิจกรรม

- 2.1 ผู้วิจัยเล่าเรื่องสถานการณ์จำลอง เรื่อง ช่วยกันคิดดีกว่าโดยย่อ และขออาสาสมัครที่จะแสดงให้เพื่อนๆดู จำนวน 5 คน แล้วแจกบทบาทสถานการณ์จำลองเพื่อซักซ้อมก่อนแสดง
- 2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันจัดสถานที่ให้เพื่อนแสดง และให้อาสาสมัครแสดงบทบาทที่ได้รับ ส่วนคนอื่น ๆ ก็ให้ตั้งใจดูเพื่อนแสดง
- 2.3 เมื่อการแสดงจบ ให้นักเรียนปรบมือให้กับเพื่อน และให้นักเรียนแต่ละคนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบรรยากาศของการแสดง ว่าการกระทำของแต่ละตัวละครแต่ละตัวว่าเป็นอย่างไร และทำให้เกิดผลดี ผลเสียอย่างไรบ้าง ควรนำมาเป็นแบบอย่างหรือไม่ เพราะเหตุใด

3. ขั้นสรุป

- 3.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุปสาระและข้อคิดที่ได้จากสถานการณ์จำลอง
- 3.2 ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติมถึงผลดีของการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทเรียนว่าเป็นการกระทำที่ดีทำให้เกิดประโยชน์ทั้งต่อตนเองและผู้อื่นด้วย ทำให้เกิดบรรยากาศในการช่วยกันคิดช่วยกันเรียนและทำให้รู้ว่าตนเองมี

มีความเข้าใจในบทเรียนมากขึ้นเพียงใด และนัดแนะการเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งต่อไป

- อุปกรณ์**
1. เอกสารสถานการณ์จำลอง
 2. บทบาทตัวละคร

การประเมินผล

1. สังเกตจากการร่วมแสดงความคิดเห็นของนักเรียน
2. ประเมินจากความสนใจและการตอบของนักเรียน

สถานการณ์จำลอง

เรื่อง ช่วยกันคิดดีกว่า

ตอนที่ 1

ในช่วงโมงสร้างเสริมลักษณะนิสัยของนักเรียนชั้น ป.5/1 หลังจากที่ครูพานักเรียนไปทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ โดยทำความสะอาดเก็บกวาดขยะภายในบริเวณ โรงเรียน และบริเวณวัดที่อยู่ใกล้ ๆ กับโรงเรียน ครูกานดาต้องการที่จะให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ที่ได้จากการไปทำกิจกรรมในครั้งนี้ จึงพูดกับนักเรียนว่า

ครูกานดา : สวัสดีคะนักเรียน หลังจากที่ได้ไปทำกิจกรรมมาแล้วนักเรียนคิดว่าได้ความรู้อะไรบ้างจากการทำกิจกรรมในครั้งนี้ ให้ทุกคนช่วยกันแสดงความคิดเห็นที่ละคนนะคะ

สมชาย : ยกมือขึ้นตอบ ทำให้เราได้รู้ว่าการทิ้งขยะไม่เป็นที่จะทำให้เกิดความสะดวกปรกกรับ

ครูกานดา : ยิ้มพร้อมกับพูดว่า เก่งมาก แล้วใครคิดอะไรได้อีกคะ

นฤมล : ยกมือขึ้นตอบ ทำให้เราได้รู้ว่าถ้าเราทิ้งขยะไม่เป็นที่จะทำให้สิ่งแวดล้อมภายใน โรงเรียนและวัด ไม่น่าอยู่ อาจก่อให้เกิดกลิ่นเหม็นได้คะ

ครูกานดา : ดีมากคะ คนต่อไปคะ

ดวงกมล : นั่งเหม่อมองออกไปนอกห้อง โดยไม่สนใจฟังครูและเพื่อน ๆ เลย

ครูกานดา : ดวงกมลคิดอะไรอยู่คะ เพื่อนเค้าแสดงความคิดเห็นแล้วนะ ดวงกมลได้อะไรมาบ้างจากการไปทำกิจกรรม

ดวงกมล : หนูคิดไม่ออกคะ

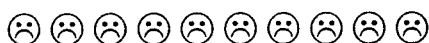
ครูกานดา : เพื่อน ๆ ช่วยดวงกมลคิดหน่อยเร็ว ทุกคนนั่งเงียบ ครูจึงอธิบายให้ฟังแล้วให้คิดตามและครูจะถามใหม่ ดวงกมลรู้ไหมว่าถ้าเราทิ้งขยะไม่เป็นที่จะทำให้เกิดอะไรขึ้นบ้าง

ดวงกมล : นั่งนิ่ง และไม่ตอบคำถามครู

ครูกานดา : จึงสั่งให้ทุกคนทำรายงานการไปทำกิจกรรมครั้งนี้มาส่งในวันพรุ่งนี้ โดยให้เขียนถึงประโยชน์ที่ได้จากการทำกิจกรรม (เพื่อนๆหันไปมองดวงกมลอย่างไม่พอใจ)

ตอนต่อมา ในขณะที่นั่งคอยครูสอนในวิชาต่อมา

- นฤมล : น้อย ทุกคนเขาแสดงความคิดเห็นกันนะ ยกเว้นดวงกมลนี่แน่จริงๆ เลย
ไม่ยอมแสดงความคิดเห็นอะไรเลย และยังไม่ตั้งใจฟังครูอีก เลยทำให้
ตอบคำถามครูไม่ได้
- น้อย : จริงด้วย สมชายเรียนหนังสือไม่เก่งเท่าดวงกมลเขายังสนใจและยัง
กล้าที่จะแสดงความคิดเห็นและตอบคำถามของครูด้วยนะ
- นฤมล : ไซ้ เห็นมัย ครูเลยให้พวกเราทำรายงานส่งพรุ่งนี้ แะเลยวันนี้มี
การบ้านตั้งหลายวิชา (เพื่อนๆ ไม่พอใจดวงกมลจึงไม่พูดคุยด้วย)
- ดวงกมล : ไม่สนใจใคร นั่งก้มหน้าอ่านหนังสือการ์ตูนต่อไป

ครั้งที่ 10

ชื่อกิจกรรม ฟังดีดีนะ

เวลา 50 นาที

- วัตถุประสงค์
1. เพื่อให้นักเรียนมีพฤติกรรมในการตั้งใจฟังครูอธิบาย ไม่พูดคุยเล่น ไม่นั่งเหม่อลอยมองออกไปนอกห้อง และไม่นำงานอื่นมาทำในขณะที่ครูกำลังสอน
 2. เพื่อให้นักเรียนรู้ถึงประโยชน์ของการฟัง และผลเสียของการไม่ตั้งใจฟัง
 3. เพื่อให้นักเรียนรู้จักปฏิบัติตนเป็นผู้ฟังที่ดี

วิธีดำเนินการ

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

ครูสนทนาและซักถามนักเรียนว่า นักเรียนควรจะปฏิบัติตนอย่างไรบ้าง ในเวลาที่ครูกำลังสอน จึงจะเป็นผู้ฟังที่ดี

ขั้นที่ 2 ขั้นกิจกรรม

- 2.1 ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 2 กลุ่ม ๆ ละ 5 คน โดยให้นักเรียนเป่า ยิงลูกกัน แบ่งเป็นฝ่ายชนะกับฝ่ายแพ้
- 2.2 ครูให้นักเรียนนั่งเป็นกลุ่มและให้ช่วยกันระดมพลังสมองในการตอบคำถามที่ครูกำหนดไว้ในแต่ละกลุ่ม
- 2.3 ครูให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนกลุ่มละ 2 คนลุกขึ้นอ่านคำถามและอ่านคำตอบให้เพื่อนฟัง ครูและนักเรียนคนอื่นร่วมซักถามเพิ่มเติมได้

3. ขั้นสรุป

- 3.1 ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุป และเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามเพิ่มเติมข้อสงสัยได้
- 3.2 ครูสรุปเพิ่มเติม และนัดแนะการเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งต่อไป

- อุปกรณ์**
1. กระดาษคำถาม
 2. กระดาษเปล่า
 3. ปากกา

การประเมินผล

1. สังเกตจากการให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม
2. สังเกตจากการสรุปของนักเรียนถึงประโยชน์ของการตั้งใจฟัง และผลเสียของการไม่ตั้งใจฟัง รวมทั้งการปฏิบัติตนในการเป็นผู้ฟังที่ดี

คำถาม

- ก. การฟังหมายถึงอะไร
- ข. การตั้งใจฟังมีประโยชน์อย่างไรบ้าง
- ค. จงบอกผลเสียของการไม่ตั้งใจฟัง
- ง. นักเรียนควรจะปฏิบัติตนอย่างไร จึงจะเป็นผู้ฟังที่ดี
- จ. ใครได้ประโยชน์จากการฟังบ้าง
- ฉ. นักเรียนคิดว่าการฟังมีความสำคัญหรือไม่ เพราะเหตุใด
- ช. นักเรียนคิดว่าฟังอย่างไรจึงจะเกิดประโยชน์
- ซ. นักเรียนคิดว่าการฟังที่ดีมีผลต่อการเรียนหรือไม่ เพราะเหตุใด
- ฅ. ถ้าเราไม่ตั้งใจฟังในขณะที่ครูกำลังสอนจะเกิดอะไรขึ้น
- ญ. ถ้าเราตั้งใจฟังครูสอนจะมีผลอย่างไรบ้าง

แนวตอบคำถาม

- ก. การฟัง หมายถึง การตั้งใจฟังอย่างมีสมาธิในขณะที่ครูกำลังอธิบาย
- ข. การฟังมีประโยชน์ คือ ช่วยให้เข้าใจในสิ่งที่ครูกำลังอธิบาย
- ค. ผลเสียของการไม่ตั้งใจฟัง คือ ทำให้เรียนหนังสือไม่รู้เรื่อง และไม่สามารถทำการบ้านได้ด้วยตนเอง เนื่องจากไม่เข้าใจ อาจจะทำให้ส่งงานไม่ทันตามเวลาที่กำหนด เพราะรอลอกการบ้านจากเพื่อน
- ง. นักเรียนควรจะปฏิบัติตนดังนี้ -
- สนใจ และตั้งใจฟังในสิ่งที่ครูกำลังอธิบายอย่างมีสมาธิ
 - ไม่มองออกไปนอกห้องเรียนในขณะที่ครูกำลังสอน
 - ไม่พูดคุยหยอกล้อกับเพื่อน และไม่ส่งเสียงรบกวนคนอื่นในขณะที่เรียน
 - เมื่อฟังแล้วไม่เข้าใจ ควรยกมือถามครูทันที
- จ. ประโยชน์จากการฟังได้ทั้งแก่ตนเองและผู้อื่นที่ตั้งใจฟังอย่างมีสมาธิ
- ฉ. มีความสำคัญมาก เพราะจะทำให้สามารถรับรู้เรื่องราวต่าง ๆ ได้ดี ทำให้เกิดความเข้าใจ และทันต่อเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น
- ช. การฟังที่จะทำให้เกิดประโยชน์ก็คือ การรับฟังอย่างมีสมาธิ การเลือกรับฟังแต่สิ่งที่ดี ๆ ฟังแล้วไม่ทำให้คนอื่นเดือดร้อนเป็นทุกข์
- ซ. การฟังที่ดีมีผลต่อการเรียนมาก เพราะจะช่วยให้เข้าใจในเนื้อหาที่เรียน สามารถที่จะทำข้อสอบได้คะแนนดี ทำให้มีผลการเรียนที่ดี
- ณ. ถ้าเราไม่ตั้งใจฟังในขณะที่ครูกำลังสอน ก็จะทำให้ไม่เข้าใจในเนื้อหาที่เรียน ทำให้ทำการบ้านไม่ได้ และทำให้ทำข้อสอบได้ไม่ดี ทำให้ผลการเรียนตกต่ำได้
- ญ. ถ้าเราตั้งใจฟังครูสอน ก็จะทำให้ตนเองและเพื่อน ๆ ที่เรียนด้วย สามารถเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนได้ดี เพราะเมื่อทุกคนตั้งใจฟังครูสอนแล้ว ทุกคนก็จะมีผลการเรียนที่ดี ครูก็จะดีใจที่มีลูกศิษย์ตั้งใจเรียน พ่อแม่ก็ภูมิใจที่ลูกขยันเรียนหนังสือ

ครั้งที่ 11

เรื่อง ขยันหมั่นเพียร คืออะไร ใครรูบ้าง

เวลา 50 นาที

- วัตถุประสงค์**
1. เพื่อให้นักเรียนเห็นถึงความสำคัญของความขยันหมั่นเพียรในการเรียน
 2. เพื่อให้ทราบถึงพฤติกรรมของความขยันหมั่นเพียรในการเรียนว่าเป็นอย่างไร

วิธีดำเนินการ

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

ครูสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับความสำคัญของความขยันหมั่นเพียรในการเรียน และพฤติกรรมความขยันหมั่นเพียรว่ามีลักษณะเป็นอย่างไรบ้าง

ขั้นที่ 2 ขั้นกิจกรรม

- 2.1 ครูแบ่งครึ่งกระดาษให้เป็น 2 ฝั่ง ฝั่งหนึ่งเขียนหัวข้อว่า พฤติกรรมของความขยันหมั่นเพียร และอีกฝั่งเขียนว่า พฤติกรรมของความเกียจคร้าน
- 2.2 ครูให้นักเรียนออกมาจับสลากข้อความในกล่องที่ละคน เมื่อเปิดดูแล้วก็ให้ออกไปเขียนข้อความที่ได้บนกระดานดำฝั่งที่นักเรียนคิดว่าถูกต้อง
- 2.3 เมื่อเขียนครบทุกคนแล้วก็ให้ทุกคนช่วยกันตรวจดูว่าข้อความในแต่ละฝั่งถูกต้องหรือไม่ ถ้าไม่ถูกต้องก็ให้ช่วยกันแก้ไข
- 2.4 ให้นักเรียนทุกคนอ่านข้อความบนกระดานดำทั้ง 2 ฝั่ง พร้อม ๆ กัน
- 2.5 ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปถึงความสำคัญและพฤติกรรมความขยันหมั่นเพียรในการเรียน

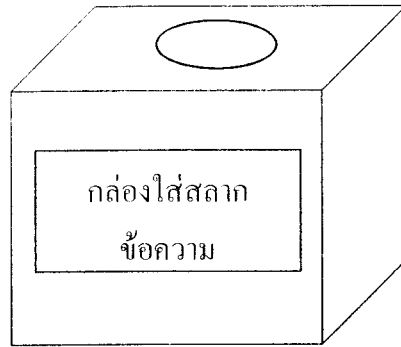
3. ขั้นสรุป

- 3.1 ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัยเพิ่มเติม
- 3.2 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปอีกครั้ง และนัดแนะการเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งต่อไป

- อุปกรณ์**
1. ก่องใส่สลาก
 2. โปสลากระบายความรูปร่าง

การประเมินผล

1. สังเกตจากความตั้งใจและการให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม
2. ประเมินจากการช่วยกันสรุปของนักเรียน

ใบสลากข้อความ

1. มีความกระตือรือร้นในการมาเรียน

2. ชอบลอกการบ้านเพื่อนเสมอ

3. ตั้งใจเรียน มีความพยายาม อดทน

4. พุดคุย หยอกล้อกับเพื่อนในขณะที่ครูกำลังอธิบาย

5. เมื่อไม่เข้าใจเกี่ยวกับบทเรียนจะยกมือขึ้นถามครูทันที

6. ทบทวนบทเรียนเสมอ

7. ส่งการบ้านไม่ทันตามเวลาที่กำหนด

8. ไม่ตั้งใจฟังในสิ่งที่ครูกำลังสอน

9. ว่างเล่นกับเพื่อนเสมอเมื่อมีเวลาว่าง

10. ส่งการบ้านทุกครั้งเวลาครูสั่ง

11. ตอบคำถามทุกครั้งเวลาที่ครูถาม

12. เวลาครูสอนชอบมองออกไปนอกห้อง

13. มาเรียนทุกวัน

14. ไม่ช่วยเพื่อนๆทำงานกลุ่ม

ครั้งที่ 12

ชื่อกิจกรรม ปัจฉินิเทศ

เวลา 50 นาที

- วัตถุประสงค์
1. เพื่อให้นักเรียนสามารถสรุปความหมายของความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติต่อการเรียน
 2. เพื่อให้นักเรียนสามารถสรุปถึงลักษณะของพฤติกรรมของความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติต่อการเรียน
 3. เพื่อให้นักเรียนสรุปถึงประโยชน์ของความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติต่อการเรียน เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปปฏิบัติต่อไป
 4. เพื่อ โปรด โอกาสให้นักเรียนแสดงความรู้สึกร่วมจากการที่ได้เข้าร่วมกิจกรรม และซักถามข้อสงสัยจากกิจกรรม

วิธีดำเนินการ

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

1. ผู้วิจัยกล่าวทักทายกับนักเรียนพร้อมทั้งชี้แจงวัตถุประสงค์ของกิจกรรมให้ทราบ
2. ผู้วิจัยแจกแบบวัดความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติต่อการเรียนหลังผ่านการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว

ขั้นที่ 2 ขั้นกิจกรรม

1. ผู้วิจัยให้นักเรียนทุกคนบอกความหมาย ความสำคัญของความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติที่ดีต่อการเรียน โดยพร้อมเพียงกัน
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันสรุปถึงผลดีของความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติที่ดี
3. ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติมในส่วนที่นักเรียนไม่ได้กล่าวถึง พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม
4. ผู้วิจัยให้นักเรียนทุกคนแสดงความรู้สึกร่วมจากการที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งหมดที่ผ่านมา
5. ผู้วิจัยให้นักเรียนทำแบบวัดความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติต่อการเรียน หลังจากได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว และแจกแบบสอบถามปลายเปิดให้นักเรียนทุกคนทำเพื่อเป็นการแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมในการทำกิจกรรมในโอกาสต่อไป

ขั้นที่ 3. ขั้นสรุป

1. ผู้วิจัยสรุปผลการใช้ชุดกิจกรรมทั้ง 12 ครั้งให้นักเรียนได้ทราบ
2. ผู้วิจัยกล่าวขอบคุณนักเรียนที่ได้ให้ความร่วมมือด้วยดีและกล่าวปิดการทำกิจกรรม

อุปกรณ์

1. แบบวัดความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติต่อการเรียนภายหลังการใช้ชุดกิจกรรม
แนแนว
2. แบบสอบถามปลายเปิด
3. ปากกา

การประเมินผล

1. สังเกตจากการตอบแบบสอบถามปลายเปิดของนักเรียน
2. ประเมินจากการทำแบบวัดความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติต่อการเรียนของนักเรียน
2. ประเมินจากการสนทนา ชักถาม การตอบคำถาม ของนักเรียน

ภาคผนวก ก
โปรแกรมการให้ข้อเสนอเทศ

ชุดกิจกรรมการให้ข้อเสนอแนะ

สำหรับกลุ่มควบคุม

ครั้งที่	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
1 60 นาที	ปฐมนิเทศ	<p>1. เพื่อสร้างความคุ้นเคยระหว่างผู้เข้าร่วมกิจกรรมและผู้วิจัย</p> <p>2. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจถึงความหมายของความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติต่อการเรียนในทิศทางเดียวกัน</p> <p>3. เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับกิจกรรมช่วงต่อ ๆ ไป</p>	<p>1. ครูแนะนำ ทักทายนักเรียนพร้อมทั้งแนะนำตัวกับนักเรียนและให้นักเรียนแนะนำตัวจนครบทุกคน</p> <p>2. ครูแนะนำชี้แจงให้นักเรียนทราบและเข้าใจวัตถุประสงค์ วิธีการ บทบาท และหน้าที่ของนักเรียนที่จะต้องปฏิบัติตลอดระยะเวลาที่เข้าร่วมกิจกรรม</p> <p>3. ครูแนะนำเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัยเกี่ยวกับรายละเอียดต่าง ๆ ที่ได้ชี้แจงไปแล้ว</p> <p>4. ครูแนะนำให้นักเรียนตอบแบบวัดความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติต่อการเรียน</p> <p>5. ครูแนะนำให้นักเรียนเล่นเกมเพื่อสร้างความคุ้นเคย โดยให้จับสลากหาคู่เพื่อผลัดกันซักถามข้อมูลส่วนตัวแล้วแนะนำให้เพื่อนได้รู้จักให้มากขึ้น</p> <p>6. ครูแนะนำอธิบายเกี่ยวกับความหมายและความสำคัญของความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติต่อการเรียนให้นักเรียนทราบและเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถาม</p> <p>7. ครูแนะนำนัดหมายเกี่ยวกับวัน เวลา และสถานที่ในการเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งต่อไป</p> <p>การประเมินผล</p> <p>1. สัมผัสจากการให้ความร่วมมือ การมีส่วนร่วมและความตั้งใจของนักเรียนในการทำกิจกรรม</p> <p>2. สัมผัสจากการสนทนา แสดงความคิดเห็น ซักถามของนักเรียน</p>

ครั้งที่	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
2 60 นาที	เรียนไปได้ดี	เพื่อส่งเสริมให้นักเรียน เกิดทัศนคติที่ดีต่อการเรียน และมีความขยันหมั่นเพียร	<p>1. ขั้นนำเข้าสู่กิจกรรม ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียนเรื่องการเรียนในวิชา ต่าง ๆ ซึ่งบางคนอาจจะเรียนเก่งและมีความชอบใน บางวิชา และเรียนไม่เก่งและไม่ชอบในบางวิชา มี ความแตกต่างกันออกไป พร้อมทั้งอธิบายให้ นักเรียนทราบถึงกิจกรรมที่จะทำในครั้งนี้</p> <p>2. ขั้นกิจกรรม</p> <p>2.1 ผู้วิจัยแจกเอกสารกรณีตัวอย่างพร้อมทั้งเล่า รายละเอียดคร่าวๆให้นักเรียนฟัง</p> <p>2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนตอบคำถามที่กำหนดให้ ทำกรณีตัวอย่างให้เสร็จภายในเวลาที่กำหนด</p> <p>2.3 ผู้วิจัยเฉลยคำตอบให้นักเรียนฟัง และให้ นักเรียนผลัดกันตรวจไปด้วย</p> <p>3. ขั้นสรุป</p> <p>3.1 ผู้วิจัยสรุปอีกครั้งพร้อมทั้ง นัดวัน เวลา ที่จะทำกิจกรรมในครั้งต่อไป</p> <p>4. การประเมินผล</p> <p>4.1 สังเกตจากการให้ความร่วมมือ และการตั้งใจ ฟังของนักเรียน</p> <p>4.2 จากการทำงานให้เสร็จตามเวลาที่กำหนด</p>

ครั้งที่	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
3 60 นาที	ร่วมมือ ร่วมใจ	<p>1. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีพฤติกรรมในการทำงานร่วมกับผู้อื่นที่ดี</p> <p>2. เพื่อให้รู้จักการให้ความร่วมมือกับเพื่อนในการทำงานเป็นกลุ่ม ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ร่วมกัน และมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน</p>	<p>1. ขั้นนำเข้าสู่กิจกรรม</p> <p>ครูแนะนำสนทนากับนักเรียนเรื่องการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม การให้ความร่วมมือกับเพื่อน การมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ พร้อมทั้งอธิบายให้นักเรียนทราบถึงกิจกรรมที่จะทำในครั้งนี้</p> <p>2. ขั้นกิจกรรม</p> <p>2.1 ครูแนะนำให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 2 กลุ่ม</p> <p>2.2 ครูแนะนำให้ใบงานนักเรียนแต่ละกลุ่มให้ช่วยกันคิดชื่อของสัตว์หรือผลไม้แล้วให้เขียนชื่อเป็นทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษ กลุ่มละ 10 คำ ให้เสร็จภายในเวลา 20 นาที</p> <p>3. ขั้นสรุป</p> <p>3.1 ครูแนะนำให้นักเรียนทุกคนในแต่ละกลุ่มอ่านคำศัพท์ที่ได้ช่วยกันคิดและเขียนให้เพื่อนฟังเมื่อมีคำผิดก็แก้ไขให้ใหม่</p> <p>3.3 ครูแนะนำสรุปอีกครั้งว่าได้อะไรบ้างจากการทำกิจกรรมในครั้งนี้ และนัดวัน เวลา ที่จะทำกิจกรรมในครั้งต่อไป</p> <p>4. การประเมินผล</p> <p>4.1 สังเกตจากการให้ความร่วมมือ การมีส่วนร่วม และความตั้งใจของนักเรียนในการทำกิจกรรม</p> <p>4.2 สังเกตจากความกระตือรือร้นของนักเรียนในการทำกิจกรรม</p> <p>4.3 สังเกตจากสีหน้า ท่าทาง ของนักเรียน</p>

ครั้งที่	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	
4 60 นาที	มีอะไรอยู่ ในการเรียน	เพื่อให้นักเรียนได้เห็น ถึงความสำคัญของการเรียน	<p>1. ขั้นนำเข้าสู่กิจกรรม ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียนเรื่องความสำคัญของการเรียน พร้อมทั้งอธิบายให้นักเรียนทราบถึงกิจกรรมที่จะทำในครั้งนี้</p> <p>2. ขั้นกิจกรรม 2.1 ผู้วิจัยแจกเอกสารกรณีตัวอย่างพร้อมทั้งใบงานให้นักเรียนแต่ละคนทำตามเวลาที่กำหนดให้ 2.2 เมื่อนักเรียนทำใบงานเสร็จแล้วผู้วิจัยให้นักเรียนแต่ละคนอ่านคำถามและคำตอบของตนเองให้เพื่อนฟัง</p> <p>3. ขั้นสรุป ผู้วิจัยสรุปให้นักเรียนฟังอีกครั้งถึงความสำคัญของการศึกษาเล่าเรียน และนัดวัน เวลา ที่จะทำกิจกรรมในครั้งต่อไป</p> <p>4. การประเมินผล สังเกตจากการการตอบคำถาม สีหน้า ท่าทางของนักเรียน การทำงานให้เสร็จทันตามเวลาที่กำหนด</p>

ครั้งที่	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
5 60 นาที	ทัศนคติ ในการเรียน	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้ นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน 2. เพื่อส่งเสริมให้ นักเรียนมีพฤติกรรมที่สนใจในการเรียน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ขั้นนำเข้าสู่กิจกรรม ครูแนะแนวสนทนาซักถามเรื่องการเรียนในห้องเรียนในวิชาที่ผ่านมา ซึ่งบางคนมีความสนใจในการเรียนมากและบางคนมีความสนใจน้อยก็มีความแตกต่างกันออกไป พร้อมทั้งอธิบายให้นักเรียนทราบถึงกิจกรรมที่จะทำในครั้งนี้ 2. ขั้นกิจกรรม <ol style="list-style-type: none"> 2.1 ครูแนะแนวเล่าเรื่องจากกรณีตัวอย่างให้นักเรียนฟัง 2.2 ครูแนะแนวแจกเอกสารกรณีตัวอย่างให้นักเรียนอ่านและตอบคำถามท้ายเรื่องส่งในเวลาที่กำหนดให้ 3. ขั้นสรุป ครูแนะแนวสรุปให้ฟังอีกครั้งพร้อมทั้ง นัดวันเวลาที่จะทำกิจกรรมในครั้งต่อไป 4. การประเมินผล <ol style="list-style-type: none"> 4.1 สังเกตจากการตั้งใจฟัง ความสนใจของนักเรียน 4.2 สังเกตจากการทำงานเสร็จทันเวลาที่กำหนดให้

ครั้งที่	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
6 60 นาที	เหม่อลอย ไปไหน ตั้งใจดีกว่า	<p>1. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจถึงผลดีของการตั้งใจเรียน และผลเสียของการไม่ตั้งใจเรียน</p> <p>2. เพื่อให้นักเรียนเห็นถึงความสำคัญของการตั้งใจเรียน</p>	<p>1. ขั้นนำเข้าสู่กิจกรรม ผู้วิจัยสนทนาและซักถามนักเรียนว่า ถ้าในขณะที่ที่ครูสอนแล้วนักเรียนไม่ตั้งใจเรียนไม่สนใจที่จะฟังครู เพราะมัวแต่หยอกล้อพูดคุยกัน หรือนั่งมองออกไปนอกห้องเรียน นักเรียนคิดว่าเป็นการกระทำที่เหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด พร้อมทั้งอธิบายให้นักเรียนทราบถึงกิจกรรมที่จะทำในครั้งนี้</p> <p>2. ขั้นกิจกรรม</p> <p>2.1 ผู้วิจัยแจกใบงานให้นักเรียนแต่ละคนให้อภิปรายถึงผลดีของการตั้งใจเรียนและผลเสียของการไม่ตั้งใจเรียน ให้เสร็จภายในเวลา 20 นาที</p> <p>2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนแต่ละคนนำงานมาส่งเมื่อครบกำหนดเวลา</p> <p>3. ขั้นสรุป</p> <p>3.1 ผู้วิจัยสรุปถึงผลดีของการตั้งใจเรียนและผลเสียของการไม่ตั้งใจเรียนให้นักเรียนฟัง</p> <p>3.2 ผู้วิจัย นัดวัน เวลา ที่จะทำกิจกรรมในครั้งต่อไป</p> <p>4. การประเมินผล</p> <p>4.1 สังเกตจากความตั้งใจทำงานของนักเรียนแต่ละคน</p> <p>4.2 สังเกตจาก ความสนใจ การตั้งใจฟังของนักเรียน</p>

ครั้งที่	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
7 60 นาที	ใครดีมีบ้าง เอ๋ย	<p>1. เพื่อให้นักเรียนรู้จักเตรียมอุปกรณ์การเรียนให้พร้อมก่อนมาเรียนหนังสือในแต่ละวัน</p> <p>2. เพื่อให้นักเรียนเห็นถึงความสำคัญของการเตรียมอุปกรณ์ในการเรียน</p>	<p>1. ขั้นนำเข้าสู่กิจกรรม</p> <p>ครูแนะแนวสนทนาและซักถามนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องอุปกรณ์การเรียน ความสำคัญ พร้อมทั้งอธิบายให้นักเรียนทราบถึงกิจกรรมที่จะทำในครั้งนี</p> <p>2. ขั้นกิจกรรม</p> <p>2.1 ครูแนะแนวแจกกระดาษและดินสอให้นักเรียนแต่ละคน แล้วให้นักเรียนสำรวจตรวจดูกระเป๋านักเรียนของตนเองว่าวันนี้ใครเตรียมอุปกรณ์การเรียนมา มีอะไรบ้าง และลืมอะไรมาบ้าง</p> <p>2.2 ครูแนะแนวให้นักเรียนที่เตรียมอุปกรณ์การเรียนมาครบให้ลุกขึ้นยืนแล้วให้เพื่อนๆ ปรบมือให้ จากนั้นให้บอกวิธีการเตรียมอุปกรณ์การเรียนให้เพื่อนๆ ฟัง แล้วนั่งลง</p> <p>2.3 ครูแนะแนวให้นักเรียนทุกคนเขียนสรุปถึงผลดีของการเตรียมอุปกรณ์การเรียนมาให้พร้อม และมีวิธีจัดเตรียมอุปกรณ์การเรียนในแต่ละวันอย่างไร นำมาส่งภายในเวลา 10 นาที</p> <p>3. ขั้นสรุป</p> <p>3.1 ครูแนะแนวสรุปถึงผลดีของการเตรียมอุปกรณ์การเรียนให้พร้อม ความสำคัญของอุปกรณ์การเรียน เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนได้เห็นถึงความสำคัญยิ่งขึ้น</p> <p>3.2 ผู้วิจัย นัดวัน เวลา ที่จะทำกิจกรรมในครั้งต่อไป</p> <p>4. การประเมินผล</p> <p>4.1 สังเกตจากการตอบคำถาม การแสดงความคิดเห็นของนักเรียน</p> <p>4.2 สังเกตจาก ความสนใจของนักเรียน</p>

ครั้งที่	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
8 60 นาที	จับคู่ถาม ตอบ	<p>1. เพื่อให้ให้นักเรียนเข้าใจถึงผลดีของการถามการตอบ และผลเสียของการไม่ถาม และไม่ตอบคำถามของครูเกี่ยวกับบทเรียน</p> <p>2. เพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนมีความกระตือรือร้น ที่จะซักถาม และตอบคำถามของครูเกี่ยวกับบทเรียน</p>	<p>1. ขั้นนำเข้าสู่กิจกรรม ผู้วิจัยสนทนาและซักถามนักเรียนว่าในขณะที่ครูสอนถ้าครูถามเกี่ยวกับบทเรียนแล้วนักเรียนไม่ตอบคำถามของครู หรือไม่ซักถามครูเวลาที่ไม่ว่างใจหรือมีปัญหา นักเรียนคิดว่าควรกระทำดังกล่าวเหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด และมีผลดีผลเสียอย่างไร พร้อมทั้งอธิบายให้นักเรียนทราบถึงกิจกรรมที่จะทำในครั้งนี้</p> <p>2. ขั้นกิจกรรม</p> <p>2.1 ผู้วิจัยคิดแถบกระดาษคำถามและคำตอบไว้บนกระดานตัวอย่างละ 10 ข้อ</p> <p>2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนแต่ละคนจับคู่คำถามและคำตอบบนกระดาษค้ำลงในกระดาษเปล่าที่แจกให้</p> <p>2.3 ผู้วิจัยเฉลยให้นักเรียนฟัง และให้นักเรียนผลัดกันตรวจและแก้ไขให้ถูกต้อง</p> <p>3. ขั้นสรุป ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติมเกี่ยวกับผลดีผลเสียของการถามและการตอบคำถามเกี่ยวกับบทเรียนพร้อมทั้งนัดวัน เวลา ที่จะทำกิจกรรมในครั้งต่อไป</p> <p>4. การประเมินผล</p> <p>4.1 นักเรียนสามารถจับคู่ถามตอบ ได้ถูกต้อง</p> <p>4.2 สืบเนื่องจาก ความสนใจการให้ความร่วมมือของนักเรียน</p>

ครั้งที่	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
9 60 นาที	การแสดงความ ความคิดเห็น	เพื่อให้ นักเรียนกล้าที่จะ แสดงความคิดเห็นและได้รู้ ถึงผลดีของการแสดงความ ความคิดเห็น และผลเสียของการ ไม่แสดงความคิดเห็น	<p>1. ขั้นนำเข้าสู่กิจกรรม</p> <p>ครูแนะนำสนทนาและซักถามนักเรียนว่าในขณะที่ครูสอนถ้าครูถามเกี่ยวกับบทเรียนแล้วนักเรียนไม่ตอบคำถามของครู หรือไม่ซักถามครูเวลาที่ ไม่เข้าใจหรือมีปัญหา นักเรียนคิดว่าการกระทำดังกล่าวเหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด และมีผลเสียอย่างไร พร้อมทั้งอธิบายให้นักเรียนทราบถึงกิจกรรมที่จะทำในครั้งนี้</p> <p>2. ขั้นกิจกรรม</p> <p>2.1 ครูแนะนำเล่าเรื่องสถานการณ์จำลองเรื่องช่วยกันคิดดีกว่าให้นักเรียนฟัง</p> <p>2.2 ครูแนะนำแจกใบงานให้นักเรียนทำโดยให้เขียนถึงผลดีของการแสดงความเห็นว่าเกิดมีประโยชน์อะไรบ้างทั้งต่อตนเองและผู้อื่น</p> <p>3. ขั้นสรุป</p> <p>3.1 ครูแนะนำสรุปเพิ่มเติมถึงผลดีของการแสดงความคิดเห็นว่ามีประโยชน์ทั้งต่อตนเองและผู้อื่นอย่างไรบ้างพร้อมทั้ง นัดวัน เวลา ที่จะทำกิจกรรมในครั้งต่อไป</p> <p>4. การประเมินผล</p> <p>4.1 สังเกตจากความตั้งใจฟังของนักเรียน</p> <p>4.2 สังเกตจาก ความสนใจ การตอบคำถามของนักเรียน</p>

ครั้งที่	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
10 60 นาที	ฟังหน่อย คนดี	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้ให้นักเรียนเข้าใจถึงพฤติกรรมที่ดีในการตั้งใจฟังครูอธิบายในขณะที่สอน 2. เพื่อให้นักเรียนรู้ถึงประโยชน์ของการฟังและผลเสียของการไม่ตั้งใจฟัง 3. รู้จักปฏิบัติตนเป็นผู้ฟังที่ดี 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ขั้นนำเข้าสู่กิจกรรม ผู้วิจัยสนทนาและซักถามนักเรียนว่า ควรจะปฏิบัติตนอย่างไรบ้าง เวลาที่ครูกำลังสอน พร้อมทั้งอธิบายให้นักเรียนทราบถึงกิจกรรมที่จะทำในครั้งนี 2. ขั้นกิจกรรม <ol style="list-style-type: none"> 2.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 2 กลุ่ม แล้วให้เลือกหัวหน้ากลุ่มและเลขานุการ 2.2 ผู้วิจัยแจกคำถามให้กับนักเรียนแต่ละกลุ่ม แล้วให้นักเรียนระดมพลังสมองตอบคำถามที่กำหนดให้ ภายในเวลา 10 นาที 2.3 เมื่อครบกำหนดเวลา ครูให้นักเรียนส่งตัวแทนกลุ่มออกมาตอบคำถามหน้าชั้น 3. ขั้นสรุป <ol style="list-style-type: none"> 3.1 ให้นักเรียนทุกคนอ่านคำถามและคำตอบพร้อมกันอีกครั้ง 3.2 ครูสรุปเพิ่มเติมว่าการตั้งใจฟังครูสอนจะทำให้เข้าใจบทเรียน ได้ดีและไม่รบกวนคนอื่น พร้อมทั้ง นัดวัน เวลา ที่จะทำกิจกรรม ในครั้งต่อไป 4. การประเมินผล <ol style="list-style-type: none"> 4.1 สังเกตจากการให้ความร่วมมือตอบคำถามของนักเรียน 4.2 สังเกตจาก ความสนใจ สีหน้า ท่าทางของนักเรียน

ครั้งที่	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
11 60 นาที	ขยันหมั่นเพียร คืออะไร ใครรู้ บ้าง	1. เพื่อให้นักเรียน มองเห็นถึงความสำคัญของ ความขยันหมั่นเพียร ในการ เรียน 2. เพื่อให้นักเรียนทราบถึง พฤติกรรมของความ ขยันหมั่นเพียรว่าเป็น อย่างไร	1. ขั้นนำเข้าสู่กิจกรรม ครูแนะแนวสนทนาและซักถามนักเรียน เกี่ยวกับความสำคัญของการขยันหมั่นเพียรใน การเรียน พร้อมทั้งอธิบายให้นักเรียนทราบถึง กิจกรรมที่จะทำในครั้งนี้ 2. ขั้นกิจกรรม 2.1 ครูแนะแนวแจกกระดาษเปล่าและดินสอ ให้กับนักเรียนทุกคนและให้นักเรียนแบ่งกระดาษ ออกเป็น 2 ฝั่ง ให้เขียนถึงพฤติกรรมของความ ขยันหมั่นเพียรว่าเป็นอย่างไรบ้าง อีกฝั่งให้เขียน ถึงลักษณะของพฤติกรรมความเกียจคร้านว่าเป็น อย่างไรบ้าง 2.2 เมื่อทำเสร็จครบทุกคนแล้ว ให้ทุกคน ผลัดกันตรวจ โดยครูแนะแนวเป็นผู้เฉลยให้ฟัง 3. ขั้นสรุป 3.1 ครูสรุปเพิ่มเติมพร้อมทั้ง นัดวัน เวลา ที่ จะทำกิจกรรมในครั้งต่อไป 4. การประเมินผล 4.1 สังเกตจากการให้ความร่วมมือ การสรุป การตอบคำถาม ของนักเรียน 4.2 สังเกตจาก ความสนใจ สีหน้า ท่าทาง ของนักเรียน

ครั้งที่	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
12 60 นาที	ปัจฉิมนิเทศ	<p>1. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจถึงความหมายสามารถสรุปถึงลักษณะของพฤติกรรมต่างๆและประโยชน์ของความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติที่ดีต่อการเรียนเพื่อเป็นแนวทางในการนำไปปฏิบัติต่อไป</p> <p>2. เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความรู้สึจากการที่ได้เข้าร่วมกิจกรรม และซักถามข้อสงสัยจากกิจกรรมที่ได้ทำ</p> <p>3. เพื่อเป็นการกล่าวขอบคุณครูและนักเรียนที่ได้ให้ความร่วมมือด้วยดีในการทำกิจกรรมที่ผ่านมา</p>	<p>1. ขั้นนำเข้าสู่กิจกรรม</p> <p>ครูและผู้วิจัยสนทนาและซักถามนักเรียนว่าควรมีความขยันหมั่นเพียรในการเรียนหรือไม่ เพราะเหตุใด และควรมีทัศนคติอย่างไรจึงจะเกิดผลดีในการเรียน</p> <p>2. ขั้นกิจกรรม</p> <p>2.1 ครู/ผู้วิจัยให้นักเรียนทุกคนบอกความหมาย ความสำคัญ และพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติต่อการเรียน</p> <p>2.2 ครู/ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปถึงประโยชน์ที่จะได้รับของการขยันหมั่นเพียรและการมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน โดยครู/ผู้วิจัยสรุปเพิ่มจากที่นักเรียนไม่ได้กล่าวถึง</p> <p>3. ขั้นสรุป</p> <p>3.1 เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถามเพิ่มเติม และให้นักเรียนแต่ละคนได้แสดงความรู้สึที่ได้นำเข้าร่วมกิจกรรมที่ผ่านมา</p> <p>3.2 ให้นักเรียนทุกคนทำแบบวัดความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติต่อการเรียน และตอบคำถามปลายเปิดเพื่อให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นได้เต็มที่</p> <p>3.3 ให้นักเรียนทุกคนปรบมือให้กับตัวเองที่สามารถทำกิจกรรมได้สำเร็จลุล่วงด้วยดี และผู้วิจัยกล่าวขอบคุณครูและนักเรียนที่ได้ให้ความร่วมมือด้วยดีโดยตลอดมา</p> <p>4. การประเมินผล</p> <p>4.1 สังเกตจากการให้ความร่วมมือตอบคำถาม ความสนใจ สีหน้า ท่าทางของนักเรียน</p> <p>4.2 สังเกตจากการทำแบบวัดและการตอบคำถามปลายเปิดของนักเรียน</p>

ชุดข้อสนเทศ

ครั้งที่ 1

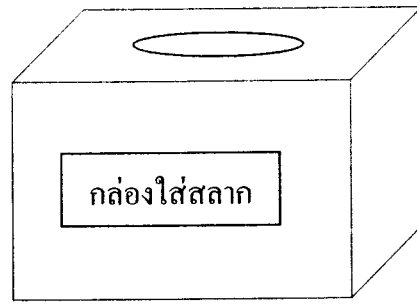
<u>ชื่อกิจกรรม</u>	ปฐมนิเทศ
<u>เวลา</u>	50 นาที
<u>วัตถุประสงค์</u>	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อสร้างความคุ้นเคยระหว่างผู้เข้าร่วมกิจกรรมและผู้วิจัย 2. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจถึงความหมายของความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติต่อการเรียนในทิศทางเดียวกัน 3. เพื่อให้นักเรียนทราบถึงวัตถุประสงค์ของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว กฎ กติกา มารยาท ตลอดจนช่วงเวลา และสถานที่ในการทำกิจกรรม
<u>วิธีดำเนินการ</u>	
1. <u>ขั้นนำ</u>	<ol style="list-style-type: none"> 1.1 ผู้วิจัยสร้างความคุ้นเคยกับนักเรียน โดยแนะนำตนเองและให้นักเรียนแต่ละคนแนะนำตนเองให้เพื่อน ๆ ได้รู้จักจนครบทุกคน 1.2 ผู้วิจัยชี้แจงให้นักเรียนทราบและเข้าใจวัตถุประสงค์ วิธีการ บทบาท และหน้าที่ของนักเรียน ที่จะต้องปฏิบัติตลอดระยะเวลาที่เข้าร่วมการกิจกรรม 1.3 ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัยเกี่ยวกับรายละเอียดต่าง ๆ ที่ได้ชี้แจงไปแล้ว
2. <u>ขั้นกิจกรรม</u>	<ol style="list-style-type: none"> 2.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนตอบแบบวัดความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติต่อการเรียนก่อนใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว 2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่นเกมเพื่อสร้างความคุ้นเคยโดยการให้นักเรียนออกมาจับสลากหาคู่แล้วผลัดกันซักถามข้อมูลส่วนตัวภายในเวลา 3 นาที และให้แต่ละคู่แนะนำคู่ของตนเองให้เพื่อน ๆ ได้รู้จัก 2.3 ผู้วิจัยอธิบายเกี่ยวกับความหมายและความสำคัญของความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติต่อการเรียนให้นักเรียนทราบและเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถาม 2.4 ผู้วิจัยนัดหมายเกี่ยวกับวัน เวลา และสถานที่ในการเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งต่อไป
3. <u>ขั้นสรุป</u>	ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุป และนัดหมายวันเวลาที่เข้าร่วมกิจกรรมในครั้งต่อไป

อุปกรณ์

1. กล่องใส่สลาก
2. สลากรายชื่อผลไม้คู่แฝด
3. กระดาษเปล่า และปากกา
4. แบบวัดความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติต่อการเรียนก่อนใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว

การประเมิน

1. สังเกตจากการให้ความร่วมมือ และความตั้งใจของนักเรียน
2. สังเกตจากสีหน้า ท่าทาง และการซักถามการตอบคำถามของนักเรียน

รายชื่อใบสลากผลไม้ฟ้าแผ่นดิน

1. มะม่วง ↔ มะม่วง

2. ทุเรียน ↔ ทุเรียน

3. แตงโม ↔ แตงโม

4. น้อยหน่า ↔ น้อยหน่า

5. กลั้ว ↔ กลั้ว

ครั้งที่ 2

ชื่อกิจกรรม เรียนไปได้ดี

เวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเกิดทัศนคติที่ดีที่มีความขยันหมั่นเพียรในการเรียน

วิธีดำเนินการ

1. ชำนาญเข้าสู่กิจกรรม

ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียนเรื่องการเรียนในวิชาต่าง ๆ ซึ่งบางคนอาจจะเรียนเก่งมีความชอบในบางวิชาและเรียนไม่เก่งไม่ชอบเรียนบางวิชา มีความแตกต่างกันออกไป รวมทั้งอธิบายให้นักเรียนให้นักเรียนทราบถึงกิจกรรมที่จะทำในครั้ง

2. ขั้นกิจกรรม

- 2.1 ผู้วิจัยแจกเอกสารกรณีตัวอย่างให้นักเรียนแต่ละคนพร้อมทั้งเล่ารายละเอียดคร่าวๆให้นักเรียนฟัง
- 2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนอ่านและตอบคำถามที่กำหนดให้ท้ายกรณีตัวอย่างให้เสร็จภายในเวลาที่กำหนดให้
- 2.3 ผู้วิจัยเฉลยคำตอบให้นักเรียนฟังและให้นักเรียนผลัดกันตรวจไปด้วย

3. ขั้นสรุป

- 3.1 ผู้วิจัยสรุปอีกครั้งพร้อมทั้ง นัดวัน เวลา ที่จะทำกิจกรรมในครั้งต่อไป

- อุปกรณ์**
1. เอกสารกรณีตัวอย่าง
 2. กระดาษเปล่าและปากกา

การประเมินผล

1. สังเกตจากการให้ความร่วมมือ และความตั้งใจของนักเรียนใน
2. จากการทำงานให้เสร็จตามเวลาที่กำหนด

เอกสารกรณีตัวอย่าง

เรื่อง หนทางสู่ความสำเร็จ

ณ โรงเรียนแห่งหนึ่ง ในช่วงโมงแรกของการเปิดภาคเรียนที่ 2 อาจารย์ชลดาซึ่งเป็นครูสอนวิชาภาษาอังกฤษ ได้กล่าวทักทายนักเรียนพร้อมทั้งแจ้งข่าวดีให้นักเรียนได้ทราบว่าวันนี้จะมีการมอบรางวัลแก่นักเรียนที่ได้ผลการเรียนวิชาภาษาอังกฤษได้เกรด 4 เพื่อเป็นการให้กำลังใจและส่งเสริมสนับสนุนคนที่มีความขยันหมั่นเพียรในการเรียน เอาใจใส่ในการเรียนทุกวิชามาตลอดไม่ว่าจะมีความยากง่ายแค่ไหนก็ตาม คน ๆ นั้นก็คือขวัญฤทัย ซึ่งเป็นผู้ที่ทำคะแนนได้สูงสุดสามารถทำข้อสอบถูกต้องทั้งหมด อาจารย์ชลดาให้เพื่อน ๆ ในห้องปรบมือให้แก่นักเรียนขวัญฤทัย และให้เล่าให้เพื่อน ๆ ฟังว่าได้เตรียมตัวในการเรียนอย่างไร จึงสามารถทำคะแนนได้ดีทุกวิชา โดยเฉพาะวิชาภาษาอังกฤษ

ขวัญฤทัยเล่าให้เพื่อน ๆ ฟังว่า เธอมีความใฝ่ฝันอยากจะทำอาชีพเป็นไกด์จะได้ท่องเที่ยวไปในทุกที่ และได้พูดคุยกับชาวต่างชาติด้วย เธอจึงตั้งใจเรียนหนังสือ โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิชาภาษาอังกฤษเธอจะตั้งใจเรียนเป็นพิเศษ ก่อนเรียนเธอจะอ่านแบบเรียนมาก่อนล่วงหน้า เวลาครูสอนก็จะตั้งใจเรียน และถามครูทุกครั้งเมื่อเกิดข้อสงสัย เวลาครูถามก็จะพยายามตอบเสมอไม่ว่าคำตอบจะถูกหรือผิดก็ตาม เอาใจใส่ในงานที่ครูสั่ง และให้ความร่วมมือกับเพื่อนในการทำงานกลุ่ม บางครั้งก็อธิบายให้เพื่อนฟังเมื่อเพื่อนมาขอความช่วยเหลือ นอกจากนั้นเธอยังใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ คือ ถ้ามีเวลาว่างก็จะทบทวนเนื้อหาที่เรียนและช่วยเหลืองานของครูและเพื่อนเท่าที่จะทำได้ เมื่อกลับไปที่บ้านก็จะแบ่งเวลาในการอ่านหนังสือ และช่วยเหลืองานบ้านเพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระของผู้ปกครอง เมื่อทำทุกอย่างเสร็จแล้วก็จะไปเที่ยวเล่นกับเพื่อน ๆ บ้าง อาจารย์ถามว่าขวัญฤทัยไม่เห็นชอบกับการทำอะไรหลาย ๆ อย่างหรือ ขวัญฤทัยตอบว่า ไม่เหนื่อยเลย เพราะสามารถแบ่งเวลาได้ทุกอย่างก็จะไปทำตามขั้นตอนของมันเองและเธอก็มีความสุขกับสิ่งที่ทำอยู่ในทุกวันนี้

อาจารย์ชลดา กล่าวชมเชยขวัญฤทัยว่า เป็นผู้ที่มีความขยันหมั่นเพียรในการเรียนและรู้จักวางแผนในการเรียนได้ดี เพื่อน ๆ ในห้องต่างก็แสดงความยินดีกับขวัญฤทัยและตั้งใจจะปรับปรุงตนเองให้เหมือนกับขวัญฤทัย

ให้นักเรียนช่วยกันตอบคำถามต่อไปนี้

1. ถ้านักเรียนเป็นขวัญฤทัยจะรู้สึกอย่างไร เพราะอะไร
2. เพราะเหตุใดขวัญฤทัยจึงชอบเรียนวิชาภาษาอังกฤษ
3. ถ้านักเรียนสอบได้เกรด 4 เหมือนกับขวัญฤทัย พ่อแม่จะรู้สึกอย่างไร
4. นักเรียนคิดว่าครูจะรู้สึกอย่างไร ถ้านักเรียนทุกคนสอบได้เกรด 4
5. นักเรียนคิดว่าการตั้งใจเรียนมีความสำคัญหรือไม่ เพราะเหตุใด
6. นักเรียนสามารถนำประโยชน์จากการอ่านเรื่องนี้ไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร

บ้าง

แนวตอบกิจกรรม

1. ดีใจและภูมิใจมากที่สามารถสอบได้คะแนนสูงสุดในห้อง
2. เพราะขวัญฤทัยมีความใฝ่ฝันอยากจะทำอาชีพเป็นไกด์ และสามารถพูดคุยติดต่อกับชาวต่างชาติได้ จึงทำให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษแม้จะมีเนื้อหาที่ยาก
3. พ่อ แม่ ก็จะดีใจและมีความสุข มีความภูมิใจในตัวลูกมาก
4. ครูก็จะดีใจมีความสุขและภูมิใจในตัวลูกศิษย์มาก
5. มีความสำคัญมาก เพราะจะสามารถทำให้เราประสบความสำเร็จในการเล่าเรียนได้ ไม่ว่าจะวิชานั้นจะยากง่ายเพียงใดก็ตาม นอกจากความตั้งใจเรียนแล้ว ยังต้องมีความพยายาม อดทน จึงจะฝ่าฝืนกับอุปสรรคต่าง ๆ ได้
6. นักเรียนสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการเรียนของตนเองได้ ทุกคนมีความฝันเมื่อมีความฝันอยากให้ความฝันเป็นจริงได้ ก็จะต้องมีความขยันหมั่นเพียรในการเรียน เวลาเรียนก็ต้องตั้งใจเรียน มีความพยายาม อดทนต่ออุปสรรคปัญหา มีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเอง เมื่อเกิดข้อสงสัยก็ซักถามครูหรือเพื่อน ๆ รู้จักแบ่งเวลา และใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ให้มากที่สุด

ครั้งที่ 3

- ชื่อกิจกรรม** ร่วมน้อมใจ
- เวลา** 50 นาที
- วัตถุประสงค์**
1. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีพฤติกรรมในการทำงานร่วมกับผู้อื่นที่ดี
 2. เพื่อให้ได้รู้จักการให้ความร่วมมือกับเพื่อนในการทำงานเป็นกลุ่ม มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ร่วมกันและมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน
- วิธีดำเนินการ**
1. **ขั้นนำ**
 - 1.1 ครูแนะแนวสนทนากับนักเรียนเรื่องเกี่ยวกับการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม การให้ความร่วมมือกับเพื่อน และการมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ พร้อมทั้งอธิบายให้นักเรียนทราบถึงกิจกรรมที่จะทำในครั้งนี้
 2. **ขั้นกิจกรรม**
 - 2.1 ครูแนะแนวให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 2 กลุ่ม
 - 2.2 ครูแนะแนวให้ใบงานนักเรียนแต่ละกลุ่มให้ช่วยกันคิดชื่อสัตว์หรือผลไม้ แล้วให้เขียนชื่อเป็นทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ กลุ่มละ 10 คำ ให้เสร็จภายในเวลา 20 นาที
 3. **ขั้นสรุป**
 - 3.1 ครูแนะแนวให้นักเรียนทุกคนในแต่ละกลุ่มอ่านคำศัพท์และสะกดทีละคำที่ได้ช่วยกันคิดและช่วยกันทำให้เพื่อนฟัง เมื่อมีคำผิดก็แก้ไขให้ใหม่
 - 3.2 ครูแนะแนวสรุปอีกครั้งว่าได้ะไรบ้างจากการทำกิจกรรมในครั้งนี้ และนัดวัน เวลาที่จะทำกิจกรรมในครั้งต่อไป
- อุปกรณ์**
1. ก่องใส่พยัญชนะภาษาอังกฤษ จำนวน 2 ใบ
 2. พยัญชนะภาษาอังกฤษ จำนวน 2 ชุด
 3. รูปภาพ จำนวน 12 รูป

การประเมินผล

1. สัมผัสจากการให้ความร่วมมือ การมีส่วนร่วม และความตั้งใจของนักเรียนในการ
ทำกิจกรรม
2. สัมผัสจากความกระตือรือร้นของนักเรียนในการทำกิจกรรม
3. สัมผัสจากสีหน้า ท่าทาง ของนักเรียน

ครั้งที่ 4

ชื่อกิจกรรม มีอะไรอยู่ในการเรียนรู้

เวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์ เพื่อให้นักเรียนได้เห็นถึงความสำคัญของการเรียน

วิธีดำเนินการ

1. **ขั้นนำ**

1.1 ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียนเรื่องความสำคัญของการเรียน พร้อมทั้งอธิบายให้นักเรียนทราบถึงกิจกรรมที่จะทำในครั้งนี้

2. **ขั้นกิจกรรม**

2.1 ผู้วิจัยแจกเอกสารกรณีตัวอย่าง พร้อมทั้งใบงานให้นักเรียนแต่ละคนทำตามเวลาที่ ได้กำหนดให้

2.2 เมื่อนักเรียนทำใบงานเสร็จแล้ว ผู้วิจัยให้นักเรียนแต่ละคนอ่านคำถามและคำตอบของตนเองให้เพื่อนฟัง

3. **ขั้นสรุป**

3.1 ผู้วิจัยสรุปให้นักเรียนฟังอีกครั้งถึงความสำคัญของการศึกษาเล่าเรียน และนัดวัน เวลาที่จะทำกิจกรรมในครั้งต่อไป

อุปกรณ์ 1. เอกสารการแสดงบทบาทสมมติ

การประเมินผล

1. สังเกตจากการตอบคำถาม สีหน้า ท่าทางของนักเรียน การทำงานให้เสร็จทันตามเวลาที่กำหนด

เอกสารประกอบการแสดงบทบาทสมมติ

เรื่อง การเรียนมีดีน่าลองดู

บนถนนสายหนึ่งของเช้าวันจันทร์ และค.ช.อนันต์ และค.ช.อัศวิน เป็นเพื่อนซี้กัน เรียนอยู่โรงเรียนเดียวกัน ห้องก็ห้องเดียวกัน แล้วยังมีบ้านอยู่ใกล้กันอีก ทั้งสองจึงเดินทางไปโรงเรียนพร้อมกัน ในระหว่างเดินทางทั้งสองก็จะพูดคุยกันไปทั้งในเรื่องเรียนและเรื่องส่วนตัว

ค.ช.อัศวิน : วันนี้เราไม่อยากไปโรงเรียนเลย

ค.ช.อนันต์ : ทำไมล่ะ

ค.ช.อัศวิน : ก็เรายังไม่ได้ทำการบ้านเลย

ค.ช.อนันต์ : อ้าว ทำไมนายไม่ทำการบ้านล่ะ

ค.ช.อัศวิน : ก็เราทำไม่ได้ และนี่ก็เกียจทำด้วยล่ะ ตอนที่ครูสอนเราก็ไม่ได้สนใจฟังเราเลยไม่รู้เรื่องเลย

ค.ช.อนันต์ : การบ้านเดียวเราจะอธิบายให้ฟังว่าต้องทำอะไร แต่ตอนเรียนนายต้องตั้งใจเรียนนะจะได้เข้าใจ

ค.ช.อัศวิน : แต่เราไม่อยากเรียนหนังสือแล้ว เรียนไปเราก็ไม่ได้เอาไปใช้อะไร

ค.ช.อนันต์ : นายไม่เรียนต่อเหรอ แล้วนายจะไปทำอะไร

ค.ช.อัศวิน : เราไม่เรียนต่อแล้ว จบป.6 ก็จะไปทำงานหรือไม่ก็อยู่บ้านเฉย ๆ

ค.ช.อนันต์ : นายจะไปทำงานอะไรจบแค่นี้ทำงานทำยากนะแถมเงินเดือนก็น้อย เราว่านายน่าจะเรียนต่อจะได้มีงานทำดี ๆ ดูอย่างพี่ฝนเค้ายังเรียนไม่จบเลยนะแต่มีงานรอแล้วเงินเดือนก็เยอะด้วย เรียนจบได้งานทำเลย

ค.ช.อัศวิน : พี่ฝนเค้าทำยังไงหรือถึงได้มีงานรอ

ค.ช.อนันต์ : ตอนนี้พี่ฝนเค้าเรียนอยู่ปี 4 ใกล้จะจบปริญญาตรีแล้วล่ะ ก็ตอนที่พี่ฝนเรียนอยู่ปี 1 พี่เค้าก็หางานพิเศษทำไปด้วยจะได้ไม่ต้องขอเงินพ่อแม่ใช้ เวลาที่จะซื้อของใช้ส่วนตัวหรือเวลาไปเที่ยวกับเพื่อนๆ

ค.ช.อัศวิน : แล้วพี่ฝนเรียนไหวหรือ เพราะต้องทำงานไปด้วย

ค.ช.อนันต์ : พี่ฝนบอกว่าก็เหนื่อยเหมือนกันนะ ต้องรู้จักแบ่งเวลาให้เป็น ต้องเอาเรื่องเรียนเป็นหลัก ต้องมีความขยันอดทนและพยายามเรียนให้ดีที่สุด

ค.ช.อัศวิน : แล้วนายว่าเราจะทำได้อย่างพี่ฝนมั๊ย

ค.ช.อนันต์ : ได้ซิ ถ้านายมีความพยายาม อดทน และตั้งใจ ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคในการเรียน

ค.ช.อัศวิน : ถ้าอย่างนั้น เวลาที่เราทำการบ้านไม่ได้ นายช่วยอธิบายให้เราฟังหน่อยนะ

ค.ช.อนันต์ : ได้ซิ เรายินดีช่วย แต่เวลาเรียนนายต้องตั้งใจเรียนนะ ถ้าไม่เข้าใจก็รีบถามครูเลยไม่ต้องอาย

ค.ช.อัศวิน : ขอบใจมากเพื่อน

ค.ช.อนันต์ : ไม่เป็นไร เราเริ่มต้นกันวันนี้เลยนะ

ค.ช.อัศวิน : ได้เลยเพื่อน เราจะพยายามเรียนให้ดีที่สุด

ให้นักเรียนช่วยกันตอบคำถามต่อไปนี้

1. นักเรียนเห็นด้วยกับค.ช.อัศวินมั๊ยที่จะเริ่มต้นตั้งใจเรียนหนังสือ เพราะเหตุใด
2. การเรียนมีประโยชน์อย่างไรบ้าง
3. จงบอกผลดีของการตั้งใจเรียน และผลเสียของการไม่ตั้งใจเรียน
4. ถ้านักเรียนเป็นอัศวิน นักเรียนจะปรับปรุงพฤติกรรมตัวเองอย่างไรบ้าง
5. นักเรียนคิดว่าการเรียนมีความสำคัญหรือไม่ เพราะเหตุใด

แนวตอบกิจกรรม

1. เห็นด้วย เพราะการตั้งใจเรียนจะทำให้ค.ช.อัศวินเข้าใจในเนื้อหาที่เรียน และสามารถทำการบ้านได้ด้วยตนเอง
2. การเรียนมีประโยชน์ดังนี้.-
 - ทำให้มีโอกาสในการเลือกงานทำมากกว่าคนที่ไม่เรียน
 - ทำให้มีรายได้ที่สูงกว่าคนที่ไม่เรียน
 - สามารถนำความรู้ที่ได้ไปช่วยเหลือผู้อื่นได้นอกเหนือจากการช่วยตัวเอง
 - ทำให้รู้ทันต่อเหตุการณ์ในปัจจุบัน
 - ทำให้การพัฒนาประเทศชาติประสบความสำเร็จได้เร็ว
3. ผลดีของการตั้งใจเรียน คือ ทำให้เรียนหนังสือได้รู้เรื่อง สามารถทำการบ้านได้ด้วยตนเองและทำข้อสอบได้ ผลเสียของการไม่ตั้งใจเรียน คือ เรียนหนังสือไม่รู้เรื่อง ต้องคอยลอกการบ้านเพื่อน เนื่องจากไม่เข้าใจในสิ่งที่ครูสอน ทำให้สอบได้คะแนนไม่ดี
4. จะปรับปรุงพฤติกรรมตนเอง โดยการตั้งใจเรียน และเอาใจใส่ในการเรียนหนังสือ เวลาเรียนถ้าไม่เข้าใจหรือเกิดข้อสงสัยก็จะถามครูหรือเพื่อนทันที จะทำการบ้านด้วยตนเองและให้เสร็จตามเวลาที่ครูกำหนดให้
5. มีความสำคัญมากทั้งต่อตนเองและต่อส่วนรวม เพราะจะทำให้มีอนาคตที่ดีและสามารถทำประโยชน์ให้กับส่วนรวมได้ด้วย

ครั้งที่ 5

ชื่อกิจกรรม ทัศนคติในการเรียน

เวลา 50 นาที

- วัตถุประสงค์
1. เพื่อให้ นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน
 2. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่สนใจในการเรียน

วิธีดำเนินการ

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

ครูแนะแนวสนทนาซักถามเรื่องการเรียนในห้องเรียนในวิชาที่ผ่านมา ซึ่งบางคนมีความสนใจในการเรียนมากและบางคนมีความสนใจน้อยก็มีความแตกต่างกันออกไป พร้อมทั้งอธิบายให้นักเรียนทราบถึงกิจกรรมที่จะทำในครั้งนี้

ขั้นที่ 2 ขั้นกิจกรรม

- 2.1 ครูแนะแนวเล่าเรื่องจากกรณีตัวอย่างให้นักเรียนฟัง
- 2.2 ครูแนะแนวแจกกรณีตัวอย่างเรื่อง “สมหวัง” ให้นักเรียนอ่านและตอบคำถามท้ายเรื่องส่งในเวลาที่กำหนด

3. ขั้นสรุป

- 3.1 ครูแนะแนวสรุปให้ฟังอีกครั้ง พร้อมทั้งนัดวัน เวลา ที่จะทำกิจกรรมในครั้งต่อไป

- อุปกรณ์
1. เอกสารกรณีตัวอย่าง
 2. กระดาษคำตอบท้ายกรณีตัวอย่าง
 3. ปากกา

การประเมินผล

1. สังเกตจากการตั้งใจฟัง ความสนใจของนักเรียน
2. จากการทำงานเสร็จทันตามเวลาที่กำหนด

เอกสารกรณีตัวอย่าง

เรื่อง สมหวัง

ณ โรงเรียนในชนบทแห่งหนึ่ง สมหวังเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เขามีผลการเรียน ไม่ดีนัก และมีพฤติกรรมที่ไม่ดีหลาย ๆ อย่าง จนเป็นที่รู้จักกันไปทั่วทั้งโรงเรียน ในเวลาเรียน ขณะที่ครูกำลังสอน สมหวังก็จะชอบพูดคุยรบกวนเพื่อน ๆ บางทีก็จะนั่งมองออกไปนอกห้องเวลา มีคนเดินผ่านหน้าห้องก็จะมองตลอด ไม่สนใจที่จะฟังครูอธิบาย เวลาครูสั่งงานให้ทำก็จะถอยถามเพื่อน ๆ อุปกรณ์การเรียนก็มีไม่พร้อม ต้องคอยขอยืมเพื่อน ๆ เสมอ นอกจากนี้ก็จะชอบลอก การบ้านเพื่อนแทบจะทุกครั้งทีครูสั่งงาน จนเพื่อน ๆ รู้สึกเบื่อหน่ายกับพฤติกรรมของสมหวัง

ในวันต่อมา เพื่อน ๆ ในห้องจึงปรึกษากับครูว่าจะทำอย่างไรดีกับสมหวัง ครูจึงแนะนำให้เพื่อน ๆ ไม่ต้องให้สมหวังยืมอะไร และไม่ต้องให้ลอกการบ้านด้วย เมื่อครูสั่งงานให้ทำและให้ส่งภายในชั่วโมงนี้ เพราะครูจะให้เป็นคนคะแนนเก็บ สมหวังก็ทำเหมือนเดิมอีก แต่คราวนี้ไม่มีใครให้ยืม อุปกรณ์และไม่ให้ลอกการบ้านอีก สมหวังจึงไม่มีงานส่งครูในชั่วโมง จึงไปบอกกับครูว่า ตนเองไม่มีอุปกรณ์และทำงานไม่ได้ เนื่องจากไม่ได้ตั้งใจฟังครูสอนเลย จึงไม่รู้อะไรบ้าง ครูจึงว่ากล่าวตักเตือนและชี้ให้เห็นถึงผลเสียของการไม่ตั้งใจเรียน จึงทำให้สมหวังไม่ได้คะแนนเก็บ เหมือนกับเพื่อน ๆ ครูจึงให้โอกาสสมหวังอีกครั้ง โดยให้นำงานมาส่งในวันพรุ่งนี้แต่ต้องทำด้วยตนเองห้ามลอกคนอื่นมาส่ง ตั้งแต่นั้นมาสมหวังก็สนใจเรียนมากขึ้น จนครูเอ่ยปากชม

๑ ๑ ๑ ๑ ๑ ๑ ๑ ๑ ๑ ๑

ให้นักเรียนช่วยกันตอบคำถามต่อไปนี้

1. นักเรียนคิดว่าสมหวังควรปฏิบัติตัวอย่างไร จึงจะทำให้มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนเหมือนเพื่อนๆ
2. นักเรียนคิดว่าพฤติกรรมของสมหวังสมควรเอาเป็นแบบอย่างหรือไม่ อย่างไร
3. ถ้านักเรียนมีพฤติกรรมแบบสมหวัง พ่อ , แม่ จะรู้สึกอย่างไร
4. ครูจะรู้สึกอย่างไรที่ลูกศิษย์มีพฤติกรรมแบบสมหวัง
5. นักเรียนจะรู้สึกอย่างไรถ้ามีเพื่อนแบบสมหวัง
6. ประเทศชาติจะเป็นอย่างไร ถ้านักเรียนทุกคนมีพฤติกรรมแบบสมหวัง

แนวตอบกิจกรรม

1. สมหวังควรเปลี่ยนพฤติกรรมในการเรียนใหม่ เริ่มต้นด้วยการจัดเตรียมอุปกรณ์การเรียนให้พร้อมก่อนมาเรียนหนังสือ ในขณะที่ครูกำลังสอนก็ต้องตั้งใจเรียน สนใจที่จะฟังครูอธิบาย เมื่อไม่เข้าใจก็ยกมือถามทันที ไม่ส่งเสียงดังรบกวนคนอื่น และไม่พูดคุยหยอกล้อกับเพื่อนในเวลาเรียน
2. พฤติกรรมของสมหวังไม่ควรเอาเป็นแบบอย่าง เพราะจะทำให้เรียนหนังสือไม่รู้เรื่อง และเรียนไม่ทันเพื่อน ทำให้ส่งการบ้านครูไม่ทันตามกำหนด และไม่มีใครอยากคบเป็นเพื่อน
3. พ่อ แม่ จะเสียใจที่ลูกมีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนแบบสมหวัง
4. ครูก็จะเสียใจที่มีลูกศิษย์ไม่ตั้งใจเรียน
5. รู้สึกเบื่อหน่าย ไม่อยากคบเป็นเพื่อน
6. ประเทศชาติก็จะด้อยพัฒนา เนื่องจากนักเรียนซึ่งเป็นทรัพยากรสำคัญที่จะพัฒนาประเทศชาติ ไม่มีความรู้ความสามารถ ขาดประสิทธิภาพ ก็จะทำให้ประเทศชาติไม่เจริญก้าวหน้าเหมือนประเทศที่พัฒนาแล้ว

ครั้งที่ 6

ชื่อกิจกรรม เหม่อลอยไปไหนตั้งใจดีกว่า

เวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ นักเรียนเข้าใจถึงผลดีของการตั้งใจเรียนและผลเสียของการไม่ตั้งใจเรียน
2. เพื่อให้ นักเรียนเห็นถึงความสำคัญของการตั้งใจเรียน

วิธีดำเนินการ

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

ผู้วิจัยสนทนาและซักถามนักเรียนว่า ถ้าในขณะที่ครูสอนแล้ว นักเรียนไม่ตั้งใจเรียน ไม่สนใจที่จะฟังครูอธิบาย เพราะมัวแต่หยอกล้อ พูดคุยกัน หรือนั่งเหม่อลอยมองออกไปนอกห้องเรียน นักเรียนคิดว่าการกระทำของนักเรียนเป็นการกระทำที่เหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด

ขั้นที่ 2 ขั้นกิจกรรม

- 2.1 ผู้วิจัยแจกใบงานให้นักเรียนแต่ละคนให้อภิปรายถึงผลดีของการตั้งใจเรียนและผลเสียของการไม่ตั้งใจเรียน ให้เสร็จภายในเวลา 20 นาที
- 2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนแต่ละคนนำเงินมาส่งเมื่อครบกำหนดเวลา

3. ขั้นสรุป

- 3.1 ผู้วิจัยสรุปถึงผลดีของการตั้งใจเรียนและผลเสียของการไม่ตั้งใจเรียนให้นักเรียนฟัง
- 3.2 ผู้วิจัย นัดวัน เวลา ที่จะทำกิจกรรมในครั้ง ต่อไป

อุปกรณ์

1. ใบงาน
2. กระดาษเปล่า
3. ปากกา

การประเมินผล

1. สัมผัสจากความตั้งใจทำงานของนักเรียนแต่ละคน
2. สัมผัสจากความสนใจ การตั้งใจฟังของนักเรียน

ครั้งที่ 7

เรื่อง ไครลิมบ้างเอ่ย

เวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์ เพื่อให้นักเรียนรู้จักเตรียมอุปกรณ์การเรียนให้พร้อมก่อนมาเรียนหนังสือในแต่ละวันและเห็นความสำคัญของการเตรียมอุปกรณ์ในการเรียน

วิธีดำเนินการ

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

ครูแนะนำสนทนากลุ่มนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องอุปกรณ์การเรียน ความสำคัญของอุปกรณ์การเรียน พร้อมทั้งอธิบายให้นักเรียนทราบถึงกิจกรรมที่จะทำในครั้งนี้

ขั้นที่ 2 ขั้นกิจกรรม

- 2.1 ครูแนะนำแจกกระดาษและดินสอให้นักเรียนแต่ละคน แล้วให้นักเรียนสำรวจดูในกระเป๋านักเรียนของตนเองว่าวันนี้ได้เตรียมอุปกรณ์การเรียนมา มีอะไรบ้าง และลืมอะไรมาบ้าง
- 2.2 ครูแนะนำให้นักเรียนที่เตรียมอุปกรณ์การเรียนมาครบให้ลุกขึ้นยืนแล้วให้เพื่อนๆ ปรบมือให้ จากนั้นให้บอกวิธีการเตรียมอุปกรณ์การเรียนให้เพื่อนๆ ฟัง
- 2.3 ครูแนะนำให้นักเรียนทุกคนเขียนสรุปถึงผลดีของการเตรียมอุปกรณ์การเรียนมาให้พร้อมและมีวิธีจัดเตรียมอุปกรณ์การเรียนในแต่ละวันอย่างไร นำมาส่งภายในเวลาที่กำหนดให้

3. ขั้นสรุป

- 3.1 ครูแนะนำสรุปถึงผลดีของการเตรียมอุปกรณ์การเรียนให้พร้อม ความจำเป็นของอุปกรณ์การเรียน เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเห็นถึงความสำคัญ
- 3.2 ครูแนะนำวันคว้น เวลา ที่จะทำกิจกรรมในครั้งต่อไป

- อุปกรณ์
1. กระดาษ
 2. ปากกา

การประเมินผล

1. จากการตอบคำถาม การแสดงความคิดเห็นของนักเรียน
2. จากการความสนใจของนักเรียน

ใบงาน

เรื่อง เหม่ลอยไปไหนตั้งใจดีกว่า

ณ โรงเรียนแห่งหนึ่ง ค.ช.จ๋อนกำลังเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 ในภาคเรียนที่แล้ว ผลการเรียนของจ๋อนไม่ดีเลย ทำให้จ๋อนถูกผู้ปกครองคิดว่าเป็นประจำ เพราะในขณะที่จ๋อนเรียนหนังสือจ๋อนชอบนั่งเหม่ลอยมองออกไปนอกห้องเรียนอยู่เสมอ เวลาที่ครูกำลังอธิบายก็ไม่สนใจที่จะฟัง บางครั้งก็นั่งวาดรูปการ์ตูนเล่น หรือไม่ก็จะชอบชวนเพื่อนที่นั่งใกล้ๆคุย จ๋อนมักจะส่งงานล่าช้าเป็นประจำ และชอบลอกการบ้านเพื่อนอยู่เสมอ เนื่องจากทำไม่ได้ ซึ่งสาเหตุมาจากไม่ได้ตั้งใจ ฟังครูอธิบายหรือส่งงาน จ๋อนมักจะถามแดงตลอดว่าครูให้ทำอะไรบ้าง สำหรับชั่วโมงวิชาภาษาอังกฤษในวันนี้ก็เหมือนทุกครั้ง พอครูส่งงานให้ทำและให้ส่งภายในชั่วโมงจะมีคะแนนให้ จ๋อนก็ทำไม่ได้ก็จึงไปถามแดงอีก แต่แดงไม่ยอมบอกเนื่องจากเกิดความรำคาญ จ๋อนจึงไปถามเพื่อนคนอื่น ๆ ก็ไม่มีใครบอกเพราะต้องรีบทำงานส่งให้ทัน จ๋อนก็ไม่ว่าจะทำอย่างไรจึงไปถามครู และสารภาพกับครูว่าไม่ได้ตั้งใจฟังครูอธิบายจึงไม่รู้ว่าต้องทำอะไรบ้าง ครูจึงตักเตือนและให้โอกาสจ๋อนแก้ตัวใหม่ ถ้าทำไม่ได้ครูก็จะตัดคะแนนจ๋อน ตั้งแต่วันนี้เป็นต้นมา จ๋อนก็พยายามปรับปรุงตนเอง มีความตั้งใจเรียน สนใจที่จะฟังครูอธิบาย และสามารถทำงานเสร็จทันเวลาที่ครูกำหนด

ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. จงบอกผลดีของการตั้งใจเรียน
2. จงบอกผลเสียของการไม่ตั้งใจเรียน
3. นักเรียนคิดว่าพฤติกรรมของจ๋อนควรเอาเป็นแบบอย่างหรือไม่ เพราะเหตุใด
4. นักเรียนคิดว่าพ่อแม่ของจ๋อนจะรู้สึกอย่างไรที่จ๋อนไม่ตั้งใจเรียนหนังสือ
5. นักเรียนคิดว่าอนาคตของจ๋อนจะเป็นอย่างไรถ้าไม่ตั้งใจเรียน

แนวตอบกิจกรรม

1. ผลดีของการตั้งใจเรียน
 - ทำให้เรียนหนังสือเก่ง สามารถสอนได้คะแนนที่ดี
 - สามารถพึ่งตนเองได้ ทำการบ้านได้ด้วยตนเอง
 - ช่วยอธิบายให้เพื่อนฟังได้เมื่อเพื่อนเรียนแล้วไม่เข้าใจ

2. ผลเสียของการไม่ตั้งใจเรียน
 - ทำให้เรียนหนังสือไม่เก่งไม่ทันเพื่อน
 - ทำให้สอบได้คะแนนไม่ดี หรืออาจสอบตกได้
 - ทำงานส่งครูไม่ทันตามเวลาที่กำหนด

3. พฤติกรรมของเพื่อนไม่ควรนำมาเป็นแบบอย่าง เพราะเป็นตัวอย่างที่ไม่ดี

4. เสียใจที่ถูกไม่ตั้งใจเรียน

5. ถ้าเพื่อนไม่ตั้งใจเรียน ก็จะทำให้สอบได้คะแนนไม่ดี หรือไม่ก็สอบตก เรียนไม่ทันเพื่อน อนาคตข้างหน้าก็จะทำให้มีความลำบากในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคม เพราะไม่มีความรู้ความสามารถเหมือนคนอื่น

ครั้งที่ 8

เรื่อง จับคู่ถามตอบ

เวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจถึงผลดีของการถามการตอบ และผลเสียของการไม่ถามและไม่ตอบคำถามของครูเกี่ยวกับบทเรียน
2. เพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นที่จะซักถามและตอบคำถามของครูเกี่ยวกับบทเรียน

วิธีดำเนินการ

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

ผู้วิจัยสนทนาและซักถามนักเรียนว่า ในขณะที่ครูสอน ถ้าครูถามเกี่ยวกับบทเรียนแล้วนักเรียนไม่ตอบคำถามของครู หรือไม่ซักถามครูเวลาที่ไม่ว่าสนใจหรือมีปัญหา นักเรียนคิดว่าการกระทำของนักเรียนเหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด และมีผลดี ผลเสียอย่างไรในการเรียน

ขั้นที่ 2 ขั้นกิจกรรม

- 2.1 ผู้วิจัยคิดแถบกระดาษคำถามและคำตอบไว้บนกระดานตัวอย่างละ 10 ข้อ
- 2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนจับคู่คำถามและคำตอบบนกระดานด้านล่างในกระดาษเปล่าที่แจกให้
- 2.3 ผู้วิจัยเฉลยคำตอบให้นักเรียนฟัง และให้นักเรียนผลัดกันตรวจและแก้ไขให้ถูกต้อง

3. ขั้นสรุป

- 3.1 ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติมเกี่ยวกับผลดีและผลเสียของการถามและการตอบคำถามเกี่ยวกับบทเรียน พร้อมทั้งนัดวัน เวลา ที่จะทำกิจกรรมในครั้งต่อไป

- อุปกรณ์**
1. รูปภาพที่ติดแถบประโยคคำถาม จำนวน 10 รูป
 2. แถบประโยคคำตอบ จำนวน 10 รูป

การประเมินผล

1. นักเรียนสามารถจับคู่ถามตอบได้ถูกต้อง
2. จากความสนใจ สีหน้า ท่าทาง การให้ความร่วมมือของนักเรียน

จับคู่ถามตอบ

1. คำถาม : การเรียนในแต่ละวิชา นักเรียนคิดว่าการถามและการตอบคำถามเกี่ยวกับบทเรียนมีความจำเป็นหรือไม่ เพราะเหตุใด
คำตอบ : มีความจำเป็น เพราะจะทำให้เข้าใจในบทเรียนมากขึ้น
2. คำถาม : นักเรียนคิดว่าควรจะซักถามครูเมื่อใด
คำตอบ : เมื่อมีข้อสงสัย หรือไม่เข้าใจในเรื่องที่ครูอธิบาย
3. คำถาม : ถ้านักเรียนฟังครูอธิบายแล้วไม่เข้าใจ นักเรียนควรทำอย่างไร
คำตอบ : ควรถามครูทันที หรือถามเพื่อนเพื่อให้เกิดความเข้าใจ
4. คำถาม : เหตุใดจึงต้องตอบคำถามครูเกี่ยวกับบทเรียน
คำตอบ : เพราะจะทำให้รู้ว่าตนเองเข้าใจถูกต้องหรือไม่
5. คำถาม : เมื่อมีข้อสงสัยนักเรียนควรจะทำอย่างไร
คำตอบ : ยกมือขึ้น เมื่อครูอนุญาตแล้วจึงถาม
6. คำถาม : ถ้านักเรียนตอบคำถามครูผิด นักเรียนจะทำอย่างไร
คำตอบ : ขอให้ครูช่วยอธิบายคำตอบที่ถูกต้อง
7. คำถาม : การซักถามเรื่องที่ไม่เกี่ยวกับบทเรียนในขณะที่ครูกำลังอธิบายควรปฏิบัติหรือไม่ เพราะเหตุใด
คำตอบ : ไม่ควรปฏิบัติ เพราะเป็นการรบกวนคนอื่นๆที่ตั้งใจเรียน
8. คำถาม : นักเรียนคิดว่าการซักถามหรือการตอบคำถามครูจะมีประโยชน์หรือไม่
คำตอบ : มีประโยชน์มาก
9. คำถาม : การจัดเตรียมอุปกรณ์การเรียนให้พร้อมก่อนมาเรียนมีความสำคัญหรือไม่ เพราะเหตุใด
คำตอบ : มีความสำคัญมาก เพราะอุปกรณ์การเรียนเป็นสิ่งจำเป็นต่อการเรียน
10. คำถาม : เมื่อมีเวลาว่างนักเรียนควรทำอย่างไร
คำตอบ : ทบทวนเนื้อหาที่เรียน

ครั้งที่ 9

เรื่อง การแสดงความคิดเห็น

เวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์ เพื่อให้นักเรียนกล้าที่จะแสดงความคิดเห็น และรู้ถึงผลดีของการแสดงความคิดเห็น และผลเสียของการไม่ร่วมแสดงความคิดเห็น

วิธีดำเนินการ

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

ครูแนะแนวสนทนากลุ่มนักเรียนว่า ถ้าครูให้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทเรียนแล้วนักเรียนไม่แสดงความคิดเห็น นักเรียนคิดว่าภาระทำของนักเรียนเหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด

ขั้นที่ 2 ขั้นกิจกรรม

- 2.1 ครูแนะแนวเล่าเรื่องสถานการณ์จำลอง เรื่อง ช่วยกันคิดดีกว่าให้นักเรียนฟัง
- 2.2 ครูแนะแนวแจกใบงานให้นักเรียนทำ โดยให้เขียนถึงผลดีของการแสดงความคิดเห็นว่ามีประโยชน์อะไรบ้างทั้งต่อตนเองและผู้อื่นอย่างไร

3. ขั้นสรุป

- 3.1 ครูแนะแนวสรุปเพิ่มเติมถึงผลดีของการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทเรียนว่าเป็นการกระทำที่ดีทำให้เกิดประโยชน์ทั้งต่อตนเองและผู้อื่นด้วย ทำให้เกิดบรรยากาศ ในการช่วยกันคิดช่วยกันเรียนและทำให้รู้ว่าตนเองมีความเข้าใจในบทเรียนมากขึ้นเพียงใด และนัดแนะการเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งต่อไป

- อุปกรณั**
1. เอกสารสถานการณ์จำลอง
 2. บทบาทตัวละคร

การประเมินผล

1. สังเกตจากความตั้งใจฟังของนักเรียน
2. สังเกตจากความสนใจและการตอบคำถามของนักเรียน

สถานการณ์จำลอง
เรื่อง ช่วยกันคิดดีกว่า

ตอนที่ 1

ในช่วงโมงสร้างเสริมลักษณะนิสัยของนักเรียนชั้น ป.5/1 หลังจากที่ครูพานักเรียนไปทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ โดยทำความสะอาดเก็บกวาดขยะภายในบริเวณโรงเรียน และบริเวณวัดที่อยู่ใกล้ ๆ กับโรงเรียน ครูถามความต้องการที่จะให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ที่ได้จากการไปทำกิจกรรมในครั้งนี้ จึงพูดกับนักเรียนว่า

ครูกานดา : สวัสดีคะนักเรียน หลังจากที่ได้ออกไปทำกิจกรรมมาแล้วนักเรียนคิดว่าได้รับความรู้อะไรบ้างจากการทำกิจกรรมในครั้งนี้ ให้ทุกคนช่วยกันแสดงความคิดเห็นที่ละคนนะคะ

สมชาย : ยกมือขึ้นตอบ ทำให้เราได้รู้ว่าการทิ้งขยะไม่เป็นที่จะทำให้เกิดความสะดวกปรกครับ

ครูกานดา : ยืมพร้อมกันพูดว่า เก่งมาก แล้วใครคิดอะไรได้อีกคะ

นฤมล : ยกมือขึ้นตอบ ทำให้เราได้รู้ว่าถ้าเราทิ้งขยะไม่เป็นที่จะทำให้สิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนและวัดไม่น่าอยู่ อาจก่อให้เกิดกลิ่นเหม็นได้คะ

ครูกานดา : ดีมากคะ คนต่อไปคะ

ดวงกมล : นั่งเหม่อมองออกไปนอกห้อง โดยไม่สนใจฟังครูและเพื่อน ๆ เลย

ครูกานดา : ดวงกมลคิดอะไรอยู่คะ เพื่อนเค้าแสดงความคิดเห็นแล้วนะ ดวงกมลได้อะไรมาบ้างจากการไปทำกิจกรรม

ดวงกมล : หนูคิดไม่ออกคะ

ครูกานดา : เพื่อน ๆ ช่วยดวงกมลคิดหน่อยเร็ว ทุกคนนั่งเงียบ ครูจึงอธิบายให้ฟังแล้วให้คิดตามและครูจะถามใหม่ ดวงกมลรู้ไหมว่าถ้าเราทิ้งขยะไม่เป็นที่จะทำให้เกิดอะไรขึ้นบ้าง

ดวงกมล : นั่งนิ่ง และไม่ตอบคำถามครู

ครูกานดา : จึงสั่งให้ทุกคนทำรายงานการไปทำกิจกรรมครั้งนี้มาส่งในวันพรุ่งนี้ โดยให้เขียนถึงประโยชน์ที่ได้จากการทำกิจกรรม (เพื่อนๆหันไปมองดวงกมลอย่างไม่พอใจ)

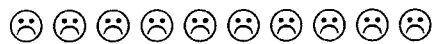
ตอนต่อมา ในขณะที่นั่งคอยครูสอนในวิชาต่อมา

นฤมล : น้อย ทุกคนเขาแสดงความคิดเห็นกันนะ ยกเว้นดวงกมลนี่แน่จริงๆ เลย
ไม่ยอมแสดงความคิดเห็นอะไรเลย และยังไม่ตั้งใจฟังครูอีก เลยทำให้
ตอบคำถามครูไม่ได้

น้อย : จริงด้วย สมชายเรียนหนังสือไม่เก่งเท่าดวงกมลเขายังสนใจและยัง
กล้าที่จะแสดงความคิดเห็นและตอบคำถามของครูด้วยนะ

นฤมล : ใช่ เห็นมั๊ย ครูเลยให้พวกเราทำรายงานส่งพรุ่งนี้ แ่เลยวันนี้มี
การบ้านตั้งหลายวิชา (เพื่อนๆ ไม่พอใจดวงกมลจึงไม่พูดคุยด้วย)

ดวงกมล : ไม่สนใจใคร นั่งก้มหน้าอ่านหนังสือการ์ตูนต่อไป

ครั้งที่ 10

ชื่อกิจกรรม ฟังหน่อยคนดี

เวลา 50 นาที

- วัตถุประสงค์**
1. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจถึงพฤติกรรมที่ดีในการตั้งใจฟังครูอธิบายในขณะที่สอน
 2. เพื่อให้นักเรียนรู้ถึงประโยชน์ของการฟัง และผลเสียของการไม่ตั้งใจฟัง
 3. เพื่อให้นักเรียนรู้จักปฏิบัติตนเป็นผู้ฟังที่ดี

วิธีดำเนินการ

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

ผู้วิจัยสนทนาและซักถามนักเรียนว่า นักเรียนควรจะมีปฏิบัติตนอย่างไรบ้างในเวลาที่ครูกำลังสอน พร้อมทั้งอธิบายให้นักเรียนทราบถึงกิจกรรมที่จะทำในครั้งนี้

ขั้นที่ 2 ขั้นกิจกรรม

- 2.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 2 กลุ่ม แล้วให้เลือกหัวหน้ากลุ่มและเลขานุการ
- 2.2 ผู้วิจัยแจกคำถามให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแล้วให้นักเรียนระดมพลังสมองตอบคำถามที่กำหนดให้ภายในเวลา 10 นาที
- 2.3 เมื่อครบกำหนดเวลา ครูให้นักเรียนส่งตัวแทนกลุ่มออกมาตอบคำถามหน้าชั้น

3. ขั้นสรุป

- 3.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนทุกคนอ่านคำถามและคำตอบพร้อมกันอีกครั้ง
- 3.2 ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติมว่าการตั้งใจฟังครูสอนจะทำให้เข้าใจบทเรียนได้ดีและไม่รบกวนคนอื่นด้วย พร้อมทั้งนัดวัน เวลาที่จะทำกิจกรรมในครั้งต่อไป

- อุปกรณ์**
1. กระดาษคำถาม
 2. กระดาษเปล่า
 3. ปากกา

การประเมินผล

1. สังเกตจากการให้ความร่วมมือในการตอบคำถาม
2. สังเกตจากความสนใจของนักเรียน

คำถาม

- ก. การฟังหมายถึงอะไร
- ข. การตั้งใจฟังมีประโยชน์อย่างไรบ้าง
- ค. จงบอกผลเสียของการไม่ตั้งใจฟัง
- ง. นักเรียนควรจะปฏิบัติตนอย่างไร จึงจะเป็นผู้ฟังที่ดี
- จ. ใครได้ประโยชน์จากการฟังบ้าง
- ฉ. นักเรียนคิดว่าการฟังมีความสำคัญหรือไม่ เพราะเหตุใด
- ช. นักเรียนคิดว่าฟังอย่างไรจึงจะเกิดประโยชน์
- ซ. นักเรียนคิดว่าการฟังที่ดีมีผลต่อการเรียนหรือไม่ เพราะเหตุใด
- ณ. ถ้าเราไม่ตั้งใจฟังในขณะที่ครูกำลังสอนจะเกิดอะไรขึ้น
- ญ. ถ้าเราตั้งใจฟังครูสอนจะมีผลอย่างไรบ้าง

แนวตอบคำถาม

- ก. การฟัง หมายถึง การตั้งใจฟังอย่างมีสมาธิในขณะที่ครูกำลังอธิบาย
- ข. การฟังมีประโยชน์ คือ ช่วยให้เข้าใจในสิ่งที่ครูกำลังอธิบาย
- ค. ผลเสียของการไม่ตั้งใจฟัง คือ ทำให้เรียนหนังสือไม่รู้เรื่อง และไม่สามารถทำการบ้านได้ด้วยตนเอง เนื่องจากไม่เข้าใจ อาจจะทำให้ส่งงานไม่ทันตามเวลาที่กำหนด เพราะรอลอกการบ้านจากเพื่อน
- ง. นักเรียนควรจะปฏิบัติตนดังนี้.-
- สนใจ และตั้งใจฟังในสิ่งที่ครูกำลังอธิบายอย่างมีสมาธิ
 - ไม่มองออกไปนอกห้องเรียนในขณะที่ครูกำลังสอน
 - ไม่พูดคุยหยอกล้อกับเพื่อน และไม่ส่งเสียงรบกวนคนอื่นในขณะที่เรียน
 - เมื่อฟังแล้วไม่เข้าใจ ควรยกมือถามครูทันที
- จ. ประโยชน์จากการฟังได้ทั้งแก่ตนเองและผู้อื่นที่ตั้งใจฟังอย่างมีสมาธิ
- ฉ. มีความสำคัญมาก เพราะจะทำให้สามารถรับรู้เรื่องราวต่าง ๆ ได้ดี ทำให้เกิดความเข้าใจ และทันต่อเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น
- ช. การฟังที่จะทำให้เกิดประโยชน์ก็คือ การรับฟังอย่างมีสมาธิ การเลือกรับฟังแต่สิ่งที่ดี ๆ ฟังแล้วไม่ทำให้คนอื่นเดือดร้อนเป็นทุกข์
- ซ. การฟังที่ดีมีผลต่อการเรียนมาก เพราะจะช่วยให้เข้าใจในเนื้อหาที่เรียนสามารถที่จะทำข้อสอบได้คะแนนดี ทำให้มีผลการเรียนที่ดี
- ณ. ถ้าเราไม่ตั้งใจฟังในขณะที่ครูกำลังสอน ก็จะทำให้ไม่เข้าใจในเนื้อหาที่เรียน ทำให้ทำการบ้านไม่ได้ และทำให้ทำข้อสอบได้ไม่ดี ทำให้ผลการเรียนตกต่ำได้
- ญ. ถ้าเราตั้งใจฟังครูสอน ก็จะทำให้ตนเองและเพื่อน ๆ ที่เรียนด้วย สามารถเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนได้ดี เพราะเมื่อทุกคนตั้งใจฟังครูสอนแล้ว ทุกคนก็จะมีผลการเรียนที่ดี ครูก็จะดีใจที่มีลูกศิษย์ตั้งใจเรียน พ่อแม่ก็ภูมิใจที่ลูกขยันเรียนหนังสือ

ครั้งที่ 11

เรื่อง ขยันหมั่นเพียร คืออะไร ใครรูบ้าง

เวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนเห็นถึงความสำคัญของความขยันหมั่นเพียรในการเรียน
2. เพื่อให้ทราบถึงพฤติกรรมของความขยันหมั่นเพียรในการเรียนว่าเป็นอย่างไร

วิธีดำเนินการ

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

ครูแนะนำสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับความสำคัญของความขยันหมั่นเพียรในการเรียน พร้อมทั้งอธิบายให้นักเรียนทราบถึงกิจกรรมที่จะทำในครั้งนี้

ขั้นที่ 2 ขั้นกิจกรรม

- 2.1 ครูแนะนำแจกกระดาษเปล่าและดินสอให้กับนักเรียนทุกคนและให้นักเรียนแบ่งกระดาษออกเป็น 2 ฝั่ง ให้เขียนถึงพฤติกรรมของความขยันหมั่นเพียรว่าเป็นอย่างไรบ้าง อีกฝั่งให้เขียนถึงลักษณะของพฤติกรรมความเกียจคร้านว่าเป็นอย่างไร
- 2.2 เมื่อทำเสร็จครบทุกคนแล้วก็ให้เปลี่ยนกันตรวจ โดยครูแนะนำเป็นผู้เฉลยให้ฟัง

3. ขั้นสรุป

- 3.1 ครูแนะนำสรุปเพิ่มเติม พร้อมทั้งนัดวัน เวลา ที่จะทำกิจกรรมในครั้งต่อไป

- อุปกรณ์**
1. กล้องใส่สลากร
 2. โบสลากรข้อความรูปภาพ

การประเมินผล

1. สังเกตจากการให้ความร่วมมือ การตอบคำถามของนักเรียน
2. สังเกตจากความสนใจ สีหน้า ท่าทางของนักเรียน

ครั้งที่ 12

ชื่อกิจกรรม ปัจฉิมนิเทศ

เวลา 50 นาที

- วัตถุประสงค์**
1. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจถึงความหมาย สามารถสรุปถึงลักษณะของพฤติกรรมต่างๆและประโยชน์ของความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติต่อการเรียน เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปปฏิบัติต่อไป
 2. เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความรู้สึกรู้สึกจากการที่ได้เข้าร่วมกิจกรรม และซักถามข้อสงสัยจากกิจกรรมที่ได้ทำมาแล้ว
 3. เพื่อเป็นการกล่าวขอบคุณคุณครูและนักเรียนที่ได้ให้ความร่วมมือด้วยดีในการทำกิจกรรมที่ผ่านมา

วิธีดำเนินการ

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

1. ครู/ผู้วิจัยสนทนาและซักถามนักเรียนว่าควรมีความขยันหมั่นเพียรในการเรียนหรือไม่ เพราะเหตุใด และควรมีทัศนคติอย่างไรจึงจะเกิดผลดีในการเรียน

ขั้นที่ 2 ขั้นกิจกรรม

1. ครู/ผู้วิจัยให้นักเรียนทุกคนบอกความหมาย ความสำคัญ และพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติต่อการเรียน
2. ครู/ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปถึงประโยชน์ที่จะได้รับของการขยันหมั่นเพียรและการมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน โดยครู/ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติมจากที่นักเรียนไม่ได้กล่าวถึง

ขั้นที่ 3. ขั้นสรุป

- 3.1 เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถามเพิ่มเติมและให้นักเรียนแต่ละคนได้แสดงความรู้สึกรู้สึกที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมที่ผ่านมา
- 3.2 ให้นักเรียนทุกคนทำแบบวัดความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติต่อการเรียน และตอบคำถามปลายเปิดเพื่อให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นได้เต็มที่

- 3.3 ให้นักเรียนทุกคนปรบมือให้กับตัวเองที่สามารถทำกิจกรรมได้สำเร็จ
 ล้วงด้วยดีและ ผู้วิจัยกล่าวขอบคุณครูและนักเรียนที่ได้ให้ความร่วมมือ
 ด้วยดีโดยตลอดมา

อุปกรณ์

1. แบบวัดความขยันหมั่นเพียรและทัศนคติต่อการเรียนภายหลังการใช้ชุดกิจกรรม
 แนະแนว
2. แบบสอบถามปลายเปิด
3. ปากกา

การประเมินผล

1. สังเกตจากการให้ความร่วมมือตอบคำถาม ความสนใจ สีหน้า ท่าทางของนักเรียน
2. สังเกตจากการทำแบบวัดและการตอบคำถามปลายเปิดของนักเรียน

ภาคผนวก ง

ผลการหาค่าความตรงเชิงประจักษ์ โดยวิธีการ IOC

ผลการหาค่าความตรงเชิงประจักษ์โดยวิธีการ IOC (Index of concordance)

ของแบบวัดความขยันหมั่นเพียร

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC
	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3	ท่านที่ 4	ท่านที่ 5		
ข้อที่ 1	0.00	1.00	1.00	1.00	1.00	4.00	0.80
ข้อที่ 2	1.00	1.00	1.00	1.00	-1.00	3.00	0.60
ข้อที่ 3	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	5.00	1.00
ข้อที่ 4	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	5.00	1.00
ข้อที่ 5	0.00	1.00	0.00	1.00	1.00	3.00	0.60
ข้อที่ 6	0.00	0.00	1.00	1.00	1.00	3.00	0.60
ข้อที่ 7	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	5.00	1.00
ข้อที่ 8	0.00	1.00	0.00	1.00	1.00	3.00	0.60
ข้อที่ 9	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	5.00	1.00
ข้อที่ 10	1.00	1.00	0.00	1.00	1.00	4.00	0.80
ข้อที่ 11	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	5.00	1.00
ข้อที่ 12	0.00	0.00	1.00	1.00	1.00	3.00	0.60
ข้อที่ 13	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	5.00	1.00
ข้อที่ 14	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	5.00	1.00
ข้อที่ 15	1.00	-1.00	1.00	1.00	1.00	3.00	0.60
ข้อที่ 16	0.00	1.00	0.00	1.00	1.00	3.00	0.60
ข้อที่ 17	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	5.00	1.00
ข้อที่ 18	0.00	1.00	1.00	1.00	0.00	3.00	0.60
ข้อที่ 19	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	5.00	1.00
ข้อที่ 20	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	5.00	1.00
ข้อที่ 21	1.00	-1.00	1.00	1.00	1.00	3.00	0.60
ข้อที่ 22	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	5.00	1.00

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC
	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3	ท่านที่ 4	ท่านที่ 5		
ข้อที่ 23	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	5.00	1.00
ข้อที่ 24	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	5.00	1.00
ข้อที่ 25	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	5.00	1.00
ข้อที่ 26	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	5.00	1.00
ข้อที่ 27	1.00	1.00	1.00	0.00	1.00	4.00	0.80
ข้อที่ 28	1.00	1.00	1.00	1.00	0.00	4.00	0.80
ข้อที่ 29	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	5.00	1.00
ข้อที่ 30	1.00	1.00	1.00	-1.00	1.00	3.00	0.60
ข้อที่ 31	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	5.00	1.00
ข้อที่ 32	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	5.00	1.00
ข้อที่ 33	1.00	1.00	1.00	0.00	1.00	4.00	0.80
ข้อที่ 34	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	5.00	1.00
ข้อที่ 35	1.00	0.00	1.00	4.00	1.00	3.00	0.60
ข้อที่ 36	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	5.00	1.00
ข้อที่ 37	0.00	1.00	1.00	1.00	1.00	4.00	0.80
ข้อที่ 38	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	5.00	1.00
ข้อที่ 39	0.00	0.00	1.00	1.00	1.00	3.00	0.60
ข้อที่ 40	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	5.00	1.00
ข้อที่ 41	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	5.00	1.00
ข้อที่ 42	1.00	1.00	1.00	0.00	1.00	4.00	0.80
ข้อที่ 43	-1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	3.00	0.60
ข้อที่ 44	0.00	1.00	1.00	1.00	1.00	4.00	0.80
ข้อที่ 45	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	5.00	1.00
ข้อที่ 46	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	5.00	1.00

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC
	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3	ท่านที่ 4	ท่านที่ 5		
ข้อที่ 47	1.00	0.00	1.00	1.00	1.00	4.00	0.80
ข้อที่ 48	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	5.00	1.00
ข้อที่ 49	1.00	-1.00	1.00	1.00	1.00	3.00	0.60
ข้อที่ 50	1.00	-1.00	1.00	1.00	1.00	3.00	0.60
ข้อที่ 51	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	5.00	1.00
ข้อที่ 52	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	5.00	1.00
ข้อที่ 53	0.00	1.00	0.00	1.00	1.00	3.00	0.60
ข้อที่ 54	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	5.00	1.00
ข้อที่ 55	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	5.00	1.00
ข้อที่ 56	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	5.00	1.00
ข้อที่ 57	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	5.00	1.00
ข้อที่ 58	1.00	0.00	1.00	1.00	1.00	4.00	0.80
ข้อที่ 59	1.00	1.00	0.00	1.00	1.00	4.00	0.80
ข้อที่ 60	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	5.00	1.00
ข้อที่ 61	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	5.00	1.00
ข้อที่ 62	1.00	1.00	1.00	-1.00	1.00	3.00	0.60
ข้อที่ 63	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	5.00	1.00
ข้อที่ 64	1.00	1.00	0.00	1.00	1.00	4.00	0.80
ข้อที่ 65	1.00	1.00	-1.00	1.00	1.00	3.00	0.60
ข้อที่ 66	1.00	1.00	0.00	1.00	1.00	4.00	0.80
ข้อที่ 67	0.00	1.00	1.00	1.00	1.00	4.00	0.80
ค่าทั้งหมด							1.00

IOC \geq .50 มีคุณภาพที่ใช้ได้ (โกศล มีคุณ 2545:287)

ภาคผนวก จ

**คำอำนาจจำแนกรายชื่อ ของแบบวัดความขยันหมั่นเพียร
และทัศนคติต่อการเรียน**

ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดความขยันหมั่นเพียร
โดยวิธีการแจกแจงค่าที (t-distribution)

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
1	2.26
2	3.09
3	3.44
4	8.49
5	3.62
6	8.86
7	5.50
8	3.12
9	5.25
10	4.55
11	1.86
12	1.68
13	4.01
14	8.86
15	4.16
16	7.09

ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดทัศนคติต่อการเรียน
โดยวิธีการแจกแจงค่าที (t-distribution)

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
1	2.37
2	2.64
3	3.54
4	3.66
5	2.94
6	12.96
7	2.94
8	12.96
9	12.41
10	12.41
11	12.41
12	2.08
13	13.65
14	12.07
15	13.66
16	12.96
17	13.65
18	12.56
19	17.21
20	13.65
21	14.03
22	2.12
23	17.21
24	10.94
25	14.03
26	8.62

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
27	12.96
28	10.94
29	12.96
30	14.18
31	8.42
32	11.10
33	1.35
34	1.67
35	16.41
36	12.96
37	2.75
38	1.79
39	12.41
40	12.96
41	13.98
42	12.41
43	13.56
44	1.83
45	3.54
46	3.25
47	1.77
48	6.20
49	6.20
50	15.67
51	11.18

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบเครื่องมือ

4. ชื่อ – นามสกุล
วุฒิการศึกษา
ประสบการณ์หรือการทำงาน
สถานที่ทำงาน
- คุณพิทยาภรณ์ ทิพย์จรกุล
บริหารธุรกิจบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ครุศาสตรบัณฑิต (จิตวิทยาการแนะแนว)
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
ศศม.(การแนะแนว) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
อาจารย์ 2 ระดับ 7
โรงเรียนนาหลวง เลขที่ 60 หมู่ 1 แขวงบางมด
เขตทุ่งครุ กรุงเทพฯ
5. ชื่อ – นามสกุล
วุฒิการศึกษา
ประสบการณ์หรือการทำงาน
สถานที่ทำงาน
- คุณอุษณีย์ วิสิทธิ์
ศึกษาศาสตร์ (บริหารการศึกษา) สถาบันราชภัฏ
เพชรบุรีวิทยาลัยสงฆ์ ศศ.ม (การแนะแนว)
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
เจ้าหน้าที่ศูนย์วัฒนธรรมมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวราตรี ประชุมพันธ์
วัน/เดือน/ปีเกิด	17 กันยายน 2516
สถานที่เกิด	จังหวัดยโสธร
ประวัติการศึกษา	ศิลปศาสตรบัณฑิต สถาบันราชภัฏสวนดุสิต
สถานที่ทำงาน	สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย ใน พระบรมราชูปถัมภ์
ตำแหน่ง	เจ้าหน้าที่บริหาร 3